

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM
RESİM-İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÖRSEL SANATLAR DERSİ KAPSAMINDA
YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM İLE
DAVRANIŞÇI YAKLAŞIM ETKİLERİNİN
5.SINIF ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE KARŞILAŞTIRILMASI
(Çubuk Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

PINAR KARADEMİR MANTAR

ANKARA-2009

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM-İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÖRSEL SANATLAR DERSİ KAPSAMINDA
YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM İLE DAVRANIŞÇI YAKLAŞIM ETKİLERİNİN
5.SINIF ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE KARŞILAŞTIRILMASI
(Çubuk Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
PINAR KARADEMİR MANTAR
YÜKSEK LİSANS, 078121214

TEZ DANIŞMANI
Yrd. Doç. Dr. MELİHA YILMAZ

ANKARA-2009

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI

Pınar KARADEMİR MANTAR'ın “Görsel Sanatlar Dersi Kapsamında Yapılandırmacı Yaklaşım İle Davranışçı Yaklaşım Etkilerinin 5.Sınıf Öğrencileri Üzerinde Karşılaştırılması” başlıklı tezi 14/12/2009 tarihinde, jürimiz tarafından Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Dr. MELİHA YILMAZ	
Üye: Yrd. Doç. Dr. EROL BATIRBEK	
Üye: Yrd. Doç. Dr. HALİL DİNDAR	

Prof. Dr. Nezahat GÜÇLÜ

Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ÖNSÖZ

Araştırmam süresince yardımlarını esirgemeyen, araştırmamı yönlendiren değerli danışmanım Yrd. Doç. Dr. Meliha YILMAZ'a teşekkürlerimi sunarım. Çalışmamın yöntem ve analizlerinde benden yardımını esirgemeyen Doç. Dr. Necati CEMALOĞLU'na ve öğrenci resimlerinin değerlendirmesini yapan değerli hocalarım Yrd. Doç. Dr. Nuran SAY ve Yrd. Doç. Dr. Meltem KATIRANCI'ya teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca, çalışmam süresince benden desteğini esirgemeyen eşime teşekkür ediyorum.

Pınar Karademir Mantar- 2009

ÖZET

GÖRSEL SANATLAR DERSİ KAPSAMINDA
YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM İLE DAVRANIŞÇI YAKLAŞIM ETKİLERİNİN
5.SINIF ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE KARŞILAŞTIRILMASI
(Çubuk Örneği)

KARADEMİR MANTAR, Pınar
YÜKSEK LİSANS, Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. MELİHA YILMAZ
Aralık -2009, 205 sayfa

Araştırma; 2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında, Atatürk İlköğretim Okulu'nda deney ve kontrol grupları olarak atanan 5. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir.

Görsel Sanatlar Eğitiminde yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı ile davranışçı öğrenme yaklaşımının etkililiğini karşılaştırmaya yönelik olarak yapılan bu araştırma, deneme modellerinden sontest kontrol gruplu modele göre desenlenmiştir. Araştırma için gerekli veriler uygulama sonunda yapılmış olan son-testle toplanmış olup, bu testlerin yanı sıra verilen araştırma ödevlerinin ve uygulama esnasında öğrencilerden alınan dönütler de veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar şöyledir:

Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı görsel sanatlar öğretiminin izlendiği deney grubu öğrencileri ile davranışçı öğretim yönteminin kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrası, toplam puan düzeyleri arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı görsel sanatlar öğretiminin izlendiği deney grubu öğrencileri ile davranışçı öğretim yönteminin izlendiği kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrası, malzemede çeşitlilik ve yeniden yorumlama, yöntem ve teknikte çeşitlilik, çalışmada hayal gücüne yer verme, biçim zenginliği, figürlerde hareket ve çalışmanın konuya uygun olması kriterleri arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, Görsel Sanatlar Eğitiminde yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının, davranışçı öğrenme yaklaşımına göre daha etkili olduğu ve öğrencilerin bu alandaki bilgi ve becerilerinin davranışçı öğrenme yaklaşımına göre daha olumlu etkilendiği söylenebilir.

ABSTRACT

COMPARISON OF EFFECTS OF CONSTRUCTIVIST APPROACH AND BEHAVIOURIST APPROACH IN VISUAL ARTS COURSE ON 5th YEAR STUDENTS (Sample of Çubuk)

KARADEMİR MANTAR, Pınar

MASTER, Department of Fine Arts Education

Advisor: Ass. Assoc. Prof. Dr. MELİHA YILMAZ

December-2009, 205 pages

The research is carried on experiment and control groups formed by 5th year students of Atatürk Primary School in 2008-2009 academic year.

This research, which is carried out to compare the effectiveness of constructivist learning approach and behaviourist learning approach in Visual Arts Education, is figured according to the model of pre-test/post-test control group. Data, necessary for the research, is obtained by the post-test which is done at the end of the application, while research assignments given in addition to these tests and feedbacks received from students during application are also used as data acquisition tool.

Conclusions derived from the research are as follows:

After the experimental procedure, there is a significant difference, for the favour of experiment group, in total grade level between the students of experiment group participated in the visual arts teaching based on constructivist approach and the students of control group in which behaviourist approach is applied.

After the experimental procedure, there is a significant difference, for the favour of experiment group, diversity of materials and re-interpretation, variety of methods and

techniques, application of imagination at work, multiplicity of styles, motion levels in figures, relevance of work to subject between the students of experiment group participated in the visual arts teaching based on constructivist approach and the students of control group to which behaviourist approach is applied.

On the basis of results concluded by this research, it can be stated that constructivist learning approach is more effective than behaviourist learning approach in Visual Arts Education, and knowledge and skills of students in this field are more positively affected compared to teacher centred education.

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK SAYFASI	
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	
ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	viii
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Amaç	7
1.3. Önem	8
1.4. Sayıtlar	9
1.5. Sınırlılıklar	9
BÖLÜM II: KAVRAMSAL ÇERÇEVE	10
2.1. Eğitim	10
2.1.1. Eğitimin Tanımı	10
2.1.2. Görsel Sanatlar Eğitimi, Gerekliliği ve İlkeleri	10
2.2. EĞİTİM FELSEFESİ	13
2.2.1. Varoluşçuluk	14
2.2.2. Yapılandırmacı Felsefenin Ortaya Çıkışı ve Biçimlenişi	15
2.3. EĞİTİMDE YAKLAŞIMLAR	16
2.3.1. Davranışçı Yaklaşım	16
2.3.2. Davranışçı Yaklaşımda Öğrenme	17
2.3.3. Yapılandırmacı Yaklaşım	20
2.3.4. Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenme-Öğretme Süreci	23
2.3.5. Yapılandırmacı Yaklaşımın Öğretim İlkeleri	25
2.3.6. Yapılandırmacı Yaklaşımın Çeşitleri	27
2.3.7. Görsel Sanatlar Dersinde Yapılandırmacı Yaklaşımına Dayalı Ölçme ve Değerlendirme	29

2.4. DAVRANIŞÇI YAKLAŞIM İLE YAPILANDIRMACI YAKLAŞIMIN KARŞILAŞTIRILMASI.....	31
2.4.1. Davranışçı ve Yapılandırıcı Bilgi	31
2.4.2. Davranışçı ve Yapılandırıcı Öğrenme-Öğretme Süreci	34
2.4.3. Davranışçı ve Yapılandırıcı Öğrenme Ortamları	36
2.4.4. Davranışçı ve Yapılandırıcı Yaklaşımında Öğrenci	37
2.4.5. Davranışçı ve Yapılandırıcı Yaklaşımında Öğretmen	38
2.4.6. Davranışçı ve Yapılandırıcı Zaman Yönetimi ve Değerlendirme	39
BÖLÜM III: YÖNTEM.....	41
3.1. Araştırmanın Modeli.....	41
3.2. Evren ve Örneklem	42
3.3. Verilerin Toplanması	43
3.4. Verilerin Analizi	43
BÖLÜM IV: BULGULAR ve YORUMLAR	44
BÖLÜM V: SONUÇ ve ÖNERİLER.....	56
5.1. Sonuç	56
5.2. Öneriler	58
KAYNAKLAR	60
EKLER.....	66
EK-1: Yapılandırıcı Yaklaşım Esas Alınarak Hazırlanan Ders Planı.....	68
EK-2: Davranışçı Yaklaşım Esas Alınarak Hazırlanan Ders Planı	79
EK-3: Son Test: Değerlendirme Kriterleri Onaylı Örneği.....	82
EK-4: Kontrol Grubuna Ait Sontestten Alınan Puanlar	83
EK-5: Deney Grubuna Ait Sontestten Alınan Puanlar	84
EK-6: Deney Grubu Öğrencilerinin“Deniz Altında Yaşam” Konulu Resimleri.....	85
EK-7: Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Deniz Altında Yaşam” Konulu Resimleri.....	140

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Eski ve Yeni Öğretim Paradigmalarının Karşılaştırılması	33
Tablo 2: Davranışçı ve Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenme-öğretme Süreci.....	35
Tablo 3: Deney ve Kontrol Grubuna Uygulanan Sontest	42
Tablo 4: Grupların 1.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	45
Tablo 5: Grupların 2.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	45
Tablo 6: Grupların 3.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	46
Tablo 7: Grupların 4.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	47
Tablo 8: Grupların 5.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	48
Tablo 9: Grupların 6.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	48
Tablo 10: Grupların 7.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	49
Tablo 11: Grupların 8.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	40
Tablo 12: Grupların 9.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	50
Tablo 13: Grupların 10.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları	51
Tablo 14: Gruplara Göre Alınan Toplamların Yüzde ve Frekans Dağılımları.....	52

I. BOLÜM

GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde, problem durumu, araştırmanın amacı, önemi, sayıtlılar, sınırlılıklar konusunda bilgi verilmiştir.

1.1.Problem Durumu

Özerbaş'a (2007) göre; öğrenme, kişinin çevresiyle etkileşimi sonucunda düşünce, duygu ve davranışlarındaki meydana gelen değişmedir. İşte bu değişikliğin nasıl meydana geldiği hususunda yapılan çalışmalar tarihsel süreç içinde farklı öğrenme teorilerini ortaya çıkarmıştır.

Değişen yaşam koşulları, bilgi çağının gereksinimlerine uyumlu bireylerin yetiştirilmesini talep etmektedir. Bilgi toplumunun bu yeni insan tipinin yetiştirilmesi ise öncelikle formal eğitim kurumlarının görevi olmaktadır. Ancak geleneksel okul sisteminin geliştirdiği yaklaşım ve yöntemlerle bu gereksinimin karşılanamayacağı kısa zamanda ortaya çıkmıştır (Mant, (2007), s.17). Ülkemizde de davranışçı yaklaşımın özelliklerini taşıyan ilköğretim öğretim programları yenilenmiş ve 2005-2006 öğretim yılından itibaren de ülke genelinde yapılandırmacı öğrenme modeli uygulamaya koyulmuştur (MEB Klavuz, 2006, s.6).

Araştırmada ele alınan yaklaşımlardan davranışçı öğrenme teorisinin ilgisi, bilginin nasıl kazanıldığı üzerinde değil, davranışların nasıl kazanıldığı üzerinde odaklanmıştır. Diğer bir açıklamayla davranışçı öğrenme, insan zihnindeki fikirlerin düşüncelerin veya bilgilerin genişletilmesinden ziyade, insanların davranış repertuarlarını genişletmeyi amaçlar. Çünkü davranışçı öğrenme kuramına göre öğrenme, basit biçimde etki-tepki formülüyle açıklanabilmektedir. Eğitimciler için amaç, bu bilgiyi aktarmak ve yaymak; öğrenciler için de bu bilgiyi almaktır.

Davranışçılık, öğrenenlerin hepsinin aktarılan bilgiden aynı anlamı çıkardığını varsayar. Bilgi nesneldir, bireylerin dışındadır, öğretmenlerden, öğrencilere transfer edilebilir. Öğrenciler duydukları ve okuduklarını öğrenirler. Öğrenme daha çok öğretmenin iyi anlatmasına bağlıdır, öğrenciler öğretilenleri tekrar ettiği zaman başarılı olur. (MEB, TTKB, Öğretim Programları, 2005).

Yapılandırımcılık, öğrenme kuramlarından, özellikle de davranışçı öğrenme teorisinin eleştirisidir, diyebiliriz. Geleneksel öğrenme kuramlarının aksayan yönlerine karşı oluşturulmuş, yeni bir yaklaşım olmasına rağmen kökleri eskilere dayanmaktadır.

Yapılandırımcı yaklaşımda; bilgi öznel, kişisel anlama sahiptir. Öğrencilerin kendileri tarafından oluşturulur, Öğrenme, öğrenciler kavramsal anlamayı gösterebildiklerinde başarılıdır. Duyduklarını ve okuduklarını önceki öğrenmelerine ve alışkanlıklarına dayalı olarak yorumlarlar (MEB, TTKB, Öğretim Programları, 2005).

Bütün bu farklılıklar dikkate alındığında, hangi yaklaşım kapsamında daha üst düzey bir kazanım gerçekleştiği araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

Bu konuyla ilgilenen araştırmacılar, yapılandırımcı öğretim yaklaşımının, geleneksel öğretim yaklaşımının sözü geçen olumsuzluklarına çözüm getirebilecek alternatifler sunduğunu öne sürmektedirler. Geleneksel öğretim yaklaşımına alternatif olarak sunulan yapılandırımcı öğretim yaklaşımıyla verilen bilgilerin ezberlenmeyip, öğrenciler tarafından yapılandırıldığı, bunun ise bilginin kalıcılığı ve kullanılabilirliğini artırdığı savunulmaktadır.

İmamoğlu'na (2004) göre, Birçok uygulama alanı olan görsel sanatlar eğitiminin; eğitimin tüm alanlarında olduğu gibi öğretmen merkezli bir yapı yerine edinilen bilgileri kullanmaya dayalı bir yapıya kavuşturulması da önemli bir gereksinim olarak görülmektedir. Görsel sanatlar eğitime yönelik olarak yürütülen birçok alanda öğrenciler, belli başlı konuları öğrenerek ya da ezberleyerek, üretim ve yaratıcılık boyutuna geçememektedir. Sanat eğitiminde her ne kadar ezber, bir yöntem olsa da öğrenci, görme yerine ezberleyerek, kolayı seçerek eksikliğini ortadan kaldırdığını

düşünebilir. Bu durum ise, öğrencinin bilgilenme sürecini engelleyebilir (Mant, 2007, s.18).

Öte yandan günümüzde, bireylerin bilgiyi tek kaynaktan almaları ve ezberlemeleri beklenmemekte, bunun tersine bilgiye ulaşma yollarını bilen, bunları kullanabilen ve karşılaştığı sorunlar karşısında bilgiyi kullanarak çözüm yöntemlerini oluşturabilen bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bireylerin bu özellikleri kazanmalarında, yeni öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu durum sanat eğitiminde de yeni yaklaşımların benimsenmesini ve yeni yöntem ve tekniklerin uygulamaya geçirilmesini gerektirmektedir (Mant, 2007, s.18).

Ayrıca bu bölümde, araştırmada ele alınan öğrenme yaklaşımları ile ilgili yapılan diğer araştırmalar problem durumunu daha iyi açıklayabilmek için özet olarak verilmiştir.

PISA araştırmaları: Geleceğin bireylerini yetiştirmek için gerekli anahtar becerilerin eğitim sistemlerinde ne derecede kazandırıldığını saptama konusunda uluslararası düzeyde bir araştırma projesi başlatılmıştır. Bu amaçla PISA projesi oluşturulmuştur. PISA araştırmalarında öğrencilerin, bilgi ve becerilerini gerçek hayatta kullanabilme, yani okuma, anlama, düşünceleri analiz edebilme, sorun çözmeye, akıl yürütme, etkin iletişim kurma, vb. becerilere sahip olmadıkları ölçülmüştür. 2000-2003 yıllarında Ülkemizin de katıldığı bu araştırmalarda, okuma alanında en yüksek başarıya Finlandiya ulaşmıştır. Bunu, Kore, Kanada ve Avustralya izlemektedir. En alt sırada Tunus bulunmaktadır. Türkiye araştırmaya katılan ülkeler içinde Uruguay ve Tayland ile aynı, Tunus'un biraz üzerinde görülmektedir. Bu durum Ülkemizde 2004 öncesi uygulanan eğitim-öğretim programlarının başarılı olamadığını göstermiştir.

PISA sonuçları ise pek çok ülkede şok etkisi yapmıştır. Araştırmaya katılan ülkeler bir yandan eğitim-öğretim programlarını sorgulamaya bir yandan da başarılı ülkelerin programlarını incelemeye başlamışlardır. Bunun üzerine çoğu ülkede eğitim-öğretim programlarında değişiklikler yapılmış; bu programlarda, zihinsel, bireysel ve sosyal bağımsızlık becerilerini geliştirme temel becerileri olarak ele alınmıştır (Güneş, 2007, s.73).

Kurtuluş (1998) tarafından yapılan “Sanat Eğitiminde İşbirlikli Öğrenme-Resim-İş derslerinde Bireysel Çalışmaların Yapılandırılmış Grup Çalışmasıyla Desteklenmesi” başlıklı araştırmada, resim-iş derslerinde işbirlikli öğrenme yönteminin uygulandığı deney grubu ile bireysel öğrenme yönteminin uygulandığı kontrol grubunun bilişsel ve duyuşsal öğrenme ürünleri karşılaştırılmıştır. Araştırmanın bulguları; işbirlikli öğrenme yöntemin, öğrenmeler, öğrenci tutumları ve sanatsal ifade yeterlilikleri üzerinde, bireysel öğrenme yöntemine göre daha etkili olduğudur. İşbirlikli öğrenme yöntemi öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirmekte; birbirlerinden öğrenmelerine, kaygılarını yenmelerine, içsel güdülenmeye yardım etmekte; öğrencilerin dersi ve okulu daha çok sevmelerine, işbirliği ve yardımlaşma duygusu geliştirmelerine fırsat vermektedir. Verilerin çözümlenmesiyle ulaşılan bir diğer sonuç, işbirlikli öğrenme yönteminin hemen hemen tüm öğrenciler üzerinde etkili olduğu, bireysel çalışma yönteminin ise kimi öğrenciler üzerinde etkili olduğudur.

Mant’ın (2007) “Desen Eğitiminde Yapılandırmacı Öğrenme Uygulamalarının Etkililiği” isimli desen eğitiminde yapılandırmacı öğrenme uygulamalarının etkililiğini belirlemeye yönelik olarak yapılan araştırmasında; desen dersinde, yapılandırmacı öğrenmenin uygulandığı deney grubu ile öğretmen merkezli öğretimin uygulandığı kontrol grubunun desen bilgisi arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu, desen dersinde, yapılandırmacı öğrenmenin uygulandığı deney grubu ile öğretmen merkezli öğretimin uygulandığı kontrol grubunun desen çizme becerisi arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kahvecioğlu (2007) “İlköğretim II. Sınıf Görsel Sanatlar Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretim Ve Geleneksel Öğretim Yöntemlerinin Öğrenme Üzerindeki Etkisinin Karşılaştırılması” isimli araştırmasında, öğrenciler için ön ve son test ile etkileşimli ders yazılım CD’si hazırlanmıştır. Ön ve son test sonuçlarından elde edilen veriler SPSS programında analiz edilmiş ve t-testi yapılmıştır. Araştırma sonucunda; Bilgisayar destekli öğretim yönteminin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin, geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerine kıyasla daha başarılı bir sonuca ulaştıkları görülmüştür.

Orhan'ın (2004) “Fen bilgisi öğretmen adaylarına fotosentez konusunun öğretilmesinde yapısalcı yaklaşımın etkileri ile geleneksel öğretim yönteminin etkilerinin karşılaştırılması” isimli yüksek lisans tez çalışmasında elde edilen bulgular neticesinde öğrencilerin başarı düzeylerinde, problem çözme becerisinde ve fene karşı tutumlarında, yapısalcı kuramın geleneksel yaklaşıma kıyasla daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Koç (2002) araştırmasında, yapılandırmacı öğrenme ortamının, duyuşsal ve bilişsel öğrenme ürünleri üzerindeki etkisini saptamak amacıyla, yapılandırmacı ve öğretmen merkezli sınıflardaki öğrencilerin, temel ve üst düzey öğrenmeleriyle problem çözme becerilerindeki eriş ve kalıcılık puanları arasında anlamlı farklar olup olmadığını karşılaştırmıştır. Çalışmanın sonunda yapılandırmacı öğrenme ortamlarındaki öğrenenlerin, dersten daha fazla zevk aldığı, öğrenme etkinliklerine daha istekle katıldığı, kendine daha fazla güvendiği, daha fazla işbirliği yaptığı, diğer arkadaşlarının görüşlerini dinlediği ve saygı duyduğu görülmüştür. Yapılandırmacı ve öğretmen merkezli öğrenme sınıflarındaki öğrencilerin, üst düzey öğrenmeleri, eriş ve kalıcılık puanları ile problem çözme becerisi eriş puanları arasında yapılandırmacı sınıflar lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bunun yanında deney ve kontrol gruplarının temel düzey öğrenme eriş ve kalıcılık puanları ile problem çözme becerisi kalıcılık puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Ertekin (2001) araştırmasını, geleneksel öğretim yöntemleri ile işbirliğine dayalı öğrenme yönteminin fen bilgisi öğretimi üzerindeki etkilerini sınamak amacıyla deneysel olarak gerçekleştirmiştir. Araştırmanın sonucunda, fen bilgisi dersinde işbirliğine dayalı öğrenmenin geleneksel öğretim yöntemlerine göre başarı ve hatırd tutma düzeyini yükseltmede daha olumlu etkilerinin olduğu belirlenmiştir.

Akpınar (1999), İş ve Teknik Eğitimi dersinde işbirliğine dayalı öğrenme yönteminin, öğrenme ve beceriye dönük davranışlarının gerçekleşme düzeyindeki etkililiğini belirlemek amacıyla gerçekleştirdiği araştırmasını, öntest-sontest kontrol gruplu modele göre uygulamıştır. Elde edilen sonuçlara göre; öğrenci bilişsel başarıları bakımından ve öğrencilerin beceriye dönük davranışlarının gerçekleştirilmesi düzeyi bakımından işbirliğine dayalı öğrenmenin geleneksel öğretimden daha etkili olduğu görülmüştür.

Küçüktepe (2003), pedagojik konstruktivizm yaklaşımına göre düzenlenmiş etkinliklerin kullanılmasının, öğrenci başarısına, kalıcılığa ve kritik düşünme becerilerinin gelişimine etkisini ortaya koymakta olan araştırmasında, deneysel model kullanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, deney grubunda uygulanan pedagojik konstruktivist etkinliklerin, öğrenmede geleneksel yöntemlere göre daha etkili olduğu görülmüştür. Deney grubu öğrencilerinin kalıcılık puanları ve kritik düşünme testi puanlarının kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Halil İbrahim Sağlam (2006), Türkiye' deki davranışçı ve yapılandırmacı sosyal bilimler öğretim uygulamalarının değerlendirilmesi amacıyla yaptığı araştırma sonucunda, öğrenci görüşleri bakımından yapılandırmacı sosyal bilgiler öğretim uygulamalarının motivasyon, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme boyutlarında davranışçı sosyal bilgiler öğretim uygulamalarından; öğretmen görüşleri bakımından yapılandırmacı sosyal bilgiler öğretim uygulamalarının değerlendirme boyutu dışında davranışçı sosyal bilgiler öğretim uygulamalarından daha etkili olduğu sonucuna ulaştığı görülmüştür.

Kaya'nın (2005) “Kimya eğitiminde yapılandırıcı yaklaşım ile geleneksel yaklaşımın karşılaştırılması” isimli yüksek lisans tez çalışması araştırmamda ele aldığım yaklaşımları karşılaştırmalı olarak ele alan bilimsel yayınlardandır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda yapılandırıcı yaklaşımın öğrenci başarısında istatistiksel olarak anlamlı artış oluşturduğu tespit edilmiştir. Test sonuçlarıyla birlikte, ders esnasında yapılan gözlemlerde öğrencilerin yapılandırıcı yaklaşımla işlenen derslerden daha çok zevk aldıkları da tespit edilmiştir.

1.2.Amaç

Bu araştırmanın amacı; Görsel Sanatlar Dersi kapsamında, 5. sınıf öğrencileri üzerinde davranışçı yaklaşımın etkileri ile yapılandırmacı yaklaşımın etkileri değerlendirildiğinde hangi yaklaşım kapsamında daha üst düzey bir kazanımın gerçekleştiğinin tespit edilmesidir.

Problem

Görsel Sanatlar Dersi kapsamında, 5. sınıf öğrencileri üzerinde davranışçı yaklaşımın etkileri ile yapılandırmacı yaklaşımın etkileri değerlendirildiğinde hangi yaklaşım kapsamında daha üst düzey bir kazanım gerçekleşir?

Alt Problemler

Görsel Sanatlar Dersi kapsamında, 5. sınıf öğrencileri üzerinde davranışçı yaklaşımın etkileri ile yapılandırmacı yaklaşımın etkileri değerlendirildiğinde;

- Ele alınan yaklaşımlar kapsamında, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem sonrası son testten aldıkları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Uygulamada öğrenci motivasyonu açısından hangi yaklaşım biçimi daha etkilidir?
- Yaratıcılığın ortaya konması açısından bu iki yaklaşım arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Ders saati ve mevcut koşullar göz önüne alındığında yapılandırmacı yaklaşım ile davranışçı yaklaşımın uygulanabilirlik düzeyi açısından her hangi bir farklılık var mıdır?
- Uygulamada öğrenci farklı yöntem ve tekniklere yer vermiş midir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Günümüz bilişim çağında yaratıcı, sorun çözücü, girişimci, bilgiyi yapılandırıcı ve dönüştürücü bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle çoğu gelişmiş ülkelerde, “yapılandırımcılık” biçiminde tanımlanan öğrenci merkezli yeni bir uygulama modeli hayata geçirilmiştir. Ülkemizde de davranışçı yaklaşımın özelliklerini taşıyan ilköğretim öğretim programları yenilenmiş ve 2005-2006 öğretim yılından itibaren de ülke genelinde yapılandırımcı öğrenme modeli uygulamaya koyulmuştur (MEB Klavuz, 2006, s.6).

Yapılandırılmış öğretim yaklaşımı esas alınarak hazırlanmış olan yeni öğretim sisteminin etkililiğinin davranışçı öğretim yaklaşımıyla karşılaştırılarak araştırılması konunun önemini teşkil etmektedir.

Davranışçı yaklaşım ile yapılandırımcı yaklaşımın etkilerini karşılaştırmaya yönelik; “Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarına Fotosentez Konusunun Öğretilmesinde Yapılandırımcı Yaklaşımın Etkileri İle Geleneksel Yaklaşımın (Öğretim Yönteminin) Etkilerinin Karşılaştırılması” ya da “Kimya Eğitiminde Yapılandırıcı Yaklaşım İle Geleneksel Yaklaşımın Karşılaştırılması” gibi farklı derslerde araştırmalar bulunmakla beraber, araştırma konuları sanat eğitimi için yalnızca Kurtuluş’un (1998) “Sanat Eğitiminde İşbirlikli Öğrenme (Resim-iş derslerinde bireysel çalışmaların yapılandırılmış grup çalışmasıyla desteklenmesi için işbirlikli öğrenme)”, veya Mant’ın (2007) “Desen Eğitiminde Yapılandırımcı öğrenme uygulamalarının etkililiği” isimli yüksek lisans tezi gibi yapılandırımcı yaklaşımın etkileri üzerinde yoğunlaşmıştır. Yapılandırımcı ve davranışçı öğrenme yaklaşımının etkilerinin Görsel Sanatlar Dersi kapsamında karşılaştırmalı olarak ele alan araştırma bulunmamaktadır.

Bu araştırmanın, bu iki öğrenme yaklaşımının etkilerini, Görsel Sanatlar Dersi kapsamında karşılaştırmalı olarak sunması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırma sonuçlarının, bu alanda yapılmış çalışmalara katkı sağlayacağı ve yeni çalışmalara yol açabileceği düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlar

- 1- Araştırma kapsamına alınan ilköğretim 5. sınıf öğrencileri 110 kişidir ve sayı bakımından yeterli kabul edilmektedir.
- 2- Geliştirilecek testler öğrencilerin çalışmalarını ölçmeye uygundur.
- 3- Testleri geliştirmek için görüşlerine başvurulmuş uzmanlar alanlarında yeterlidir.
- 4- Değerlendirme kriterleri, yapılandırmacı ve davranışçı öğrenme yaklaşımının etkilerinin karşılaştırmalı olarak ortaya konabilmesi açısından yeterlidir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma, yalnızca Atatürk İlköğretim okulu'nda yapılmıştır.

Çalışma alanı, ilköğretim 5. sınıf öğrencileriyle sınırlandırılmıştır.

Araştırma 110 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Çalışma alanımız, Görsel sanatlar dersi ile sınırlıdır.

Yalnızca davranışçı öğrenme yaklaşımı ile yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı kapsamında bir karşılaştırma yapılmıştır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim

2.1.1. Eğitimin Tanımı

Eğitim, Platon’a göre, “öğrencileri doğruyu aramaya teşvik etmek, doğuştan getirilen yetilerin farkına varmak, kültürel mirası oluşturan değerleri öğrenmektir (Gutek, 2001, s. 25). Sözlük tanımıyla eğitim; Demirel’e göre; bireyde davranış değiştirme sürecidir. Bireylerin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişimi meydana getirme sürecidir (Artut, 2007, s. 89). Genel eğitim ise, Rousovsky’e göre; kişinin, mesleki eğitiminden ayrı olarak, bir bütün halinde gelişmesi anlamına gelir. Bireyin yaşamdaki amaçlarının uygarlaşmasını, duygusal tepkilerinin incelenmesini ve günümüzün en geçerli bilgilerinin ışığı altında, nesne ve olayların doğası hakkındaki anlayışın olgunlaşmasını kapsar (Artut, 2007, s. 90).

Hiç şüphesiz ki eğitim bir toplumun yeniliklere ve çağdaş uygarlığa ayak uydurmasının en önemli araçlarından biridir. Bireyin yaratıcılık ve yeteneklerinin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesinde, kendini ifade etmesinin sağlanmasında eğitimin rolü tartışılmaz. Eğitim insana yapılan uzun vadeli bir yatırımdır. Bu nedenle eğitim çok doğru planlanmalı, amaçları çok iyi saptanmalıdır. Sanatın eğitimle geliştirilip, yaygınlaştırılacağı da unutulmamalıdır (Özsoy, 2007, s. 25).

2.1.2. Görsel Sanatlar Eğitimi, Gerekliliği ve İlkeleri

Kırıoğlu’na göre; bütün sanatların ve bu sanatların birbiriyle ilişkisini düşünsel boyutta, sanatçı, izleyici, toplum, kültür ve eğitim bağlamında inceleyen kuramsal çalışmalara “Güzel Sanatlar Eğitimi” denir. Görsel sanatlar, resim, heykel, mimarlık,

grafik, moda tasarımı, uygulamalı sanatlar, sinematografi, fotoğrafı, tekstil, endüstri tasarımı, seramik, bilgisayar sanatı gibi bir geniş alanı kapsar. Bu dalların tümüyle ilgili olarak okul öncesinden yüksek öğrenime kadar her aşamadaki sanat eğitimi ve öğretimiyle ilgili kuramsal ve uygulamalı çalışmalara “Görsel Sanatlar Eğitimi” ya da yalnız “Sanat Eğitimi” diyebiliriz (Buyurgan, 2007, s. 16).

Geniş anlamıyla “görsel sanatlar eğitimi” ise eğitim biliminin bir dalı olarak sanatın, estetiğin, sanat tarihinin eğitim ve öğretimle ilgili bütün sorunlarıyla ilgilenir. Bireyin sanatsal ve estetik gelişimi, sanatta öğrenme ve yaratıcılık eğitimi, sanat öğretiminin araştırma konuları içinde yer alır (Kırıçoğlu, 2005, s. 3).

Sanat eğitimi, insanın genel eğitimi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Yaygın biçimde düşünüldüğü gibi, sanat eğitimi yalnızca yeteneklilerin eğitimi için bir “lüks” değil, herkes için gerekli bir kişilik eğitimidir. Burada sanat eğitiminden amaçlanan, sanatçı yetiştirmeye yönelik eğitim değil, bireyin sanat yoluyla eğitimi, yani bireyin estetik eğitimidir. İnsanın yaratıcı güçlerini ortaya çıkarmasına yardımcı olacak şartları hazırlayan ve bireyin kişilik kazanmasını amaçlayan bir etkinliktir (Buyurgan, 2007, s.22).

Sanat eğitimi yaratıcı bir süreç olarak çocuğu özgür düşünmeye, özgür çalışmaya yöneltmeye çalışır. Üreten, seçen, beğenen, kendini ifade edebilen çocuk, içinde yaşadığı toplumun bir üyesi, geleceğin temsilcisidir (Buyurgan, 2007, s. 23).

Sanat eğitimi niçin gereklidir?

- Sanat eğitimi dünyayı etiketlemenin, yaftalamanın ötesine giderek, eşsiz özelliklerin ayırt edilmesini sağlar.
- Sanat eğitimi çocukların bir sanatsal süreçle ulaştıkları sonlara, sonda değil daha çalışma sırasında ulaştıklarına inanır.
- Sanat eğitimi algıdaki eşsizliği ve bireyselliği besler, geliştirir, el üstünde tutar.
- Sanat eğitimi çocuklara çok önemli sorunların çok çeşitli çözüm yolları olduğunu öğretir.
- Sanat eğitimi sözlü ve görsel anlatım yoluyla deneyim ve kavrayışı genişletir (Özsoy, 2004, s. 16).

Dünyada toplumların genel amaçları uygarlaşmaya yöneliktir. Bu nedenle sanat ve teknoloji sürecinden geçme koşulu kaçınılmaz bir gerçektir. Böylelikle günümüzde duyarlı, dengeli ve sağlıklı bir toplumun en önemli koşullarından birisi “Sanat Eğitimi”dir.” Herbert Read, bir konuya ilişkin yapıtında sanat ve eğitim gerekliliğini “Sanat, hayata uygulanan öyle bir mekanizmadır ki, onsuz toplumlar dengelerini kaybederler.” Özdeyişi ile vurgulamaya çalışır. Toplumsal yaşamın ayrılmaz bir parçası sayılan sanat, toplumsal ilerleme ve göstergeler hangi düzeyde bulunursa bulunsun sürekli güncelliğini ve canlılığını korur (Artut, 2007, s. 115).

Sanat eğitime bağlı olarak görme eğitiminin gelişmesi, kişinin hayatını düzenli ve zevkli bir şekle getirir. Düzensiz bir masada yazı yazmak ya da iş görmek, kirletilmiş, çarpık yollardan yürümek sanat eğitimi almış bir kişiyi rahatsız eder. Sanat eğitimi almış bir kişi her türlü güzelliği görür, bu güzellikler içinde doğruluğu ve dostluğu da bulur. Eğer bir okulun ya da sınıfın içinde ve etrafında kirlilik ya da düzensizlik varsa, orada kesinlikle sanat eğitimi eksikliği vardır. Sanat eğitimi almış bir toplum daima en güzel duygularla beslenir. Güzel sanatlar, çağdaş eğitimin temel taşlarından biridir. Eğitimde sanatın yeri hiç bir şeyle doldurulamaz (Kılıçkan, 2004, s.13).

Geleceğin çağdaş, uyumlu, araştırıcı, üretici, sanatsal yaşamdan daha çok pay alan etkin bireylerini amaçlayan sanat eğitiminin başarısı da alana özgü ilkelerin uygulanmasına bağlıdır. (...). Bu ilkeler şunlardır:

- Her çocukta yaratıcı güç vardır ve sanat eğitimi herkes için gereklidir: Yaratıcılık doğuştan gelen ve insana özgü olan bir yetidir. Yaratıcı olabilme şansına sahip olan her insan sürekli kendini aşmak ister. Sanat eğitimi yetilerin yeteneğe ve davranışa dönüşmesi için gereklidir.

- Sanat eğitiminde bireysel farklılıklar göz önünde tutulmalıdır: Çocuklar gerek katılım, gerekse yetişmelerine bağlı olarak zihinsel, fiziksel, ruhsal yönlerden farklı yapı özellikleri gösterirler. Çocuğun içinde bulunduğu toplumsal, ekonomik ve kültürel çevre onların gelişim düzeylerini etkiler. Aynı yaş grubunda olmakla birlikte, eğitim için aynı hazır bulunuşluk düzeyinde olmayabilirler. Ülkenin genel yapısına dayalı bu gerçek

eğitimciler tarafından tespit edilmeli ve eğitim yaşantıları ona göre düzenlenmelidir (Ünver, 2002, s. 31).

- Uygulamalarda mutlaka iki ve üç boyutlu çalışmalara da yer verilmelidir. Bu çalışmalar, grup özelliği gösteren öğrencilerden oluşan bir sınıfta yaptırıldığında, öğrencilerin yetkinliklerine olanak tanınmış olur. Ayrıca, farklı araç-gereçlerin kullanımına olanak sağlanmalıdır. Bu, çocuğa uygun gereci ve alanı belirlemede kolaylaştırıcı bir faktör olur (Kahvecioğlu, 2002. s. 11).

- Kazanımlara yönelik olarak, kullanılan ilgi çekici öğrenme-öğretme yöntemleri ve teknikleri ile dersin işleniş zenginleştirilir (Kahvecioğlu, 2002. s. 12).

- Görsel sanatlar dersi çocuğu temel alır; öğrenme öğretme süreci, çocuğun kendine özgü algılama ve anlamlandırma evreni içinde, gelişim basamaklarına göre düzenlenir (MEB Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, 2006, s. 10).

- Değerlendirmede öğretmen, her çocuğun gelişim sürecini, bireysel farklılıklarını temel alan bir yaklaşım ile öğrenme öğretme sürecine katılımını ve görsel sanatlar dersinin kazanımları çerçevesinde bir bütün olarak ele almalıdır (MEB Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, 2006, s. 10).

2.2. Eğitim Felsefesi

Erdem ve Demirel (2001)'e göre, eğitim felsefesi, okulların ne için olduğuna, nasıl öğrenileceğine, hangi yöntem ve materyallerin kullanılacağına yanıt bulmaya yardım eder. Eğitimin hedeflerine, içerik ve organizasyonuna, öğrenme-öğretme sürecine ve genel olarak okul ve sınıflarda hangi etkinliklerin yer alacağına ilişkin bir bakış açısı sağladığından felsefenin, program geliştirme sürecinde önemli bir yeri vardır.

Demirel'e göre; eğitimi başlıca dört felsefe etkilemiştir. Bunlar idealizm, realizm, pragmatizm ve varoluşçuluktur. İlk iki felsefe geleneksel, diğer ikisi ise çağdaştır (Kaya,2005, s. 22).

Yapılandırıcı yaklaşım bu felsefelerden varoluşçuluğa dayanmaktadır.

2.2.1. Varoluşçuluk

Erdem'e göre; daimicilik ve esasicilik eğitim felsefelerinde, eğitim programları öğretmen merkezli olduğundan yapılandırıcılığa uygun değildir. Yapılandırıcılığın etkilendiği eğitim felsefeleri ilerlemecilik ve yeniden kurmacılık, pragmatizm ile varoluşçuluk felsefelerine dayanmaktadır. (Kaya, 2005, s. 23).

... Varoluşçu felsefenin temel dayanağı kişinin kendi tanımını belirleyerek bir seçme özgürlüğüne sahip olmasıdır. (...) Varoluşçulara göre felsefenin temel konusu değer yaratma ve seçme eylemidir. Değerler eski metafizik veya sosyolojik gerçeklikteki kavramlara hapsedilmeyip bunun yerine kişinin tercihleriyle ortaya çıkmaktadır. (...) Kişi tercihte bulunmaktan kaçınmamalıdır (Gutek, 2001, s. 134).

Varoluşçu bir yaşam ve eğitimin hedefi kişileri özgürleştirme, özgürlüklerinin farkına vardırarak ve her tercihte bulunmanın değerli bir eylem olduğuna ilişkin bilinç kazandırmaktır. Bu nitelikleri taşıyan bir kişi kendi tanımını ve isteklerini kendisi belirler; dışarıdan başka bir kişi veya herhangi bir şeyin kendisini belirlemesine izin vermez. Kişiler, kendilerinin dışındaki herhangi bir ahlaksal ilke ve ölçüte aldırma maksadıyla seçme, seçenekleri belirleme gibi davranışların kendi bireysel sorumlulukları altında olduklarını fark etmelidirler (Gutek, 2001, s. 134).

Geleneksel felsefeler tarafından ileri sürülen sistematik dünya görüşlerinin tersine Varoluşçuluk, bireyleri sınıflamalara ve sistematığa dayandıran evrene ilişkin görüşlerin sınırlamalarından kurtarıp, özgürleştirmek ister. İnsanın öznelliğine, bireysel özgürlüğe ve sorumluluğa önem veren bu felsefe, bireyleri bu dünyada yaşarken kendilerini tanımlayan kendi isteklerinden sorumlu varlıklar olarak tanımlar. Bireyler kendi değerlerini ortaya çıkarabileceklerinin ve dışarıdan bir ölçüt olmaksızın özlerini yaratabileceklerinin farkına varmalıdırlar (Gutek, 2001 s.150).

Varoluşçu bir eğitimde kişilere insan özgürlüğünün her şeyden üstün olduğu öğretilmelidir. Bireyin öznelliğine önem veren varoluşçu bir eğitimci, öğrencilerdeki

sorumluluk duygusunu ve kendi yetileri konusunda bilinçlenme davranışını geliştirmeye çalışır. Önemli bireysel tercihlerde bulunan öğrenciler de zamanla kendi tanımlarını yapabilirler. Bir eğitimdeki bu türden hedeflerde ne bir ilerleme düşüncesi vardır ne de bunlar bir öğretmen veya bir okul sistemi tarafından ortaya konulur.

Özetlenecek olursa, varoluşçu eğitimin nitelikleri şunlardır;

- Özgürlüğünü sınırlatan kurumların, güçlerin ve eğilimlerin farkına vardırır,
- Seçme özgürlüğünün ne kadar anlamlı, değerli olduğunu anlatır,
- Her bireye kendini belirleme sorumluluğunu ve eylemlerinde kendi varlığına önem vermeyi öğretir,
- Anlamlı ve önemli tercihler arasındaki farkı gösterir (Gutek, 2001, s. 150).

Yıldırım ve Şimşek'e göre; yapılandırmacılığın dayandığı varoluşçulukta, bireyler gerçekleri kendileri oluştururlar ve bu gerçekler onlar için anlamlıdır. Gerçek, bireyle doğrudan ilişkilidir ve bu nedenle gerçeği insandan bağımsız olarak görmek mümkün değildir. İnsanların deneyimleri ve bu deneyimlerin kendileri tarafından nasıl yorumlandığı önemlidir (Kaya,2005, s. 22).

2.2.2. Yapılandırmacı Felsefenin Ortaya Çıkışı ve Biçimlenişi

Temelini felsefe ve psikolojiden alan bir yaklaşımdır. Socrates, "öğretmen ve öğrenenler, karşılıklı konuşup sorular sorarak ruhlarında gizli bulunan bilgiyi yorumlamalı ve oluşturmalıdır" fikrini savunduğundan ilk büyük yapılandırmacı olarak kabul edilebilir (Erdem, Demirel, 2002, s.81).

Yakın geçmişte felsefeciler, psikologlar ve eğitimciler bireyin doğa ve toplumla ilişkisini anlamaya çalışmış ve temel soruları yeniden düzenlemeye çalışmışlardır. Bilginin doğası ve dolayısıyla öğrenme, yapılandırmacılığın temel dayanağı olmuştur.

Eğitimde idealizm, realizm, pragmatizm ve varoluşçuluk felsefeleri etkili olmuştur. İlk iki felsefe geleneksel, diğer iki felsefe ise çağdaştır. Yıldırım ve Şimşek'e (1999) göre; pragmatizm değişiklik, süreç ve gerçekliğe dayanır. Öğretme ve bilgiyi

açıklama yerine öğrenme ve bilgiyi yorumlama önemlidir. Varoluşçuluk da, bireyler gerçekleri kendileri oluştururlar ve bu gerçekler onlar için anlamlıdır. İnsanların deneyimleri ve bu deneyimlerin kendileri tarafından nasıl yorumlandığı önemlidir. Demirel'e (2000) göre; daimicilik, esasicilik, ilerlemecilik, yeniden kurmacılık felsefe akımlarından her biri köklerini daha önce adı geçen dört temel felsefeden alır. İdealizm ve realizme dayanan daimicilik ve esasicilik felsefi akımlarına göre düzenlenen eğitim programları öğretmen merkezli olduğundan bu programlar yapılandırmacı anlayışa uygun değildir. Yapılandırmacılıkta felsefecilerin ortak görüşü, öğrenenlerin etkin katılımı ile bilgiyi zihinsel olarak yapılandırmalarıdır (Erdem, Demirel, 2002, s.81).

2.3. Eğitimde Yaklaşımlar

2.3.1. Davranışçı Yaklaşım

20. yüzyılın başından önce psikolojiyle ilgili veriler içebakış biçimindeki gözlemlerden oluşuyordu. Burada sözü edilen içebakış, kişinin kendi algı ve duygularını dikkatle inceleyip kaydetmesidir. Tanımdan da anlaşılacağı gibi, içebakış yöntemiyle elde edilen bu gözlemi yalnızca tek bir gözlemci bildirebilir. 20. yüzyılın başında Watson içebakışın yetersiz ve gereksiz bir yaklaşım olduğunu ileri sürdü. Ona göre eğer psikoloji bir bilim olacaksa verilerin de gözlenebilir ve ölçülebilir olması gerekirdi. Bu temel anlayıştan hareketle doğan davranışçılık, kısaca uyaran-tepki psikolojisi (U-T) olarak ifade edilebilir. Davranışçılar organizma içinde olup bitenleri dikkate almazlar (Selçuk, 2001, S.122).

Davranışçı yaklaşımda kullanılan öğrenme ilkelerinin çoğu, çeşitli hayvanlar üzerinde yapılan laboratuvar deneyleri sonucunda elde edilmiştir. Bu bulgulara dayalı olarak, insanlarda öğrenme süreci açıklanmaya çalışılmıştır. Davranışçı yaklaşımın ana amacını, öğrenciye öğretilecek davranışların önceden saptanması, bu davranışların şartlandırma yoluyla öğrencilere öğretilmesi ve böylece öğrencilerin kontrol altına alınması, oluşturmaktadır (Güneş, 2007, s.35).

Davranışçı yaklaşımın savunucularına göre öğrenme, uyarıcı-tepki arasında bağ kurma yoluyla gerçekleşmektedir. Davranışçılar için uyaran ve bu uyarana

organizmanın verdiği tepki önemlidir (Selçuk, 2001, s.123). Davranışçılar, yaptıkları laboratuvar deneyleriyle, bir canlının gözlenebilen davranışlarını, içsel nedenlerden çok dışsal nedenlere bağlı olarak açıklamışlardır. Öğrenmeyi açıklayan genel ilkelerle ilgilenmişlerdir. Öğrencinin zihninden çok sinir sistemi üzerinde durmuşlardır. Öğrenciye öğretilebilecek davranış sayısının artırılmasıyla öğretimin daha nitelikli olacağını düşünmüşlerdir. Dünyamızın birçok ülkesinde uzun yıllar uygulanan, ancak ülkemizde hızla terk edilen bu yaklaşım, eğitim uygulamalarını derinden etkilemiştir (Güneş, 2007, s.36).

2.3.2. Davranışçı Yaklaşımda Öğrenme

Davranışçı açıdan öğrenme, yaşantı sonucu gözlenebilen davranışlarda meydana gelen kalıcı değişiklik olarak tanımlanabilir.

Burada verilen tanımın dört boyutu vardır:

- Öğrenmenin yaşantı sonucu olması: Bireyin çevresiyle kurduğu etkileşim sonucu kalan izlere yaşantı denir. Her bireyin çevresiyle kurduğu etkileşim farklı olduğu için öğrenme bireyseldir.
- Öğrenme sonucunda bir değişiklik olmalıdır: öğrenmenin bir davranış değişikliği ile sonuçlanması beklenir.
- Öğrenme kalıcı iz bırakır: Söz konusu değişikliğin öğrenme olabilmesi için kalıcı olması gerekmektedir.
- Öğrenme gözlenebilen davranışlardaki değişikliklerdir: Davranışçı yaklaşıma göre sadece gözlenebilen davranışlar öğrenmenin konusu olmalıdır (Selçuk, 2001, s.124).

Davranış, herhangi bir organizmanın belli bir durumda yaptığı tepki ve hareketlere verilen isimdir. Konuşma, hareket etme, bir çalgı aracı çalma, vb. hepsi birer davranış örneğidir. Davranış daha çok bizim gözlenebilen hareketlerimiz için kullanılan bir terimdir. Bunun yanında başkalarının gözleyemediği, kişinin yalnız kendisinin hissettiği davranışları da vardır (Fidan,1986, s.39).

Davranışçı yaklaşımda öğrenmeyi klasik şartlanma, operant şartlanma ve gözlemsel öğrenme olmak üzere üç başlık altında incelemek mümkündür.

Klasik Şartlanma, I.Pavlov, 20.yüzyılın başında şartlı tepki öğrenmesini ilk defa deneysel olarak incelediği için bu adı almıştır. Pavlov laboratuvarında köpeklerin gastrik salgılarını incelerken, köpeklerin yiyecek getiren bakıcıların ayak seslerini duydukları zaman salya salgıladıklarını fark etmiştir. Bunun üzerine, köpeklerin niçin yiyecek verilmeden önce salya salgıladıkları sorusu üzerinde durmuştur. Bu amaçla, önce bir ameliyatla köpeğin tükürük bezinin bir kısmını açığa çıkarmış ve salyanın ağızdan dışarı akmasını sağlamıştır. Daha sonra, çıkan salya miktarını ölçmek için bir kayıt aracı geliştirmiştir.

Deneyin başlangıcında, bir köpek tek yönlü penceresi olan, ses geçirmez bir odacığın içine yerleştirilmiştir. Şartlanmanın oluşabilmesi için önce köpeğe uyarıcı olarak zil sesi verilmiştir. Bu uyarıcı başlangıçta nötr bir uyarıcıdır. Çünkü başlangıçta köpek bu uyarıcıyı hissettiğinde herhangi bir tepkide bulunmamıştır. Pavlov daha sonra zil sesinin hemen ardından et tozu vermiştir. Böylece zil sesiyle yiyeceği eşleştirmiştir. Bu eşleştirme tekrar tekrar yapılmış ve köpeğin zil sesini çıkardıktan sonra salgıladığı salya miktarı ölçülmüştür. Deneyin aşamaları kısaca aşağıdaki şekilde gerçekleşmektedir (Selçuk, 2001, s.131).

- Nötr uyarıcı: Bir tepkiye yol açmayan uyarıcı
- Şartsız uyarıcı: Şartsız tepkiye yol açan başlatıcı uyarıcı
- Şartsız Tepki: Organizmanın uyarıcıya doğal olarak yaptığı tepki
- Şartlı Tepki: Şartlandırma işleminden sonra şartlı uyarıcının meydana getirdiği tepki
- Şartlı uyarıcı: Başlangıçta etkisiz olan, fakat şartsız bir uyarıcıyla eşleştirilmesi sonucu şartlı tepkiyi uyandırır hale gelen uyarıcı (Selçuk, 2001, s.132).

Klasik koşullanma yoluyla insanlar ve hayvanlar doğal olarak tepki gösterdikleri uyarıcılardan farklı uyarıcılara da aynı tepkiyi göstermeyi öğrenirler. Özellikle duygusal tepkiler, korkular ve fizyolojik tepkiler bu yolla oluşur. Bu açıdan klasik koşullanmanın sınıftaki uygulama alanı çok sınırlıdır. Fakat bu tür koşullanmayı öğrenmeden

davranışçılık akımının öğrenme sürecine bakış tarzını ortaya koymak oldukça güçtür. Pavlov 'un getirdiği koşullanma modeli, objektiftir, davranış ve çevre uyarıcıları açık seçik gözlenebilir ve tanımlanabilir. Bundan dolayı, davranışçılık akımının temsilcileri klasik koşullanma sürecine büyük önem vermişlerdir. (Fidan,1986, s.41)

Klasik koşullanma yoluyla bütün davranışların değiştirebileceğini savunan psikologlardan biri de Watson' dur. Watson, yürüme, konuşma, koşma gibi karmaşık becerilerimizin hep uyarıcı davranım arasında bağ kurma yoluyla öğrenilmiş davranışlar olduğunu, bütün davranışların klasik koşullanma yoluyla öğretilbileceğini savunmuştur. Hatta düşünmenin bile bu süreç yoluyla analiz edilebileceğini ileri sürmüştür (Fidan,1986, s.43).

Klasik koşullanma duygusal yaşantımız da yer alan korku, kaygı ve rahatlama gibi istek dışı davranışlarımızla ilgilidir. Bu tür şartlanmada kişilerin bilinçli hareketleri söz konusu değildir. Klasik koşullanmanın hayatta karşılaştığımız öğrenme türlerinin hepsini açıklamaya yeterli olmadığını gören psikologlar, özellikle problem çözme durumlarında öğrenmenin nasıl olduğuna cevap aramışlardır. Bu konu da temel denilebilecek çalışmaları başlatan E.L.Thorndike 'tır. Thorndike, öğrenmeyi bir problem çözme olayı olarak görmüş ve problem durumunda yapılan çeşitli deneme yanılma davranışlarından birinin çözümü olduğunu saptamıştır. Bu davranış, problemin çözümünün öğrenilmesinde bir araç rolü oynamıştır. Bu tür deneme yanılma sonunda karşılaşılan problemin öğrenilmesine <<araçlı koşullanma>> adı verilmiştir (Fidan,1986, s.44).

Çocuklar yaşantılarının soyut temsilcileri olan bilgileri ve günlük yaşamdaki davranışları, diğer insanların yaptıklarını izleyerek, söylediklerini dinleyerek, nesne ve olaylara bakarak ve gazete, dergi, kitapları okuyarak, bir başka deyişle “gözlem” yoluyla öğrenirler (Fidan,1986, s.128). Gözleyerek öğrenmenin dört evresi bulunmakta.

Gözleyerek öğrenmenin ilk evresi dikkattir. Dikkat etmeden bir modelden çok fazla şey öğrenmek mümkün değildir. Burada sözü edilen model, kişi, olay, görüntü, davranış v.s. olabilir. Dikkat evresi gözlenen modelin öğrenilecek olan konuyla ilgili ya da ilgisiz özelliklerini seçmek gereklidir. Seçici dikkat yoluyla birey gözlediği modele

daha iyi yoğunlaşır. Aksi takdirde dikkati dağılacaktır. Gözlenen olay karmaşıkça dikkati toplamak iyice zorlaşacaktır.

Hatırda Tutma evresinde gözlenen davranışla ilgili semboller kodlanır ve bu kodlamalar bilişsel olarak örgütlenir. Bu esnada gözlenen davranış hafızaya transfer edilir. Daha sonra, zihindeki bu örgütlenmeler açık ya da örtülü bir şekilde tekrar edilir.

Yeniden Ortaya Koyma evresinde öğretmen kontrollü bir şekilde öğrencinin gözlenen davranışı yapmalarını ister. Gerekirse ipuçları ve geribildirim vererek, öğrencinin öğrenmesi gereken davranışı en iyi şekilde ortaya koymasını sağlar (Selçuk, 2001, s.156).

Güdülenme evresi ise, belli amaçlara ulaşmak için bir güç kazanma halidir, belli durumlar da belli amaçlara ulaşmak ve gerekli davranışların yapılabilmesi için organizmayı harekete geçiren, enerji veren, duyuşsal bir yükselmeye neden olan ve davranışları yönlendiren bir itici güçtür (Fidan,1986, s.128).

Davranışçılara göre güdüler, şartlanma ve modelden öğrenme yollarıyla öğrenilmektedir. Öğrenmede davranışsal yaklaşımın etkililiği, büyük ölçüde pekiştireçlere bağlıdır. (...) Bu yaklaşım dışsal güdülenmeye bağlı bir yaklaşımdır. Bu yaklaşıma göre, öğrenci kendi amaçlarını bir kenara bırakıp, kendini ödüle götüren amaçlara yönelebilir. Davranışsal yaklaşımın ilkeleri okullarda yaygın bir şekilde uygulanmasına rağmen, öğrencileri güdüleme konusunda tartışmalı bir yaklaşımdır (Küçükahmet, 2002, s. 129).

2.3.3. Yapılandırmacı Yaklaşım

Pozitivist bilgi felsefesi, bilginin kişilerin dışında keşfedilerek oluştuğunu ve nesnel olduğunu savunarak bilgiyi kitaplara depo etmiştir ve kitaplara depo edilen bu bilginin öğretmenin zihninden öğrencinin zihnine transfer edilebileceği kabulüne dayandırılmıştır. Pozitivist felsefenin getirdiği boşlukları doldurmak ve sorunları çözmek için pozitivist sonrası egemen olan anlayışta bu durum tamamen farklı bir şekil

almıştır. Bilginin, keşfedilmediğini yorumlandığını, ortaya çıkarılmadığını oluşturulduğunu savunan yeni bir anlayış ortaya çıkmıştır. Bilginin kendisini oluşturan kişiye ait özellikleri üzerinde taşıdığını yani nesnel değil öznel olduğunu, kişinin kendi bilgisini oluştururken duyduklarını, okuduklarını ve içinde bulunduğu sosyal gruplardaki deneyimlerini, gözlemlerini kullanarak zihninde kavramsal anlamayı oluşturabildiğine inanılan bu yaklaşım, Yapılandırmacı, Oluşturmacı, Bütünleştirici ya da orijinal ifadesi ile Constructivist öğrenme yaklaşımı olarak adlandırılır (İleri, 2002, s.36).

Kavramsal açıdan ele alındığında yapılandırımcılık, genel olarak bilginin insan tarafından oluşturulduğunu ve bu oluşumun zihinsel bir tutamağının olduğunu ima eder. Hein'e (1991) göre; yapılandırımcılık terimi, öğrenenlerin bilgiyi kendilerinin yapılandırıdığına gönderme yapmaktadır. Öğrenen kişi ister kadın ister erkek olsun bireysel olarak bilgiyi anlamı yapılandırır. Anlamın yapılandırması öğrenmedir ve öğrenmenin başka bir türü de bulunmamaktadır (Aydın, 2007, s. 12).

Abbott, (1999)'a göre; yapılandırımcılık, öğrenenlere öğrenmeyi öğretmek ve onlar için bilgiyi anlamlı kılmaktadır. Eğitimin yeni hedefi; bilgiyi nasıl ve nerede kullanacağını bilen, kendi öğrenme yöntemlerini tanıyıp etkili bir biçimde kullanan ve yeni bilgiler üretmede önceki bilgilerinden yararlanan bir insan modeli yaratmaktır. Bu hedefe ulaşmada yapılandırımcı yaklaşımın önemli bir rolü bulunmaktadır (Kaya, 2005, s.32)

Brooks ve Brooks (1993)'e göre; öğrenenlerin bilgiyi nasıl öğrendiklerine ilişkin bir kuram olarak gelişmeye başlayan yapılandırımcılık, zamanla öğrenenlerin bilgiyi nasıl yapılandırıdıklarına ilişkin bir yaklaşım halini almıştır. Öğrenme ezberlemeye değil öğrenenin bilgiyi transfer etmesine, varolan bilgiyi yeniden yorumlamasına ve yeni bilgiyi oluşturmaya dayanır. Öğrenen öğrenilmiş bir bilgi ile yeni öğrenilen bilgiyi uyumlu hale getirerek yapılandırıdığı bilgiyi, yaşam problemlerini çözmede uygulamaya koyar (Kaya, 2005, s.32).

Yapılandırımcı yaklaşımın uygulandığı eğitim ortamlarında genelde, öğrencilerin sorumluluk almalarına yönelik işbirlikli öğrenme ya da probleme dayalı öğrenmeden yararlanır. Bu yaklaşımda, işbirlikli yöntemin kullanılmasının altında

yatan sebep, öğrencilerin kendilerini daha rahat ve güvenli hissetmeleri ve sınıf ortamında samimi bir hava yaratmasıdır. Probleme dayalı öğrenmenin tercih edilme nedeni ise üyelerin birlikte çözümler arayarak öğrenme süreçlerine aktif olarak katılmalarıdır (İleri, 2002, s.37).

Brooks ve Brooks (1999), yapılandırmacılık için beş ilke tanımlamışlardır;

Birincisi; yapılandırmacı öğretmenler, öğrencilerin bakış açısını değerlendirir ve araştırırlar. Öğretmenlerin öğrencilerin konu hakkında ne düşündüklerini bilmesi, dersi onların ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenlemesine yardım eder.

İkincisi; yapılandırmacı öğretmenler dersi öğrencilerin varsayımlarını dikkate alarak düzenlerler. Bütün öğrenciler derse, görüşlerini şekillendiren deneyimleriyle gelirler. Bilgiyi yapılandırırken varsayımlarını ve önceki bilgilerini değerlendirirler.

Üçüncüsü; yapılandırmacı öğretmenler, öğrencilerin öğrendikleri ile müfredatın uyumunu görmelerini sağlamalıdır.

Dördüncüsü; ders genel fikirlere göre düzenlenir. İlk önce öğrencileri genel bilgiyle tanıştırmak suretiyle, bütünü anlamaları için gerekli parçaları seçmelerine onlara yardımcı olunur.

Beşincisi; öğrenciler ders içindeki aktivitelerde değerlendirilirler. Öğrenciler bilgilerini her gün değişik yollarla gösterirler (Saygın, 2003, s.5) .

“Brooks ve Brooks (1993); yapılandırıcılığın en önemli özelliğini; öğrenenin bilgiyi yapılandırmasına, oluşturmaya, yorumlamasına ve geliştirmesine fırsat vermesi” şeklinde belirtmişlerdir. Yapılandırıcılık “zihinsel yapılandırma”nın sonucu olan biliş (öğrenme) temelli bir öğrenme yaklaşımıdır. Alışılmış yöntemde öğretmen bilgiyi verebilir ya da öğrenenler kitaplardan, medyadan elde edebilir. Ama bilgiyi anlamak ve duymak, bilgiyi zihinsel yapılandırma ile aynı değildir. Öğrenen yeni bir bilgi ile karşılaştığında, dünyayı tanımlama ve açıklama için önceden oluşturduğu kurallarını kullanır ya da algıladığı bilgiyi daha iyi açıklamak için yeni kurallar oluşturur (Kaya, 2005, s.54).

2.3.4. Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenme-Öğretme Süreci

Yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrenme, öğrencinin ön bilgileriyle yeni bilgileri ilişkilendirerek, bütünleştirerek yeni anlamlar oluşturduğu aktif bir süreçtir. Öğrenme sürecinde yeni bilgiler, ön bilgilere ve mevcut zihinsel yapıya dayanarak anlamlandırılmaktadır. Bu nedenle öğrencinin ön bilgileri ve mevcut zihinsel yapısı öğrenme sürecinde belirleyici olmaktadır (Güneş, 2007, s.54).

Saban'a (2000) göre; öğrenme ve öğretme sürecinde yapılacak çalışmalar beş aşamada ele alınmaktadır.

Eski Bilginin Harekete Geçirilmesi: Öğrencilerin konu hakkında sahip oldukları bilgiler ortaya çıkarılır.

Yeni Bilginin Kazanılması: Önce konu bütün olarak ele alınır sonra parçalar üzerinde çalışılır. Yapılandırmacı yaklaşıma göre, bilgilerin anlaşılmasından sonra zihinde yapılandırılması iki şekilde gerçekleştirilmektedir. Bunlar:

1. Yeni bilgi öğrencinin ön bilgileriyle çelişmiyor, zihinsel şemasına uyuyorsa bilgi kolayca yapılandırılmaktadır.

2. Yeni bilgi öncekilerle çelişiyor, öğrencinin zihinsel şemasına uymuyorsa bu bilgiyi yapılandırmak için zihinde yeni düzenlemeler yapmak gerekmektedir. Bunu için önceden var olan zihinsel şemalar değiştirilmekte ya da niteliklerine yeniden şekil verilmektedir (Güneş, 2007, s.140).

Bilginin Anlaşılması ya da yapılandırılması: Yeni bilgi, eski bilgiler ile karşılaştırılır. Uyumsama ve özümseme ile dengelenme sağlanır.

Bilginin Uygulanması: Öğrencilere öğrendiklerini uygulamaları için fırsat verilir.

Bilginin Farkında Olması: Öğrenciler öğrendiklerini gözden geçirirler. Bunu sağlamak için örnek olay incelemesi, rol oynama, proje çalışması, başkalarına öğretme ve öğrendiklerinin yazıya dökme gibi etkinlikler yapılabilir (Saygın, 2003, s. 5-6).

Sendov'a göre; öğrenci merkezli öğretim yapısı, öğrenciye sadece bilgi sunmayı kabul etmez aynı zamanda öğrencinin bilgisinin yapılandırılmasını ve keşfetmesini de ister. Öğrenci bütün eğitim etkinliklerinde ön plana alınır bu öğrenmenin özellikleri şöyledir:

- Öğrenci, kendi öğrenme amaçlarının belirlenmesine katılır ve etkinliklerde sorumluluk üstlenir.
- Öğrenci kendini güdüler, yönlendirir ve etkinliğini artırır.
- Öğretmen-öğrenci ilişkileri demokratiktir.
- Öğrenci eğitim, öğretim kurallarının belirlenmesine ve uygulanmasına katılır.
- Öğrenciler, geleneksel yaklaşımla eğitilen öğrencilerden daha aktif ve girişkendirler.
- Öğrenciler, okul içinde ve dışında bilgilerini yapılandırma olanaklarına sahiptirler.
- Öğrenciler, somut sorunları çözebilir, edindiklerini arkadaşlarıyla paylaşabilir ve sürekli yeni bilgiler edinebilir.
- Öğrenciler bağımsız olarak öğrenirler. Bireysel tercihlerini ve zihinsel becerilerini öğrenme sürecinde kullanırlar.
- Öğretmenin birinci rolü, öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak ve kendi kendine öğrenmesini sağlamaktır.
- Öğretmen, öğrencilerin en iyi kaynaklara ulaşmasına ve kaynaklardan yararlanmasına katkı sağlar.
- Öğretmen, öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerini özendirir.
- Öğretmenler küçük gruplarla ve öğrencilerle tek tek ilgilenir, öğrencilere yararlı öneriler verir.
- Öğretim sürecinde zaman, yer, araç-gereç, materyal ve kaynaklar esnek olarak kullanılır.
- Program, eğitim süreci ve öğrenme etkinlikleri üst düzeyde bireyselleştirilir.
- Öğrencinin öğrenme hızı zorlanmaz (Güneş, 2007, s.142).

Yapılandırıcı yaklaşıma göre öğrenme sürecinde dil ve sosyal etkileşimin de büyük payı bulunmaktadır. Öğrenme dili gerektirmekte dil de öğrenmeyi etkilemektedir. Öğrenci bilgiyi işleme, anlamlandırma, başkalarına aktarma, zihinde yapılandırma, zihinsel şemaları düzenleme, gibi işlemlerin hepsini dil aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Dil, aynı zamanda zihinsel becerileri, işlemleri ve süreçleri geliştirmektedir. Bu nedenle dili geliştirmeden öğrenme ve zihinsel becerileri geliştirmek mümkün olamamaktadır. Zihinsel gelişme ve sosyal etkileşim olmaksızın da dili geliştirme ve öğrenme mümkün olmamaktadır. Bu anlayıştan hareketle öğrencinin dil ve zihinsel becerilerini geliştirirken sosyal etkileşime de dikkat edilmeli ve bu etkileşimi sağlayacak ortamlar hazırlanmalıdır. Öğrencilerin işbirliği içindeki grupla çalışmalarına da önem verilmelidir (Güneş, 2007, s.55).

Aktif öğrenme yapılandırıcı yaklaşım içinde son derece önemlidir. Bu nedenle yapılandırıcı yaklaşım içerisinde aktif öğrenme de değerlendirilmelidir. Derse aktif bir şekilde katılımı sağlamanın yolu öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olmalarını sağlamaktır. (Saban, 2004, s. 226).

2.3.5. Yapılandırmacı Yaklaşımın Öğretim İlkeleri

Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı'nın ilkeleri şöyle sıralanabilir:

1. Öğrenme, bilgileri aktif yapılandırma sürecidir. Öğrenme bilgilerin pasif olarak alınması değildir. Öğrenme, bilgilerin, anlamların ve becerilerin zihinde aktif bir süreçte yapılandırılmasıdır. Öğrencinin çeşitli zihinsel işlemler kullanarak, anlamlar oluşturarak, öğrenci-merkezli bir süreçte öğrenmeyi gerçekleştirmesidir (Güneş, 2007, s.78).

2. Öğrenme, bilgiler arası bağ kurma işlemidir. Öğrenme, öğrencinin mevcut bilgi ve zihinsel yapıları üzerine kurulur. Önceden edinilmiş bilgilerle yeni edinilecek bilgiler arasında bağ kurulur (Güneş, 2007, s.79).

3. Öğrenme, işbirliklidir. İşbirliğine dayalı öğrenme, öğrencilerin küçük gruplar oluşturarak bir problemi çözmek ya da bir görevi yerine getirmek üzere, ortak

bir amaç uğruna birlikte çalışma yoluyla bir konuyu öğrenme yaklaşımıdır (Yılmaz, 2007, s.748).

4. Anlam oluşturma en önemli eylemi zihinseldir. Anlam yapılandırma, akılda meydana gelir. Fiziksel hareketler, deneyimler özellikle çocuklarda, öğrenme için gerekli olabilir fakat yeterli değildir. Ellerimizi olduğu kadar zihnimizi de meşgul edecek etkinliklere ihtiyacımız vardır.

5. Öğrenme bağlamsaldır. Öğrenmelerimiz hayatımızın geri kalan kısımlarından kopuk olarak soyut bir düzlemde gerçekleşmez. Bildiklerimiz, inançlarımız, korkularımız ve önyargılarımız öğrenmelerimizi etkiler. Öğrenmemizi yaşantımızdan ayrı tutamayız.

6. Öğrenmek için bilgiye ihtiyaç duyarız. Yeni bilgiyi, üzerine inşa edeceğimiz önceki bilgilerden geliştirdiğimiz bazı yapılar olmaksızın özümsemek mümkün değildir. Ne kadar biliyorsak o kadar öğreniriz. Bu nedenle öğrenmesini istediğimiz kişinin ön bilgilerini harekete geçirerek ise başlamalıyız.

7. Öğrenme, gerçek yaşamla ilişkilidir. Yapılandırıcı yaklaşıma göre öğrenme zihinde gerçekleşmektedir. Ancak etkili bir öğrenme için zihin, beden ve çevresel koşulların birleştirilmesi gerekmektedir. Öğrenme, öğrencinin dünya, sosyal, fiziksel etkileşimleriyle gerçekleşmektedir (Güneş, 2007, s.79).

8. İnsanlar öğrenirken, öğrenmeyi öğrenir. Öğrenme hem anlam yapılandırmayı hem de anlama sistemlerinin yapılandırılmasını içerir.

9. Öğrenme ve dil iç içedir. Kullandığımız dil öğrenmeyi etkiler.

10. Öğrenme sosyal bir etkinliktir. Diğerleri ile etkileşim öğrenmemizde önemli yer tutar.

11. Öğrenme için zamana gerek vardır. Anlamlı öğrenme için fikirlerin yeniden gözden geçirilmesi, onlarla oynama, kullanma söz konusudur. Bu işlemler de zaman ister.

12. Motivasyon öğrenmede anahtar ögedir. Motivasyon, sadece öğrenmeye yardım etmez, aynı zamanda gerekliliktir (MEB, TTKB, Öğretim Programları, 2005).

2.3.6. Yapılandırmacı Yaklaşımın Çeşitleri

Yapılandırmacı yaklaşım eğitim alanında üç yönden ele alınmaktadır. Birincisi Piaget ile gelişen gelişimsel (bilişsel) yapılandırmacılık, ikincisi Vygotsky ile öne çıkan sosyal yapılandırmacılık ve üçüncüsü Von Glasersfeld'ün benimsediği yapılandırmacılıkta radikal görüştür.

Bilişsel yapılandırmacılık da adı sıklıkla anılan J. Piaget'ye göre, bilginin zihinde inşası ve anlam oluşturma, insanın gelişim evreleri ve bilişsel yapılarında meydana gelen değişimle ilgili bir durumdur (Aydın, 2007, s.12).

Piaget'e göre öğrenmenin temeli keşiftir. "Anlamak keşfetmektir" ya da "öğrenme, keşfederek yeniden anlamlandırmaktır". Bunun için öğrenciler, ilgilerini çeken etkinliklerle yeni bilgileri keşfederek anlamalıdır. Yani öğrencinin aktif katılımıyla bilgileri keşfetmesi, anlamlandırması ve zihninde adım adım yapılandırması sağlanmalıdır. Piaget, zihinsel gelişim sürecinin merkezine bireyi yerleştirmiş ve onu bu işin baş aktörü yapmıştır. Birey, çeşitli kişiler ve araçlarla etkileşerek, yeni bilgileri keşfederek, anlamlandırarak zihninde yapılandırmaktadır (Güneş, 2007, s.50).

J. Piaget'nin bilgi inşası ve anlam oluşturmaya dönük oldukça sistematik ve kurgusal kuramının üç önemli sonucu bulunmaktadır. Bunlar:

- Evrensel nitelikli bir gelişim evresi vardır ve bu evrelerin özellikleri bilginin inşasına etki eder.
- İnsan, evrendeki nesnel gerekliliği bilişsel yapılar aracılığı ile kavramakta ve oluşturmada, deneyimler ve çevreyle etkileşim ile birlikte zihinsel yapılar önemli bir rol üstlenmektedir.
- Bilgi, özde zihinsel yapıların bir ürünü olduğu ve içsel sayıldığı için, onun nesnel gerçeklikle tam olarak örtüşüp örtüşmediğinin saptamanın bir olanağı bulunmamaktadır. Çünkü gerçeklikle insan doğrudan değil, her defasında

zihinsel şemaları aracılığıyla temas etmekte; onun kendinde nasıl olduğunu bilme olanağı bulunmamaktadır (Aydın, 2007, s.15).

Sosyal yapılandırıcılık anlayışı, Vygotsky'nin görüşlerine dayalı olarak geliştirilmiştir. Vygotsky, öğrenmenin, bireyin sosyal çevresinde yaşadığı çeşitli sosyal etkileşimlerle gerçekleştiğini belirtmektedir. Çocuklar gelişim sürecinde, kendi deneyimleriyle, aile ve çevresinin yardımıyla çeşitli bilgiler öğrenmektedirler. Bu bilgiler karşılıklı etkileşim ve dil sayesinde çocuğun zihninde yapılandırılmaktadır. Bir başka ifadeyle çocuğun öğrenmesi, dil ve sosyal etkileşime dayalı olarak gerçekleşmektedir. (Güneş, 2007, s.52).

Diğer taraftan, sosyal yapılandırıcılığa göre öğrenme tek başına gerçekleşmemektedir. Bunun için grup çalışmalarına önem verilmelidir. Örneğin, öğrenciden tek başına bir sorunu çözmesi istenmemelidir. En az iki öğrenciye sorun çözme görevi verilmeli, işbirliği içinde çalışmaları ve çözümü birlikte bulmaları istenmelidir. Öğrencilerin sorunu iyi anlamaları ve uygun çözümü bulmaları için bilgi alışverişinde bulunmaları desteklenmelidir. Bu şekilde, yani karşılıklı etkileşim yoluyla en uygun çözümü bulabilir ve sorun çözmeyi öğrenirler (Güneş, 2007, s.52).

Tüm bunlar dikkate alındığında L.S. Vygotsky'nin özetlediğimiz kuramının bilgi açısından üç temel sonucu olduğunu söylemek olasıdır. Bunlar:

- Bilgi, kültürel bir anlama sahiptir ve onun yapılandırılmasında kültür işlevseldir.
- Kültürce yapılandırılan anlam çocuklar tarafından yetişkinlerce etkileşimle içselleştirilir.
- Bilgi, dil ve sembollerle ifade edilir ve dil öğrenimi bilginin yapılandırılmasında etkilidir.
- İnsan gerçeklikle doğrudan temas edememekte, o, dil ve kültür aracılığıyla yapılandırılmaktadır (Aydın, 2007, s.18).

Erdem'e (2001) göre Piaget ve Vygotsky'nin dışında Von Glasersfeld, yapılandırıcılıkta radikal görüşü benimsemiştir. Radikal yapılandırıcılıkta nesnel doğru doğmaması için "doğru" kelimesinin ne anlama geldiği açık olmalıdır. Tek doğru yoktur; öğrenenlerin savunabilecekleri çoklu gerçekler vardır. Aksi takdirde öğrenme;

- Hedef dışı olur ve problemi karşılamaz.
- Sayıtlarla tutarsız olur.
- Gözlenebilen olaylarla bireylerin fikirleri arasında tutarsızlık gösterir (Kaya, 2005, s.60).

2.3.7. Görsel Sanatlar Dersinde Yapılandırmacı Yaklaşım Dayalı Ölçme Ve Değerlendirme

Eğitim ve öğretim etkinliklerinin vazgeçilmez bir parçası, öğrencilerin değerlendirilmesidir. Öğrenci değerlendirmesi farklı boyutları olan bir süreçtir. Öğrencilerin görsel sanatlar dersindeki eğitim-öğretim etkinlikleri; yaratıcılık, tutumlar, ilgiler ve öğrenme şekilleri gibi duyuşsal ve devinimsel özellikleri de içerir. İyi bir ölçme-değerlendirme süreci tüm bunları içeren, öğrencinin gelişimini farklı boyutlarda ele alan bir süreçtir (MEB Klavuz, 2006, s.17).

Görsel sanatlar eğitiminde temel ilke, bireysel farklılıkların gözetilmesidir. Eğitimci, hiçbir zaman her öğrencinin aynı sonucu almasını beklememelidir. İlköğretimde sanat eğitimi oyunla başlar ve öğrencinin kendi eğilimlerini, becerilerini, yeteneklerini keşfetmesine imkân sağlar. Öğrenciler sevmedikleri, istemedikleri, yeterince motive edilemedikleri bir konuda çalışmaya zorlanmamalıdır (MEB Klavuz, 2006, s.17).

Görsel sanatlar dersinde öğrencilerin başarıları projeler, öğrencinin performansını belirlemeye yönelik çalışmalar ile ürün dosyalarından elde edilen verilerle ölçülür.

Projeler: Öğrenciler bir ders yılında isterlerse görsel sanatlar dersinden bireysel ya da grup çalışması şeklinde öğretmen rehberliğinde en az bir proje hazırlar. Projeler, önceden belirlenen ölçütlere göre hazırlanan değerlendirme ölçeği veya dereceli puanlama anahtarına göre teslim edildikleri dönemde değerlendirilir. 1, 2 ve 3'üncü sınıflarda öğrencilerin gelişimi, ilerleme ve çabaları, öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilecek olan projeler ve performanslarını belirlemeye yönelik çalışmaları, öğretmen gözlemleriyle belirlenir (MEB, İÖKY, Madde 35).

Proje konuları zümre öğretmenleri tarafından belirlenebileceği gibi, öğrenciler kendi ilgi duydukları alanlara göre bireysel ya da grup olarak proje konusu belirleyebilirler.

Projenin her aşamasında görevlerin yapılıp yapılmadığı aşamanın bitiminde öğretmen tarafından kontrol edilir ve grup üyelerine geri bildirim verilir. Görevini yeterince yerine getirmeyen öğrencilerin bireysel özelliklerine de dikkat edilerek gerekli önlemler alınır ve öğretmen tarafından yeni yönlendirmeler yapılır.

Performansı Belirlemeye Yönelik Çalışmalar: Görsel sanatlar dersinde performansı belirlemeye yönelik çalışmalar bir bütünlük arz ettiğinden tek başlık altında değerlendirilecektir. Ders işlenişleri; ders hazırlığı, motivasyon, bilgiyi paylaşma, uygulama ve değerlendirmeden oluşmaktadır.

Bu basamaklardan herhangi birinde ya da birden fazla basamakta kazanımlara ya da hedeflenen becerilere ulaşmak için öğrencilere çeşitli performans görevleri verilir. Bu görevler ders planlarında açıkça belirtilir.

Öğretmenler, öğrencilerin performansını belirlemeye yönelik çalışmalarını değerlendirirken gözlem formları, kontrol listeleri ve dereceli puanlama anahtarlarından uygun olanını seçerek kullanır.

Gözlem formları, kontrol listeleri ve dereceli puanlama anahtarlarının, sınıfta yapılan her etkinlik sonunda kullanılması zorunlu değildir. Öğretmen bunları gerekli gördüğü etkinliklerden sonra kullanır.

Öğrenci Ürün Dosyası: Öğrenci ürün dosyası; öğrencinin yıl içinde yaptığı tüm çalışmaların, ürünlerin bulunduğu bir dosyadır. Bu dosya, öğrencinin çalışmalarını karşılaştırma, yorumlama, saklama, yaptığı işe değer verme, saygı duyma bilinci geliştirmesine ve kendi gelişimini izlemesine yardımcı olur.

Görsel sanatlar dersinde öğrencilerin yaptığı tüm çalışmalar birer değerdir. Bunun yanı sıra öğrencinin ulaşmak istediği hedef ve bu hedefe ulaşmak için gösterdiği

çabanın bir sonucu olarak ortaya çıkan ön çalışmalar, ürünler, kendini ifade eden yazılar vb. öğrenci ürün dosyasının içeriğini oluşturur.

Öğrenci ürün dosyasındaki çalışmalarının değerlendirilmesine yönelik hazırlanan dereceli puanlama anahtarı ile her dönem için, dönem sonunda bir puanla değerlendirilir.

Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenciler belirli ölçütler doğrultusunda kendilerini ve akranlarını değerlendirirler. Öz değerlendirme yapmak amacıyla açık uçlu sorular,sözel ifadeler ya da formlar kullanılır. Öz değerlendirme çalışmaları öğretmenlerin uygun gördükleri sıklıkta yapılır. Öz değerlendirme çalışmalarıyla öğrencilere not verilmez. Sonuçlar öğrencinin gelişimine katkı sağlamak amacıyla kullanılır (MEB, İÖKY, Madde 35).

2.4. Davranışçı Yaklaşım İle Yapılandırmacı Yaklaşımın Karşılaştırılması

2.4.1. Davranışçı Ve Yapılandırmacı Bilgi

Özden (2003)'e göre; Türk eğitim sistemi genel olarak davranışçı psikoloji ve davranışçı öğrenme teorisi üzerine kurulu bir sistemdir. Geleneksel eğitim anlayış ve yaklaşımımız, davranışçı yaklaşımların özelliklerini taşımaktadır. Davranışçı yaklaşımda, eğitimin amaçları davranışlar olarak tanımlanır ve bu davranışları oluşturacak deneyimlerin neler olması gerektiği üzerinde yoğunlaşılır.

Davranışçılık, pozitivist felsefenin bir ürünüdür. Nesnelcilik (objectivism) ile eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Nesnelcilikte, dünya hakkında güvenilir bir bilginin varlığına inanılır. Eğitimciler için amaç, bu bilgiyi aktarmak ve yaymak; öğrenciler için de bu bilgiyi almaktır. Nesnelcilik, öğrenenlerin hepsinin aktarılan bilgidен aynı anlamı çıkardığını varsayar (MEB, TTKB, Öğretim Programları, 2005).

Davranışçı yaklaşımda; dersler öğretmenlerin anlatımları ile yürütülür, dersler kitaplara dayanır, öğretmenler bilgi kaynağıdır ve öğrencilere bu bilgilerini aktarmakla görevlidir. Öğrenci, öğretmenin aktardığını aynen almak ve tekrar etmekle görevlidir.

Yapılandırmacı yaklaşım ise; davranışçı yaklaşımın yukarda açıklanan temel varsayımlarına karşı çıkar ve alternatifler sunar.

Yapılandırmacı yaklaşımda bilgi kişisel anlama sahiptir, öğrencilerin kendileri tarafından oluşturulur. Öğrenme, öğrenciler kavramsal anlamayı gösterebildiklerinde başarılıdır. Öğrenciler kendi bilgilerini oluştururlar. Duyduklarını ve okuduklarını önceki öğrenmelerine ve alışkanlıklarına dayalı olarak yorumlarlar (MEB, TTKB, Öğretim Programları, 2005).

Tablo 1: Eski ve Yeni Öğretim Yaklaşımlarının Karşılaştırılması (Saban, 2004, s.183)

	Eski Öğretim Paradigması	Yeni Öğretim Paradigması
Bilgi	Öğretmen tarafından öğrencilere aktarılır	Öğretmen ve öğrenciler tarafından birlikte inşa edilir.
Öğrenci	Öğretmenin bilgisiyle doldurması gereken “boş bir kutu” olarak algılanır.	Kendi bilgisinin inşacı, keşifçisi ve transforcisi olarak algılanır.
Amaç	Öğrencileri belli kategorilere göre sınıflandırmak ve seviyelendirmek esastır.	Bütün öğrencilerin performanslarını, becerilerini ve yeteneklerini geliştirmek esastır.
İlişkiler	Öğrenciler arasındaki ve öğrenciler ile öğretmenler arasındaki ilişkiler formaldır.	Öğrenciler arasındaki ve öğrenciler ile öğretmenler arasındaki ilişkiler informaldır.
Sınıf Ortamı	Sınıf ortamı, rekabetçi ve bireyselci bir ortamdır.	Sınıf ortamı, işbirlikçi bir yapıdadır.
Sınıf İklimi	Öğrencilerin belli bir düzene uyumu esastır.	Öğretimde bireysel farklılıkların gözetilmesi esastır.
Öğretim Hakkında Varsayım	Öğretim süreci, basit bir yapı arz eder ve “alan bilgisine sahip her uzman öğretebilir” anlayışı hakimdir.	Öğretim süreci, karmaşık bir yapı arz eder ve öğretmenin yoğun bir şekilde pedagojik formasyon bilgisinin olması gerekir.

2.4.2. Davranışçı Ve Yapılandırmacı Öğrenme-Öğretme Süreci

Davranışçı açıdan öğrenme, yaşantı sonucu gözlenebilen davranışlarda meydana gelen kalıcı değişiklik olarak tanımlanabilir (Selçuk, 2001, s.124).

... Davranışçı yaklaşımda öğrencinin davranışı, önceden belirlenen amaçlar doğrultusunda sistemli olarak değiştirilmektedir. Öğrenme, koşullandırmaya ve davranış değiştirmeye dönük olarak planlandığından, öğrencinin zihnini geliştirme çalışmalarına ağırlık verilmemektedir. Öğrenci, bu davranışları niçin öğrendiğini çoğu zaman bilmemekte, sadece ezberleyerek tekrar etmektedir. Dolayısıyla öğrencinin öğrendiği sanılan bu davranışlar bir süre sonra unutulmaktadır.

Yapılandırıcı yaklaşım, davranışçı yaklaşımın tersine öğrencinin davranışlarıyla değil zihniyle ilgilenmektedir. Öğrencinin ön bilgileriyle yeni bilgileri ilişkilendirerek zihinsel yapısını düzenlemesi ve geliştirmesi üzerinde durulmaktadır. Zihin yapısını geliştirmek için öğrencinin, düşünme, anlama, ilişkilendirme, sorgulama, sorun çözme, analiz ve sentez yapma v.b.zihinsel becerileri öğrenmesi gerekmektedir. Öğrencinin bu becerileri geliştirerek öğrenmeyi sürdürmesi öngörülmektedir (Güneş, 2007, s.10).

Ülgen'e göre; Yapılandırmacı öğrenme süreci, öğrenenin kendi yetenekleri, güdülleri, inançları, tutumu ve tecrübelerinden etkilenen bir karar verme sürecidir. Birey öğrenme sürecinde seçici, yapıcı ve etkindir. Yapılandırmacı öğrenenler öğrenme ortamında etkin yer alırlar ve daha fazla sorumluluk üstlenirler. Kendi kararlarını kendi alırlar. Öğrenme ve öğretimde önemli olan bireysel özgürlüklerdir. Yapılandırmacı öğrenende bulunması gereken kişisel özellikler arasında; mücadeleci, meraklı, girişimci ve sabırlı olma yer alır. Öğrenen, öğrenme sürecinde sürekli merak eder, merak ettikçe de araştırma yapar. Meraklı öğrenen öğrenmeye daha çok güdülenirken, girişimci öğrenen özelliği ile bilgiyi özgürce daha derinlemesine araştırır, inceler, analiz eder, problem çözer, eleştirel soru sorar, karşılaştırma yapar, bulduklarını tartışır, yorumlar ve yorumladıklarını nedenleriyle savunur (Erdem, Demirel, 2001, s.85).

Yapılandırıcı yaklaşımda öğrenci kendi öğrenmesinden kendisi sorumludur. Öğrenme sürecinde öğrencilerin grupla çalışması, zihinsel ve sosyal becerilerin gelişimini sağlamaktadır. Öğrenci, arkadaşlarıyla bir projeyi çalışırken veya bir

performans ödevini yaparken düşüncelerini karşılaştırır ve farklı düşünceler ışığında bilgilerini yapılandırır (Güneş, 2007, s.138).

Tablo 2: Davranışçı ve Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenme-öğretme Süreci
(MEB, TTKB, Öğretim Programları, 2005).

DAVRANIŞÇI YAKLAŞIM	YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM
Öğrenme dıştan etkilerle, (pekiştirme ve tekrar) elde edilen bir sonuçtur.	Öğrenme, insan zihnindeki eski ve yeni bilgilerin yapılandırılması sonucu oluşur.
Öğrenci dış uyarıcıların pasif alıcısıdır.	Öğrenci, uyarıcıların özümleyicisi ve davranışların aktif oluşturucusudur.
Öğretim programı tümevarım ve temel becerilere ağırlık verilerek işlenir.	Eğitim programları tümdengelim yoluyla ve temel kavramlara ağırlık verilerek işlenir, öğrenci sorunlarına göre program yönlendirilir.
Öğretmenler, öğrenci başarısını ve öğrenmesini değerlendirmek için sorulara kesin ve tek doğru cevap beklerler.	Öğretmenler öğrencilerin belli bir konudaki görüş ve fikirlerini anlamak için uğraşırlar.
Öğretmenler, öğrencilere bilgiyi aktaran kaynak durumundadır.	Öğretmenler, öğrenme sürecinde aynı zamanda öğrenendir. Öğrencilerle karşılıklı etkileşime girer ve öğrenme ortamını düzenleyip, hazırlar.
Öğrenciler, öğretmenler tarafından bilgiyle doldurulacak, boş tüpler konumundadır.	Öğrenciler kendi öğrenmelerinden sorumludur, çevreden edindikleri bilgilere kendi zihinlerinde anlam verirler ve böylelikle öğretimde aktiftirler.
Öğretim programıyla ilgili etkinlikler, ders kitaplarıyla sınırlıdır.	Öğretim programlarıyla ilgili etkinlikler, geniş ölçüde birincil derecedeki kaynaklara dayanır.
Öğrenci başarısının değerlendirilmesi, öğretimden ayrı bir süreçtir. Genellikle testler yoluyla, eğitim programının sonunda yapılır.	Değerlendirme öğretim sürecinin bir parçasıdır. Öğretim sırasında öğretmen gözlemleri ile ve öğrenci çalışmalarının toplanması ile gerçekleştirilir.
Önceden hazırlanmış, öğretim programına sıkı sıkıya bağlılık söz konusudur.	Öğretim sürecinde öğrencilerin istekleri, ilgileri, ihtiyaçları ve çeşitli konularla ilgili soruları geniş yer tutar.

2.4.3. Davranışçı Ve Yapılandırmacı Öğrenme Ortamları

Öğrenme ortamını düzenleme etkinlikleri, yaklaşımlara göre farklılıklar taşımaktadır.

Sınıf ortamının düzenlenmesi (masa, sıra ve araç-gereçlerin yerleştirilmesi) öğretimin niteliğini etkileyen önemli bir unsurdur. Sınıf ortamının düzenlenmesini etkileyen birçok faktör vardır. Öğrenci sayısı, sınıfın büyüklüğü, sınıfın şekli, masa ve sıraların sabit ya da yerlerinin değiştirilebilir olup olmadığı gibi. Öncelikle ne tür bir iletişim istediğinize karar vermeli ve buna uygun bir sınıf düzeni planlamalısınız (Yalın, 2003, s. 92).

Davranışçı öğretim anlayışında genellikle tek yönlü bir iletişim egemendir ve sınıflar bu anlayışa göre düzenlenmiştir. Davranışçı öğrenme ortamında, öğrenci sıra ve masaları arka arkaya dizilmektedir. Öğrenciler birbirlerini görmeden arka arkaya dizilerek oturmaktadırlar. Bu yaklaşımda öğretmen merkezli yaklaşım söz konusu olduğundan, öğrencinin dikkati daha çok öğretmende yoğunlaşmaktadır.

Yapılandırıcı öğrenme ortamlarında, öğrenci sıra ve masaları ya kümeler halinde yerleştirilmekte ya da öğrenciler yuvarlak bir masa etrafında toplanmaktadırlar. Öğrencilerin, birbirlerini daha iyi gördükleri bu oturma düzeninde, öğrenciler arası etkileşim ve iletişim üst seviyelerde olmaktadır. Bu yaklaşımda öğrenci merkezli öğretim söz konusu olduğundan, öğrenme, öğrenciler arası işbirliği çerçevesinde olmaktadır. Bu oturma düzeninde öğrencilerin birbirlerine destek vermesi ve ortak etkinlikleri yürütmesi daha kolay olmaktadır (Güneş, 2007, s.135).

Geleneksel öğretim anlayışının sadece dersi dinleyen ve not alan sessiz bir kitlenin oluşturduğu problemsiz sınıf olgusu, öğrenciyi merkeze alan yapılandırıcı öğretim anlayışında etkinliklerin bizzat öğrenciler tarafından yapıldığı faal bir ortam hüviyetinde düşünülebilir. Bu ortamda öğrencilerin aktif katılımı, gerçekleştirilen etkinliklerin öğrenci merkezli ve enteraktif olması beklenir. Tüm bunlara zemin hazırlanabilmesi için de ortamın demokratik olmasının gerekliliği takdir edilmelidir (Kaya, 2005, s.81).

2.4.4. Davranışçı Ve Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenci

Yapılandırıcı yaklaşım, öğrenciyi merkeze almakta ve öğrenme sorumluluğunu öğrencinin kendisine vermektedir. Bu nedenle öğrencinin bilgiye ulaşması, ön bilgileriyle bütünleştirmesi, zihinde yapılandırılması üzerinde ağırlıklı durulmaktadır. Bunun için yapılandırıcı yaklaşımda öğrenci:

- Bilgiyi araştırır, bulur ve yorumlar.
- Edindiği bilgilerle zihinsel süreçlerini izler, sorgular, düzenler ve bilgilerini geliştirir.
- Eski bilgilerle yeni bilgileri bütünleştirir, düzenler ve yeniden yapılandırır (Güneş, 2007, s.78).

Ülgen'e (1994) göre; öğrenenler bilgiyi ve gerçeği kendi bakış açılarına ve deneyimlerine bağlı olarak yapılandırır. Problemi çözmede üst düzey düşünme becerilerini kullanırlar. Öğrenenler geleneksel yöntemde olduğu gibi bilgiyi otomatik bir şekilde almaz düşünerek, anlamlandırarak öğrenirler, bilgiyi yorumlarlar. Brooks ve Brooks'un (1993) üzerinde durduğu gibi bilgi bireylere dışarıdan transfer edilmediğinden bireyler doldurulmayı bekleyen boş tahtalar değil dünyayla ilgili kuramları oluşturan düşünürlerdir. Öğrenenler bazen öğrenen bazen yapılandırdıkları bilginin uzmanı gibi kendilerini bilim adamı olarak görebilirler. Birey öğrenme sürecinde seçici, yapıcı ve etkindir. Geleneksel yöntemle yapılandırıcılık arasındaki fark, yapılandırıcı öğrenenler geleneksel eğitim ortamında olduğu gibi edilgen olmak yerine etkin yer alırlar ve daha fazla sorumluluk üstlenirler. Her öğrenenin gerçeği farklı olduğundan onlar için süreç de farklı olacaktır. Bir öğrenen, diğerinin yerine öğrenemez. Herkes kendi öğrenmesinden sorumludur. Bazı öğrenenler bireysel olarak daha iyi öğrenirken bazıları grupla çalışarak daha iyi öğrenir. Erdem (2001) 'e göre; öğrenenin zihinsel özerkliği, etkin öğrenme ve gelişim için en verimli yolu bulmada yol göstericidir (Kaya, 2005, s.74).

2.4.5. Davranışçı Ve Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğretmen

Başar'a (2003) göre, öğretmen, sınıfın ilişki düzeninin kurulması ve düzeltilip geliştirilmesinde yol gösterici bir liderdir, sınıf ikliminin yaratıcısıdır. Öğretmen, öğretim durumlarının hem hazırlayıcısı, hem de bir parçasıdır. O, sınıftaki yaşamın her ögesini ve anını eğitsel amaçlar yönünde planlı bir biçimde kullanabilmeli, sınıf bir tiyatro, öğretmen de yönetmen olmalıdır.

Geleneksel öğrenme yöntemlerinde öğrenciler bilgilerin pasif alıcısı konumunda ve genellikle yalnızdır. Sorumluluğu taşıyan öğretmenin kendisidir. Öğretmen hem otorite hem de sınıfta tek kural koyucudur (Sünbül, 2003, s.113). Yapılandırıcı yaklaşımda, öğretmen artık sadece bilgileri aktaran kişi değildir. Öğrenme ortamını düzenleyen, öğrencinin veya grubun öğrenme süreçlerini kolaylaştıran ve rehberlik eden kişidir. Bu roller için öğretmenin, yapılandırıcı yaklaşım, iletişim, sınıf içi etkileşim, öğrenme ortamını düzenleme, etkinlikleri hazırlama, uygulanacak yöntem ve teknikler, süreçleri değerlendirme, vb. bilgi ve becerilerini geliştirmesi gerekmektedir (Güneş, 2007, s.77).

Davranışçı öğrenme yaklaşımında, öğretmen öğrenci ilişkileri, aşırı ölçülerde yapılandırılmıştır. Eğitim amaçlarının ve sınıf içi kuralların belirlenmesinde, öğrenci katılımına yer verilmez. Ayrıca sadece öğretmen tarafından belirlenen ve değişmez kurallar olarak yansıtılan bu kurallar, tartışılmazlar. Daha çok öğretmenin geleneksel otorite figürü olarak toplumlarda gözlenen bu yaklaşım, demokratik yaşamın gerekleri ile bağdaşmaz. Öğrenme sürecinde özne nesne ilişkisinin kurumsallaştırılmasını çağrıştıran bu yaklaşım, bir bakıma demokratik yaşamda zorlanan insanımızın sorunlarının kaynağını göstermektedir (Aydın, 1998, s.3).

Böylece bir yandan sınıf içinde yapay bir “evetefendicilik” sağlayarak tatmin olan öğretmen, diğer yanda davranış bozuklukları gösteren öğrenciler ile uğraşmak zorunda kalır. Çünkü öğrenciler, kişilik yapıları ve benlik tasarımlarının farklı olması nedeniyle, otorite olarak algıladıkları öğretmenlerine, farklı tepkiler geliştirirler. Ancak öğretmen kendince uysal ya da yaramaz olarak tanımladığı bu öğrencilerin, gerçekte uyum sorunları yaşamakta olduklarını göremez. Bu durumda genellikle, öğretmen yaramaz olarak tanımladığı öğrencilere karşı, açık ya da örtülü bir mücadele başlatır.

Bu mücadelede daha çok suçlama, yargılama ve cezalandırma davranışı egemendir. Ancak sınıf içinde bir anlamda karşıt gruplar oluşturmak şeklinde sürdürülen bu yaklaşımla, insancıl ve eğitsel bir ortamın sağlanması mümkün olamaz. Bu durum esasen eğitimde en önemli sorunlardan biri olan yabancılaşmayı doğurur. Sonuç olarak geleneksel sınıf yönetimi yaklaşımı, eğitimi, hem öğrenciler hem de öğretmen için çekilmez bir yük haline getirir (Aydın, 1998, s.4).

Turgut (2001)'e göre; yapılandırıcı öğretimde öğretmen, ilgili, destekleyici bir takım etkinliklerle öğrencinin kendi düşüncesini geliştirmesine imkân tanıyan, değerlendirmeyi mümkün olduğunca erteleyerek öğrencinin risk almasını ve hipotezler geliştirmesini teşvik eden bir rol üstlenmiştir. Bu yapıda öğretmen öğrencilerin kendi anlam yapılandırmalarına izin verilmeden öğretmenlerinin yapılandırmalarını kabullenmek zorunda oldukları sınıfta bütün soruların cevaplarını bilen uzman, eksper kişi olarak görülmez. Aksine öğrencileri ön bilgi ve deneyimleri doğrultusunda yorum yapmaya ve hipotezler geliştirmeye yönlendiren kişi statüsündedir. Otoriter, statükocu ve kuralcı bir kişilik sergilemesi beklenmez. Sınıf içinde gerçekleştirilen etkinliklerde öğretmenin mümkün olduğunca fazla anlayışlı olması, öğrencilerin cevaplarını dikkatli bir şekilde takip etmesi, öğrencilere değer verdiklerini hissettirmeleri gerekir. Öğrencilerin verecekleri yanlış cevaplar bile her zaman değerlendirmeye tabi tutulmalı ve doğru yönlendirme ile öğretmen tarafından öğrenciye doğru cevap buldurulmalıdır (Kaya, 2005, s.76).

2.4.6. Davranışçı Ve Yapılandırmacı Zaman Yönetimi Ve Değerlendirme

Geleneksel yaklaşımın öğretmen merkezli olması, eğitim- öğretim programının önceden hazırlanması, doğal olarak eğitimde süre kullanımının da belirlenmesini gerektirmektedir. Belirlenen bu süreler, öğrencinin öğrenme süresine göre değil, programda yer alan konulara ve öğretmenin bu konuları anlatımına bağlı olarak hesaplanmaktadır. Bu nedenle geleneksel yaklaşımda süre kullanımı da tamamen öğretmen ve program merkezli olmaktadır. Bu durum tüm eğitim etkinlikleri ile sınavlar için de geçerli bulunmaktadır (Güneş, 2007, s.171).

Yapılandırıcı yaklaşım, öğrencileri bireysel olarak ele almakta ve tüm eğitim etkinliklerinin merkezine öğrenciyi yerleştirmektedir. Yapılandırıcı yaklaşımda programlar öğrenci merkezli olarak hazırlanmakta, ünite-tema süreleri esnek tutulmaktadır (Güneş, 2007, s.172).

Erdem'e (2001) göre, öğrenme ve öğretimin ayrılmaz bir parçası olan değerlendirme, öğrenme süreci içinde yer alan ve sürekliliği olan bir süreçtir. Yapılandırıcı anlayışa göre öğrenenler, gerçeği zihinsel olarak yapılandırırken bilgiyi sorgular, derinlemesine araştırır, eleştirel düşünür ve yaratıcı olurlar. Yapılandırıcı değerlendirme; öğrenme süreci ile ilgili bilgi verir. Martha (2000) da öğrenimi değerlendirmede; üst düzey düşünme, derinlemesine bilgi yapılandırma, yaşamı sınıfla bütünleştirme, tartışılanı doğrulama ve sosyal destek verme olmak üzere özgün öğrenmenin beş temel niteliğini vurgulayarak öğrenmenin süreçten bağımsız olmadığını belirtmiştir. Öğrenmenin sınırı yoktur. Öğrenme sadece sınıf ortamında gerçekleşmez. Birey yaşarken de öğrenir (Kaya, 2005, s.87).

III. BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntem Bölümünde araştırmada izlenen bilimsel yaklaşım, “araştırma modeli”, araştırmanın “evren ve örneklem”i, ”, “veri toplama tekniği” ve “verilerin analizi” alt başlıkları ile açıklanmıştır.

3.1.Araştırma Modeli

Yapılan bu araştırmada, kontrol gruplu son test deneysel deseni kullanılmıştır. Görsel Sanatlar Dersi kapsamında yapılandırmacı yaklaşım ile davranışçı yaklaşımın 5.sınıf öğrencileri üzerinde etkileri karşılaştırılarak incelenmiştir.

Ekiz’e (2003) göre, deneysel yöntem araştırmaları herhangi bir olay, olgu, obje, subje (kişi) ve etkeni inceleyerek değişkenler arasındaki neden sonuç ilişkilerini tespit etmek ve sonuçları karşılaştırarak ölçmek için yürütülen araştırmalardır. Bunun için araştırma durumu ya da ortamı oluşturulur. Bu ortam genellikle yapaydır. Bu yöntem gereksinim duyulmasının temel nedeni, herhangi bir “şeyin” (yeni bir öğrenme yöntemi, yeni bir program, yeni bir sınıf düzeni vb.) etkililiğini ölçmek ve ölçüm sonucu olumlu ise, bundan yararlanılarak önerilerde bulunmaktır (Mant, 2007, s.66).

Yapılandırıcı yaklaşımla davranışçı yaklaşımın etkilerinin karşılaştırılması amacıyla iki grup oluşturularak, dersler gruplardan birinde (kontrol grubu) davranışçı yaklaşım, diğerinde ise (deney grubu) yapılandırıcı yaklaşım esaslarına göre işlenmiştir. Deneklerden hangisinin deney hangisinin kontrol grubu olduğu random yöntemi ile belirlenmiştir.

Araştırmada son-test olarak değerlendirme kriterleri kullanılmış, hem deney grubunun hem de kontrol grubunun çalışmaları bu ortak kriterlere göre değerlendirilmiştir. Ayrıca dersler hem deney grubunda hem de kontrol grubunda araştırmacı tarafından yürütülmüştür.

Tablo 3: Deney Ve Kontrol Grubuna Uygulanan Sontest

Değerlendirme Kriterleri

Kriterler	puan
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10
5.Biçim Zenginliği	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10
7. Mekan	10
8.Figürlerde Hareket	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10
Toplam	100

Öğrenci resimleri, Yrd. Doç Dr. Nuran SAY, Yrd. Doç. Dr. Meltem KATIRANCI ve Yrd. Doç. Dr. Meliha YILMAZ tarafından değerlendirilmiştir. Analizler bu değerlendirmelerin ortalaması alınarak yapılmıştır.

3.2.Evren Ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Çubuk ilköğretim okulları oluşturmaktadır. Ankara'nın Çubuk İlçesinde yedi ilköğretim okulu bulunmaktadır.

Bu araştırmada, Ankara ili Çubuk İlçesi Atatürk İlköğretim'de eğitim gören 5.sınıf öğrencileri örneklem olarak ele alınmıştır. Çubuk Atatürk İlköğretimde eğitim gören 5.sınıf öğrencileri, 110 kişiden oluşmaktadır.

Yapılandırıcı öğretim modeli ve davranışçı öğretim modelinin uygulamasının yapılacağı gruplar Görsel Sanatlar Dersi almakta olan 5.sınıf öğrencilerinden tamamen

random seçilmiş ve ders saatleri içinde uygulamalar yapılmıştır. Yapılandırıcı öğretim yaklaşımının uygulandığı öğrenci sayısı 55, davranışçı öğretim yaklaşımının uygulandığı öğrenci sayısı da 55' tir.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli veriler uygulama sonunda yapılmış olan son-testle toplanmış olup, bu testlerin yanı sıra verilen araştırma ödevlerinin ve ders esnasında öğrencilerden alınan dönütler de veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Son-test içerisinde yer alan kriterler konunun uzmanlarının onayı (Ek-3) alınarak hazırlanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, son testin her bir kriterinden aldığı puanların ve toplam puanların, yüzde ve frekans dağılımları gösterilmiştir. Araştırmanın alt problemleri bu bulgulara dayanarak değerlendirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde; yapılandırmacı ve davranışçı öğrenme yöntemlerinin görsel sanatlar eğitiminde etkililiğinin belirlenmesi için yapılan deneysel çalışma sonunda deney grubundan elde edilen veriler, davranışçı öğretim yöntemlerinin uygulandığı kontrol grubundan elde edilen verilerle karşılaştırılarak gerekli analizler yapılmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemi “Görsel Sanatlar Dersi kapsamında, 5. sınıf öğrencileri üzerinde davranışçı yaklaşımın etkileri ile yapılandırmacı yaklaşımın etkileri değerlendirildiğinde; ele alınan yaklaşımlar kapsamında, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem sonrası son testten aldıkları toplam puanlar arasında anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir.

Bu amaçla, ayrıca deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, son testin her bir kriterinden aldığı puanların ve toplam puanların yüzde ve frekans dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 4: Grupların 1.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

1. Kriter: Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	31	56	12	22
2	14	25	2	4
3	5	9	2	4
4	1	2	2	4
5	--	0	2	4
6	1	2	5	9
7	--	0	--	0
8	--	0	3	5
9	2	4	9	16
10	1	2	18	33

“Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin %56’sının 1 puan, deney grubu öğrencilerinin ise %16’sı 9 ve %33’ü 10 puan alarak “malzemede çeşitlilik ve yeniden yorumlama” kriterinden deney grubu öğrencileri anlamlı bir farklılık elde etmiştir.

Tablo 5: Grupların 2.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

2. Kriter: Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	16	29	4	7
2	24	44	8	15
3	7	13	3	5
4	3	5	2	4
5	--	0	3	5
6	--	0	1	2
7	1	2	6	11
8	1	2	7	13
9	1	2	8	15
10	2	4	13	24

“Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin %29’u 1, %44’ü 2 puan, %4’ü 10puan, deney grubu öğrencilerinin ise %7’si 1 ve %24’ü 10 puan olarak “Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik” kriterinden deney grubu öğrencileri anlamlı bir farklılık elde etmiştir.

Tablo 6: Grupların 3.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

3. Kriter: Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	--	0	--	0
2	1	2	--	0
3	4	7	--	0
4	--	0	1	2
5	8	15	9	16
6	6	11	2	4
7	5	9	3	5
8	10	18	13	24
9	9	16	7	13
10	11	20	20	36

“Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin %20’si 10, deney grubu öğrencilerinin ise %36’sı 10 puan olarak “Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme” kriterinden deney grubu öğrencileri anlamlı bir farklılık elde etmiştir.

Tablo 7: Grupların 4.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

4. Kriter: Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	--	0	--	0
2	1	2	--	0
3	--	0	--	0
4	4	7	--	0
5	6	11	5	9
6	3	5	5	9
7	8	15	7	13
8	12	22	12	22
9	10	18	11	20
10	11	20	15	27

“Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin %22’si 8, %18’i 9 ve %20’si 10 puan, deney grubu öğrencilerinin ise %22’si 8, %20’si 9, %27’si 10 puan almıştır. “Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)” kriterinden deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir.

Tablo 8: Grupların 5.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

5. Kriter: Biçim Zenginliği				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	--	0	--	0
2	--	0	--	0
3	1	2	--	0
4	5	9	1	2
5	2	4	3	5
6	5	9	7	13
7	10	18	5	9
8	10	18	7	13
9	15	27	9	16
10	10	18	23	42

“Biçim Zenginliği” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin %27’si 9 ve %18’i 10 puan, deney grubu öğrencilerinin ise %16’sı 9, %42’si 10 puan olarak “Biçim Zenginliği” kriterinden deney grubu öğrencileri anlamlı bir farklılık elde etmiştir.

Tablo 9:Grupların 6.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

6. Kriter: Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	--	0	--	0
2	--	0	--	0
3	1	2	--	0
4	1	2	--	0
5	5	9	2	4
6	1	2	2	4
7	8	15	15	27
8	12	22	8	15
9	17	31	12	22
10	10	18	16	29

“Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin %22’si 8, %31’i 9, %18’i 10 puan, deney grubu öğrencilerinin ise 15’i 8, %22’si 9, %29’u 10 puan almıştır. Bu değerlere göre, “Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)” kriterinden deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir.

Tablo 10:Grupların 7.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

7. Kriter: Mekan				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	--	0	--	0
2	1	2	--	0
3	3	5	1	2
4	--	0	1	2
5	--	0	5	9
6	1	2	4	7
7	3	5	2	4
8	3	5	3	5
9	20	36	11	20
10	22	44	28	51

“Mekan” kriterinden

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin , %36’sı 9, %44’ü 10 puan, deney grubu öğrencilerinin ise %20’si 9, %51’i 10puan almıştır. Bu değerlere göre, “Mekan” kriterinden deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir.

Tablo11: Grupların 8.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

8. Kriter: Figürlerde Hareket				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	--	0	--	0
2	--	0	--	0
3	--	0	--	0
4	2	4	--	0
5	5	9	--	0
6	4	7	3	5
7	8	15	4	7
8	9	16	9	16
9	20	36	10	18
10	7	13	29	53

“Figürlerde Hareket” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin %36’sı 9, %13’ü 10 puan, deney grubu öğrencilerinin ise %18’i 9, %53’ü 10 puan alarak “Figürlerde Hareket” kriterinden deney grubu öğrencileri anlamlı bir farklılık elde etmiştir.

Tablo12: Grupların 9.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

9. Kriter: Çalışmanın Konuya Uygun Olması				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	--	0	--	0
2	1	2	--	0
3	4	7	--	0
4	1	2	--	0
5	3	5	1	2
6	8	15	1	2
7	7	13	1	2
8	4	7	1	2
9	19	35	3	5
10	20	36	49	89

“Çalışmanın Konuya Uygun Olması” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin %35’i 9, %36’sı 10 puan, deney grubu öğrencilerinin ise %89’u 10 puan alarak “Çalışmanın Konuya Uygun Olması” kriterinden deney grubu öğrencileri anlamlı bir farklılık elde etmiştir.

Tablo 13: Grupların 10.Kriterden Aldığı Puanlara Göre Frekans Ve Yüzde Dağılımları

10. Kriter: Çalışmanın Tamamlanmış Olması				
Alınan Puan	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	--	0	--	0
2	--	0	--	0
3	--	0	1	2
4	--	0	--	0
5	2	4	1	2
6	1	2	--	0
7	--	0	--	0
8	1	2	2	4
9	10	18	3	5
10	41	75	48	87

“Çalışmanın Tamamlanmış Olması” kriterinden;

Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin , %18’i 9, %75’i 10 puan, deney grubu öğrencilerinin ise %5’i 9, %87’si 10 puan almıştır. Bu değerlere göre, “Çalışmanın Tamamlanmış Olması” kriterinden deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir.

Tablo 14: Gruplara Göre Alınan Toplamların Yüzde ve Frekans Dağılımları

Gruplara Göre Alınan Toplamların Yüzde ve Frekans Dağılımları				
Alınan Not	Kontrol Grubu (Davranışçı Yak.)		Deney Grubu (Yapılandırmacı Yak.)	
	f(Frekans)	% (Yüzde)	f(Frekans)	% (Yüzde)
1	1	2	--	--
2	5	9	1	2
3	21	38	4	7
4	24	44	24	44
5	2	4	24	44

Bu tabloda,

0-45 arası 1,

45-54 arası 2,

55-69 arası 3,

70-84 arası 4,

85-100 arası 5 olarak değerlendirilmiştir. Alınan puanlar değerlendirildiğinde; kontrol grubu öğrencilerinin, %4'ü 5, %44'ü 4 ve %38'i 3, deney grubu öğrencilerinin ise %44'ü 5, %44'ü 4 almıştır. Bu değerlere göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem sonrası son testten aldıkları toplam puanlar arasında deney grubu öğrencileri lehine anlamlı bir farklılık elde edilmiştir.

Bunun sebepleri olarak, yapılandırmacı öğretim yöntemlerinin kullanıldığı gruptaki öğrencilerin kendi özgün ürünlerini ortaya çıkarmak için yapmış oldukları araştırmalar, sınıfa getirilen örneklerin incelenmesi, konuyla ilgili olarak masal, şarkı, şiir, hikâyelerin okunması, film izlenmesi, öğrencilerin konuyla ilgili konuşmaları sağlanarak motivasyonun sağlanması gösterilebilir. Yapılandırmacı yaklaşım esaslarına göre yapılan ders işleyişinde, anlatım, dinleme, soru-cevap, araştırma, gösterim, uygulama yöntemleri bir arada kullanılmıştır. Buna bağlı olarak, deney grubundaki öğrencilerin konuyu kavrama hayal gücünü kullanma becerilerinde gelişme olduğu ileri sürülebilir. Davranışçı öğretim yöntemleri ile eğitim gören öğrenciler ise, daha çok duyduklarına bağlı olarak konuyu kavramaya çalıştıklarından zihinsel becerilerini fazla kullanamamakta ve özgün fikirler üretememektedirler. Bunun sonucunda da toplam

puan düzeyi bakımından anlamlı farklılık deney grubunda yer alan öğrenciler lehine olmuştur.

Araştırmanın ikinci alt problemi “Görsel Sanatlar Dersi kapsamında, 5. sınıf öğrencileri üzerinde davranışçı yaklaşımın etkileri ile yapılandırmacı yaklaşımın etkileri değerlendirildiğinde; uygulamada öğrenci motivasyonu açısından hangi yaklaşım biçimi daha etkilidir?” şeklinde ifade edilmiştir.

Yapılandırmacı öğretim yöntemlerinin kullanıldığı gruptaki uygulamanın motivasyon aşamasında, ders planı (Ek-1)’nda verildiği gibi, öğrencilerin araştırıp sınıfa getirdikleri fotoğraflar, görüntüler incelenmiş, öğrencilerin, incelenen resim ve fotoğraflarla ilgili; eserde (ya da fotoğrafta) neler görüyorsunuz?, Eserde hangi renkler kullanılmış?, Eserde (ya da fotoğrafta) hangi hayvanları görüyorsunuz? Sanatçı balıkları, bitkileri nasıl ifade etmiş, Deniz altındaki canlılar, nasıl bir ortam içerisinde yaşıyorlar?, O ortamda canlılar dışında neler yer almakta?, Su altında yaşıyor olsaydınız, siz ne olmak isterdiniz?, Neden?, Neler yapmak isterdiniz?, Siz hayalinizde nasıl bir su altı canlandırıyoryorsunuz?, vb. sorular sorularak konuşmaları sağlanmış, yine öğretmen ve öğrenciler tarafından getirilen şiir, şarkı, öykü, masallar okunmuş, öğrencilerin okunulan şiir vb. hakkında düşünceleri sorulmuş, bunlar hakkında konuşmaları sağlanmış ve son olarak da öğretmenin sınıfa getirdiği, konuyla ilgili olan filme ait görüntüler beraber izlenmiştir.

Davranışçı öğretim yöntemlerinin kullanıldığı gruptaki uygulamanın motivasyon aşamasında ise ders planı (Ek-2)’nda verildiği gibi, deniz altında hangi canlıların yaşadığı anlatılmış, deniz altındaki yaşamla ilgili; deniz altında hangi canlılar yaşamakta?, bu canlılar, nasıl bir ortam içerisinde yaşıyorlar?, O ortamda canlılar dışında neler yer almakta?, vb. sorular sorularla konuşturulmuş, çalışmanın tekniği ve boyanın kullanımına yönelik teknik bilgi verilmiştir.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son testten aldıkları puanların yüzde ve frekans değerleri bakımından değerlendirildiğinde toplam puan düzeyi ve malzemede çeşitlilik ve yeniden yorumlama, yöntem ve teknikte çeşitlilik, çalışmada hayal gücüne yer verme, biçim zenginliği, figürlerde hareket ve çalışmanın konuya uygun olması kriterleri bakımından deney grubunun verilerinin kontrol grubundan yüksek olması,

istatistiksel sonuçların yanında, ders esnasında alınan öğrenci dönütlerine dayanarak yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretim sürecinde öğrencilerin derse severek katıldıkları, hevesli oldukları ve eğlenerek öğrendikleri gözlemlenmiştir, yapılandırmacı öğrenme yöntemlerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin derse karşı ilgisi daha yüksektir ve yapılandırmacı öğrenme yöntemlerinin uygulandığı deney grubunda motivasyon aşaması daha etkili olmuş ve gözlenen farklılık deney grubu lehine olmuştur.

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Yaratıcılığın ortaya konması açısından bu iki yaklaşım arasında anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir.

Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı görsel sanatlar öğretiminin izlendiği deney grubu öğrencileri ile davranışçı öğretim yönteminin kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrası, yaratıcılığı belirleyen kriterler olarak; malzemede çeşitlilik ve yeniden yorumlama, yöntem ve teknikte çeşitlilik, çalışmada hayal gücüne yer verme, biçim zenginliği bakımından deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır. Buna dayanarak yaratıcılığın ortaya konması açısından yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı, davranışçı öğrenme yaklaşımına göre daha etkilidir diyebiliriz.

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Ders saati ve mevcut koşullar göz önüne alındığında yapılandırmacı yaklaşım ile davranışçı yaklaşımın uygulanabilirlik düzeyi açısından her hangi bir farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir.

Ek-1 ve ek-2 de verilen ders planlarında da verildiği gibi uygulamanın dört ders saati içerisinde gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Davranışçı öğrenme yöntemlerinin uygulandığı sınıflarda ders planında da belirtilen ders saati fazlasıyla yeterli olmuş, dördüncü ders saatine ihtiyaç olmadığı görülmüş, fakat yapılandırmacı öğrenme yöntemlerinin uygulandığı sınıflarda belirtilen saat, uygulamanın tamamlanması için yeterli olmamıştır.

İhtiyaç duyulan materyaller açısından değerlendirdiğimizde; yapılandırmacı yaklaşımda, teknoloji temelli materyal ve donanımın sağlandığı öğrenme ortamına gerek duyulmaktadır, çünkü yapılandırıcı yaklaşım ile işlenen dersten istenen verimin alınabilmesi zengin bir öğrenme ortamı ile mümkündür. Davranışçı yaklaşımda ise

sınıftaki yazı tahtası ve derse getirilen görsel dokümanlar dışında materyal kullanılmamış ve herhangi bir ihtiyaç ortaya çıkmamıştır. Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretimin yapılması için zaman ve maddi imkânlar gerekmektedir. Öğretim ortamlarının yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının gerektirdiği şekillerde düzenlenmesi, öğretim materyallerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Araştırmanın beşinci alt problemi “Görsel Sanatlar Dersi kapsamında, 5. sınıf öğrencileri üzerinde davranışçı yaklaşımın etkileri ile yapılandırmacı yaklaşımın etkileri değerlendirildiğinde; uygulamada öğrenci farklı yöntem ve tekniklere yer vermiş midir?” şeklinde ifade edilmiştir.

Tablo 6’da grupların “yöntem ve teknikte çeşitlilik” kriterinden aldığı puanlara göre frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir. Bu değerlere göre yöntem ve çeşitlilik bakımından deney grubu ile kontrol grubu verileri arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Bu farklılık deney grubunda yer alan öğrenciler lehine olmuştur.

Bu bulgulara göre, yapılandırmacı öğrenme yöntemlerinin görsel sanatlar eğitiminde oldukça etkili olduğu söylenebilir. Çünkü yapılandırmacı öğrenme yöntemleri, öğrencilerin kendi beceri ve yeteneklerinin farkına varmalarına, yapacakları etkinlikleri seçmelerine, kendi fikirlerini uygulayarak yorumlamalarına ve bunun neticesinde bir ürün ortaya koymalarına dayanmaktadır. Kontrol grubunun aldığı puanların düşük olmasının sebepleri olarak, davranışçı öğretim yöntemleri ile işlenen derslerin öğrencileri ders kitaplarına ve öğretmenin sunduğu bilgileri ezberlemeye yöneltmesi gösterilebilir. Böylece öğrenciler kendi özgün fikirlerini sürece sokamamakta ve yaratıcı düşünme becerilerini kullanamamaktadırlar. Bunlara bağlı olarak Görsel Sanatlar Eğitiminde, yapılandırmacı öğretim yöntemleri, davranışçı öğretim yöntemlerinden daha etkili olduğunu söyleyebiliriz.

İstatistiksel sonuçların yanında, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretim sürecinde öğrencilerin derse sevekle katıldıkları, hevesli oldukları ve eğlenerek öğrendikleri gözlemlenmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, dördüncü bölümde verilen bulguların ve bu bulgulara bağlı olarak yapılan yorumların ışığında, araştırmanın sonuçlarına yer verilmiş ve yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretim yapılmasına yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Sonuç

Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı görsel sanatlar öğretiminin izlendiği deney grubu öğrencileri ile davranışçı öğretim yönteminin kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrası, toplam puan düzeyleri arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı görsel sanatlar öğretiminin izlendiği deney grubu öğrencileri ile davranışçı öğretim yönteminin izlendiği kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrası, malzemede çeşitlilik ve yeniden yorumlama, yöntem ve teknikte çeşitlilik, çalışmada hayal gücüne yer verme, biçim zenginliği, figürlerde hareket ve çalışmanın konuya uygun olması kriterleri arasında, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır.

Deney ve kontrol grupları arasında kompozisyonda duyarlılık, renk kullanımı (renk kullanımındaki özgünlük, zenginlik, renk geçişleri, renk karışımları), mekân, çalışmanın tamamlanmış olması kriterlerinden elde edilen puanlar yönünden anlamlı farklılık görülmedi.

Yapılandırmacı yaklaşım esaslarına göre yapılan ders işleyişinde, anlatım, dinleme, soru-cevap, araştırma, gösterim ve uygulama gibi öğretim yöntemleri birarada

kullanılmıştır. Buna bağlı olarak, deney grubundaki öğrencilerin konuyu kavrama hayal gücünü kullanma becerilerinde gelişme olduğu görülmüştür.

Yapılandırmacı öğretim yaklaşımının, öğrencilerin kendi özgün ürünlerini ortaya çıkarmak için yapmış oldukları araştırmalar, sınıfa getirilen örnekleri incelemeleri, konuyla ilgili olarak masal, şarkı, şiir, hikâyeler okumaları, öğrencilerin konuyla ilgili konuşmaları ve film izlemelerine bağlı olarak uygulamada öğrenci motivasyonu açısından daha etkili olduğu görülmüştür.

Yapılandırmacı yaklaşım esaslarına göre yapılan ders işleyişinde, farklı öğretim yöntemlerinin bir arada kullanılması öğrenci çalışmalarında da yöntem ve teknikte çeşitlilik sağlamıştır. Davranışçı öğretim yönteminin kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerinin çalışmaları ise yöntem ve teknik çeşitliliği bakımından yetersiz bulunmuştur.

Deneysel işlem sonrası, yaratıcılığı belirleyen kriterler olarak; malzemede çeşitlilik ve yeniden yorumlama, yöntem ve teknikte çeşitlilik, çalışmada hayal gücüne yer verme, biçim zenginliği bakımından deney grubu lehine anlamlı bir farklılık vardır. Buna dayanarak yaratıcılığın ortaya konması açısından yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı, davranışçı öğrenme yaklaşımına göre daha etkilidir diyebiliriz.

Davranışçı öğrenme yöntemlerinin uygulandığı sınıflarda ders planında da belirtilen ders saati fazlasıyla yeterli olmuş, dördüncü ders saatine ihtiyaç olmadığı görülmüş, fakat yapılandırmacı öğrenme yöntemlerinin uygulandığı sınıflarda belirtilen saat, uygulamanın tamamlanması için yeterli olmamıştır.

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımda, teknoloji temelli materyal ve donanımın sağlandığı öğrenme ortamına gerek duyulmuştur. Davranışçı yaklaşımda ise sınıftaki yazı tahtası ve derse getirilen görsel dokümanlar dışında materyal kullanılmamış ve herhangi bir ihtiyaç ortaya çıkmamıştır.

Yapılandırmacı öğrenme yöntemlerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin derse karşı ilgisi daha yüksektir.

İstatistiksel sonuçların yanında, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretim sürecinde öğrencilerin derse severek katıldıkları, hevesli oldukları ve eğlenerek öğrendikleri gözlemlenmiştir.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, Görsel Sanatlar Eğitiminde yapılandırmacı öğrenme uygulamalarının, davranışçı öğrenme yaklaşımına göre daha etkili olduğu ve öğrencilerin bu alandaki bilgi ve becerilerini öğretmen merkezli öğretime göre daha olumlu etkilediği söylenebilir.

5.2. Öneriler

Tüm veriler ve bulgular göz önüne alındığında ortaya çıkan sonuçlar ışığında şu önerilerde bulunulmuştur;

1. Yapılandırmacı yaklaşım ile işlenen dersten istenen verimin alınabilmesi için zengin bir öğrenme ortamı oluşturulmalıdır. Öğretim ortamları yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının gerektirdiği şekilde düzenlenmelidir.

2. Yapılandırmacı yaklaşımın etkili bir şekilde uygulanabilmesi için etkin materyaller ve ders planları geliştirilmelidir.

3. Yapılandırmacı yaklaşımın gereği olan;
yöntem ve teknikte çeşitlilik sağlanması,
öğrenci motivasyonun artırılmasına yönelik etkili ders planlarının hazırlanması,
ders işleyişinde farklı öğretim yöntemlerinin birarada kullanılması,
yöntem, teknik ve malzemede öğrenciye seçme özgürlüğü tanınması,
öğrencilerin konuyu ifade ve teknik üzerinde konuşmaları ve karşılıklı fikir alışverişinde bulunmaları hususunda hassasiyet göstermeleri gerekmektedir.

4. Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretimin yapılması için geniş zaman ve teknoloji temelli materyal ve donanımın sağlandığı öğrenme ortamına gerek duyulmaktadır. İlköğretim kurumlarında Görsel Sanatlar Dersi için ayrılan süre mutlaka artırılmalıdır.

5. Görsel Sanatlar dersi kapsamında verimli bir ders işleyişi öğretmenin yapılandırmacı yaklaşımı ne kadar uygulayabildiği ile ilgilidir. Bu nedenle yapılandırmacı yaklaşımın öğretmenler tarafından tanınması ve kullanılmasını sağlayacak hizmet içi eğitim kursları verilebilir.

6. Bu çalışma yalnızca ilköğretim birinci kademe 5. sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. İlköğretim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarında da hatta okul öncesi eğitiminde de benzer uygulamalar gerçekleştirilebilir.

7. Farklı gruplar (üstün zekalı, zihinsel engelli..) üzerinde de yapılandırmacı yaklaşımı temel alan uygulamalar yapılabilir.

8. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının temel ilkelerini, felsefesini öğretmenlerin yanı sıra velilere de kazandırmak ve bu konuda velilerin de bilinçlendirilmesi için çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- AKPINAR, S. (1999). **İş ve Teknik Eğitimi Dersinde İşbirliğine Dayalı Öğrenme Yönteminin Etkililiği**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- ALKAN, C. (1992). **Eğitim Teknolojisinin Temel Bir Ögesi Olarak Eğitim Ortamlarının Düzenlenmesi**. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları. No:168.
- AYDIN, A. (1998). **Sınıf Yönetimi**. Ant Yayıncılık. Ankara.
- AYDIN, H. (2007). **Felsefi Temelleri Işığında Yapılandırmacılık**. 1. Basım. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- ARIKAN, R.(2007). **Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama**. 6.Baskı. Ankara: Asil Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- ARTUT, K.(2007). **Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri**. 3.Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- BALCI, Y. B. (2004). **Estetik**. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- BAŞAR, H. (2003). **Sınıf Yönetimi**. 10. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- BOYDAŞ, N. (2004). **Sanat Eleştirisi**.
- BUYURGAN, S. BUYURGAN, U.(2007). **Sanat Eğitimi ve Öğretimi**, Eğitimin Her Kademesine Yönelik Tekniklerle. Pegem Yayıncılık.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2007). **DeneySEL Desenler**. 2. Baskı. Pegem A Yayınları.
- CEYLAN, G, (2008). **Ortaöğretim 10. Sınıf Görsel Sanatlar Eğitimi Alan Ve Almayan öğrencilerin yaşadıkları Çevrenin Estetiğine Bakış Açılarının Karşılaştırılması**. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi.

DEMİREL, Ö. (2002). **“Planlamadan değerlendirmeye” Öğretme Sanatı**. 3.

Baskı. Pegem A Yayıncılık. Şubat 2002.

DEMİREL, Ö. (2000). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Pegem

Yayınevi.

ERDEM, E. ve DEMİREL, Ö. **“Program Geliştirmede Yapılandırmacılık**

Yaklaşımı” Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 23:81-87, 2002.

<http://193.140.216.63/200223EDA%20ERDEM.pdf>. Erişim Tarihi: 10.12.2008.

ERDEN, M.AKMAN, Y.(2007). **Eğitim Psikolojisi**. 4.Basım. Alkım Yayınları.

ERDEN, M.AKMAN, Y.(2001). **Gelişim ve Öğrenme**. Ankara: Arkadaş Yayınları.

ERDOĞAN, H. URAL, M. TÜZÜN, Müfide (1980). **Eğitimde Ölçme ve**

Değerlendirme (İstatistik Uygulamalı). Ankara.

ERTEKİN, B. (2001). **Geleneksel Öğretim Yöntemleri ile İşbirliğine Dayalı Öğrenme**

Yönteminin Fen Bilgisi Öğretimi Üzerindeki Etkileri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans

Tezi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

FİDAN, N. (1986). **Okulda Öğrenme Ve Öğretme**, Kavramlar İlkeler

Yöntemler. Ankara: Gül Yayınevi.

GÜNEŞ, F. (2007). **Yapılandırmacı Yaklaşımla Sınıf Yönetimi**. Ankara:

Nobel Yayıncılık.

GOMBRICH, E.H. (2002). **Sanatın Öyküsü**. 3. Basım. Çevirenler: Erol Erduran,

Ömer Erduran. İstanbul: Remzi Kitabevi.

GUTEK, L. G. (2001). **Eğitimde Felsefik ve İdeolojik Yaklaşımlar**. Çev: Doç.

Dr. Nesrin KALE. 2. Basım. Ütopya Yayınevi.

- İLERİ, Y. (2002). **Resim-İş Derslerinde Başarının Ölçülmesi Ve Değerlendirmenin Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi.
- KAHVECİOĞLU, N. S. (2007). **İlköğretim II. Sınıf Görsel Sanatlar Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretim İle Geleneksel Öğretim Yöntemlerinin Öğrenme Üzerindeki Etkisinin Karşılaştırılması**. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi.
- KAPTAN, S. (1998). **Bilimsel Araştırma Ve İstatistik Teknikleri**. 11. Baskı. Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- KAYA, Ö.(2005). **Kimya eğitiminde yapılandırıcı yaklaşım ile geleneksel yaklaşımın karşılaştırılması**. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi
- KIRIŞOĞLU, Olcay T.(2005). **Sanatta Eğitim**.3.Baskı. Pegem Yayıncılık.
- KILIÇKAN, H.(2004). **Resim Bilgisi**, İlköğretim, Kolej, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Ve Tüm Öğrenciler İçin, İnkılap Yayınevi, 7.Baskı.
- KİRİŞÇİOĞLU, S.(2007). **İlköğretim 7. sınıf fen bilgisi dersi "basınç" akademik başarıya etkisi**. Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi.
- KLEE, P. (2006). **Çağdaş Sanat Kuramı**. 1. Baskı. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.
- KOÇ, G. (2002). **Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Duyuşsal ve Bilişsel Öğrenme Ürünlerine Etkisi**. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- KURTULUŞ, Y. (1998). **"Sanat Eğitiminde İşbirlikli Öğrenme"**, Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim (Güzel Sanatlar Eğitimi) Anabilim Dalı, Ankara.
- KÜÇÜKAHMET, L. (2003). **Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme**. 13. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- KÜÇÜKTEPE, C. , (2003). **Pedagogik Konstruktivist Yaklaşımına Göre Düzenlenmiş Etkinliklerin Öğrenci Başarısına, Kalıcılığına ve Kritik Düşünme Becerisine Etkisi**.Yayınlanmamış Doktora Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- MEB İlköğretim Genel Müdürlüğü (2006). **Görsel Sanatlar Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu**. Ankara: MEB yay.
- Mant, S. (2007) “**Desen Eğitiminde Yapılandırmacı Öğrenme Uygulamalarının Etkililiği (Dumlupınar Üniversitesi örneği)**” yüksek lisans tezi. Anadolu Üniversitesi.
- MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü(2007). **Okul Temelli Mesleki Gelişim Okul Yöneticisi ve Öğretmenler İçin Mesleki Gelişim Kılavuzu**. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Başkanlığı (1992). **İlköğretim Kurumları Resim- İş Dersi Öğretim Programı**. Milli Eğitim Basımevi. Ankara.
- MEB İlköğretim Genel Müdürlüğü (2008). **Görsel Sanatlar Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu**. Ankara: MEB yay.
- MEB, TTKB, Öğretim Programları, (2005). **Yeni Öğretim Programları Ve Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımı**.
- <http://www.pdrforum.net/index.php?PHPSESSID=0bcadb6485cb7565196422b529d7d885&topic=1573.msg2623#msg2623>. Erişim Tarihi: 20.12.2008
- ÖZERBAŞ M. A. “**Yapılandırmacı Öğrenme Ortamının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Kalıcılığına Etkisi**” Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. Güz 2007, 5(4), 609-635
- ORHAN, A. T.(2004) **Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarına Fotosentez Konusunun Öğretilmesinde Yapısalcı Yaklaşımın Etkileri İle Geleneksel Öğretim Yönteminin Etkilerinin Karşılaştırılması**. Fen Bilgisi Uygulama Laboratuvarı II. Gazi Üniversitesi
- ÖZSOY, V.(2003). **Görsel Sanatlar Eğitimi**. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayınları.

ÖZSOY, V.(2004). **Resim-iş Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri** (Ders Notları).

ÖZSOY, V.(2007). **Görsel Sanatlar Eğitimi. Resim-iş Eğitiminin Tarihsel Düşünsel Temelleri.** 2. Baskı. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

SABAN, A. (2004). **Öğrenme Öğretme Süreci, Yeni Teori Ve Yaklaşımlar.** 3. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

SAĞLAM, H.İ. (2006), **Türkiye' deki Davranışçı ve Yapılandırmacı Sosyal Bilimler Öğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi** . Doktora Tezi.Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

SAN, İ.(2003). **Sanat Eğitimi Kuramları.** Ütopya Eğitim Dizisi.

SAN, İ.(2008). **Sanat Ve Eğitim.** Yaratıcılık, Temel Sanat Kuramları, Sanat Eleştirisi Kuramları. Ütopya Sanat Dizisi.

SAYGIN, Ö. (2003). **Lise 1 Biyoloji Dersi Hücre Konusunun Öğretiminde Yapılandırmacı Yaklaşımın Etkisi.** Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi.

SELÇUK, Z. (2001). **Gelişim ve Öğrenme.** 7. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

SÜNBÜL, A. M. (Ed.) (2003). **Eğitime Yeni Bakışlar 2.** Ankara.

ŞAŞAN, H. H. **Yapılandırmacı Öğrenme.** Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Araştırma Görevlisi, Yaşadıkça Eğitim, 74-75,2002. 49-52.

TUNALI, İ. (2003). **Estetik.** 7. Basım. Remzi Kitabevi.

ÜNVER, E. (2002). **Sanat Eğitimi.** Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

YILMAZ, M.(2007). **Görsel Sanatlar Eğitiminde Uygulamalar.** 2.Baskı. Gündüz Eğitim Ve Yayıncılık.

YILMAZ, M. (2007). **Görsel Sanatlar Eğitiminde İşbirlikli Öğrenme.**

Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt:15 No:2 747-756, Ekim 2007. October 2007 Vol:15 No:2 Kastamonu Education Journal. <<http://www.ksef.gazi.edu.tr/dergi/pdf/Cilt-15-No2-2007Ekim/myilmaz.pdf>>

Erişim Tarihi: 27.09.2009

YALIN, H. İ. (2003). **Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme.** 8.Baskı.

Ankara: Nobel Yayın Ve Dağıtım.

EKLER

EK 1: Yapılandırmacı Yaklaşım Esas Alınarak Hazırlanan Ders Planı

Ders Planı

Ders : Görsel Sanatlar
Sınıf : 5
Süre : 4 ders saati

Öğrenme Alanı: Görsel Sanatlarda Biçimlendirme, Görsel Sanat Kültürü

Kazanımlar:

1. Çeşitli sanat alanlarının şarkı, türkü, şiir, öykü, masal, anı, efsane gibi türlerinden yararlanarak görsel çalışmalar yapar (GSB).

10. Duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleriyle ifade eder (GSB).

2. Aynı konunun değişik teknik, malzeme ve anlatım biçimleriyle ifade edilebileceğini bilir (GSK).

Teknikler: Renkli Resim Teknikleri, kolaj, oyun hamuru

Yöntemler: Anlatım, dinleme, soru-cevap, araştırma, inceleme, gösterim, uygulama.

A. DERS HAZIRLIĞI

1. Öğretmen hazırlığı:

a) Deniz altında yaşam ve denizde yaşayan canlıları konu alan fotoğraflar, çocuk resimlerinden örnekler, bazı sanatçıların çalışmalarından örnekler (Paul Klee'nin "Altın balık" ve "Deniz yolculuğu", Bedri R. Eyüboğlu'nun, "Balık", P.Picasso'nun, "Balık" Ümran Baradan'ın "Balık Toplantısı", Eren Eyüboğlu'nun "Mercan" ve "Voli" adlı yağlı boya tablosu, vb.) ve konuyla ilgili çizgi film görüntüleri hazırlanır.

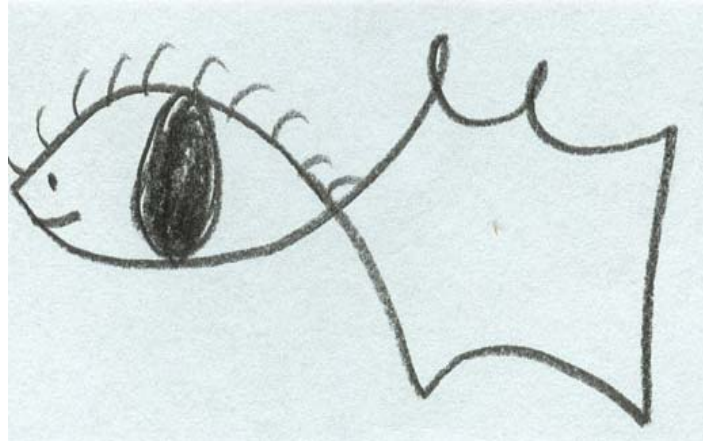
Paul Klee, "Altın balık", 1925.

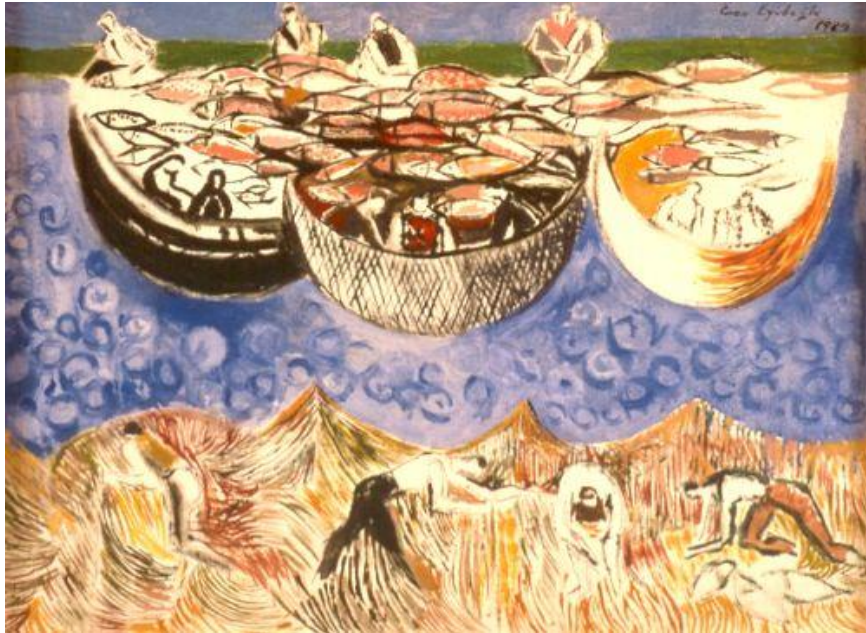
Paul Klee, "Deniz yolculuğu", 1923.

Bedri R. Eyüboğlu, "Balık"

P. Picasso, "Balık"

Eren Eyüboğlu, "Voli"

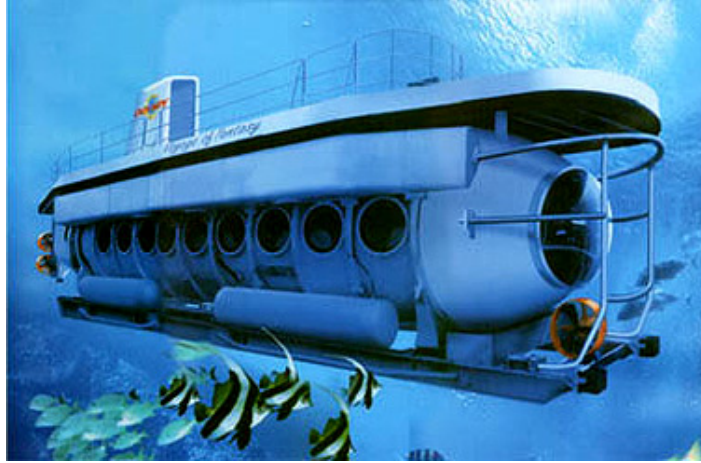

Ümran BARADAN “Balıklar Toplantısı”

b) Deniz altında yaşamla ilişkilendirilebilecek bir şiir, öykü ya da masal sınıfa getirilir.

BALIK SUDA YAŞAR

Balık suda yüzer
Sırtıyla suyu süzer
Karnı üzerinde gezer
Kuyruğuyla hareket eder
Kanatlarıyla yönünü seçer
Ağızıyla yemi ezer
Tehlikeyi gözü burnuyla sezer
Balıkçılardan nefret eder
Onlar olur ona keder

Balığın hayatı da beter
 Hep tehlikelerle geçer
 Bazen derinlere iner
 Bazen de yukarılara gider
 Sudan çıkınca yaşamı biter
 Hayatı suda geçer
 Balık balığı öper
 Balık balığı döver
 Balık suda yasar

Ozan Özcan Yılmaz

BİR DENİZ MASALI

Bir varmış bir yokmuş, adı sanı bilinen zamanın birinde, dağlardan kopup gelen çağlayanların arasında şirin mi şirin küçük bir köy varmış. İşte bu yörede zeki mi zeki, akıllı mı akıllı küçük bir çocuk yaşamış. Deniz adındaki bu sevimli çocuk insanları, hayvanları, kuşları, çiçekleri, ağaçları yani doğadaki güzel olan her şeyi çok severmiş ve birde herkesin masal anası ismini verdiği bilge ninesini çok severmiş. O bu sevgisini lafta bırakmaz, gereğini her fırsatta yerine getirir, insanların, hayvanların, canlı cansız, doğadaki tüm varlıkların haksız saldırılara hedef olmaları karşısında, içinde sınırsız bir öfke ve acı duyarmış. Bu yüzden hep güçsüz ve haklıdan yana çıkarmış.

Deniz sürekli hayal kurarmış; “sık sık yüzebildiğimi, kendimi denizin içinde bulabildiğimi düşlerim. Bir deniz kuşuna binip mavi denizlerden geçebilirim. Bir nehirde salla seyahat etmek ne güzel olurdu! Bir sandala oturup kürek çekmek isterdim. Yelkenli bir korsan gemisinde bulunmak çok heyecan verici olurdu. Buharlı gemileri de severim. Beni uzaklara götürür. Bir balık adam olup dalmak için cesur olmam gerekirdi. Ama yine de çok hoşuma giderdi. Deniz otobüslerine de binmek isterdim. Büyüdüğüm zaman da mutlaka bir denizaltı kullanırdım.”

Bir gün Deniz’in hayalleri gerçek olmuş ve balık adam olur ve denizlere dalar. Deniz sualtında, şehirler geçer, su trenleri, balık vapurları, rengarenk balıklar, dört

gözlü balıklar, ıstakoz, köpek balığı ve daha nine nice balıklar görür: görünce de ağzı bir karış açık kalır, zira köyünü çevreleyen dağların ötesini hiç mi hiç bilmezmiş.

Biraz daha ilerlediğinde mercan kayalıkları arasından küçük bir balinanın hızla ona doğru yaklaştığını görür. Küçük balina için çok meraklanır ve ona neler olduğunu sorar. Balina, peşinde sürüyle köpekbalığı olduğunu, yakalarlarsa onu parçalayacaklarını söyler. Deniz, neden ailesinden yardım istemediğini sorar. Bunun üzerine küçük balina Sili: “ Annem yaşasaydı köpekbalıkları bana sokulamazdı. Bu duruma düşmezdim. Annemi insanlar öldürdü. Asıl suçlu annemi öldüren insanlar. Deniz, sence insanlar annemi neden öldürdü?” Deniz: “Kazanç uğruna”. Bazıları çok para kazanmak için can alıyorlar. Öldürürken düşünmezler ki, balinanın yavrusu ne olacak? Yavru annesiz ne yapacak? Örneğin; annesiz, babasız bir çocuk ne olur, ne yapar, nasıl yaşar? Çocukken bunu düşünen biri büyüdüğünde diğer canlıların hayatına saygı duyar, onlara zarar vermez. Tanrı şahidimdir ki, ben insan olsun, diğer canlı varlıklar olsun hiçbirine zarar vermeyeceğim. Yemin ediyorum.” Böylece Sili ve Deniz çok iyi iki dost olurlar. Deniz ile Sili diğer büyük balinaları bulurlar ve Sili köpekbalıklarından kurtulur.

Küçük balina Sili, Denizi, denizin derinliklerinde, garip bitkiler ve yosunlarla kaplı, altı denizkızının yaşadığı saraya götürür ve denizkızlarıyla tanıştırır. İçlerinden en küçüğü ve en güzeli olan denizkızının en büyük dileği suyun üstüne çıkabilmekmiş. Ama bunun için on beş yaşına gelmesi gerekiyormuş. İşte o zaman mercan kayaların üstüne oturup, gemileri, ormanları, şehirleri görebilecekmış.

Yaşını dolduran ablası, suyun üzerine çıkıyormuş. Ama hiçbir yeryüzünü görmek için onun kadar sabırsızlanmıyormuş. Küçük denizkızının dünyayı görmesi için daha beş yılı varmış. Ama yeryüzü hakkında söylenenler onun aklından hiç çıkmıyormuş. On beş yaşına giren ablaları suyun yüzünde rahatça dolaşabiliyorlarmış.

Deniz, küçük denizkızına her görüşmelerinde yeryüzünü, şeyi bütün güzelliğiyle anlatır. Bir yeşil halı gibi yerleri kaplayan çimenleri, nereden çıkıp, nerede tükendiği bilinmeyen pırıl pırıl suları, rengarenk çiçekleri ve türlü boyalı kuşları bütün canlılığıyla anlatırmış.

Deniz, deniz altındaki arkadaşlarıyla mutlu mesut yaşarken birden hastalanır ve hayvan dostları bu duruma çok üzülürler, Günlerce düşünürler ve sonuçta hepsi gücünü birleştirerek, Deniz'i köyünün güzel ormanına götürmeye karar verirler. Kuş olup, kanat açıp, kırk gün kırk gece, dağ demeden deniz demeden uçarlar ve Deniz'in o güzelim köyünün ormanına ulaşırlar. Çok geçmeden iyileşen deniz arkadaşlarıyla vedalaşır. Aradan beş yıl kadar bir zaman geçer ve Deniz, küçük denizkızı suyun yüzüne her çıktığında onunla görüşür ve Deniz diğer dostlarının güzel haberlerini alır.

b) Çizgi sinema “Kayıp Balık Nemo”nun film müziği cd'si sınıfa getirilir.

c) Ders ile ilgili gerekli güvenlik, sağlık ve temizlik önlemleri alınır.

2.Öğrenci Hazırlığı:

2.1. Düşünsel ve duyuşsal hazırlık:

a) Öğrencilerden denizaltı, denizde yaşayan canlılar ile ilgili resim ve fotoğraf örnekleri getirmeleri istenir.

b) Öğrencilere deniz altındaki yaşamı konu alan şiir, şarkı, öykü, masal getirmeleri söylenir.

2.2. Teknik hazırlık:

Öğrencilerden uygulama için aşağıda belirtilen malzemelerden tercih ettiklerini getirmeleri istenir.

a) Araç-gereçler: Renkli resim tekniklerinden (sulu boya, guaj boya, pastel boya) istedikleri tekniğe uygun malzeme, resim kağıdı, resim kalemi, yapıştırıcı, makas, çizgisel süslemeler için keçe uçlu kalemler, kuru boya, renkli eliş kağıtları (el işi kağıtları yerine renkli atık kağıtlarda kullanılabilir), kumaş parçaları, file parçaları, oyun hamuru, kürdan, renkli ipler, çakıl taşları, midye kabukları, çeşitli yapraklar, ince ağaç dalları, ince ve kalın sulu boya fırçaları, vb.

b) Temizlik gereçleri: Sıraların üzerine serilmesi için muşamba örtüler, koruyucu önlük vb.

B. UYARANLAR (MOTİVASYON)

1.Sınıfa getirilen fotoğraflar, görüntüler incelenir. Öğrencilerin, incelenen resim ve fotoğraflarla ilgili; eserde (ya da fotoğrafta) neler görüyorsunuz?, Eserde hangi renkler kullanılmış?, Eserde (ya da fotoğrafta) hangi hayvanları görüyorsunuz? Sanatçı balıkları, bitkileri nasıl ifade etmiş, Deniz altındaki canlılar, nasıl bir ortam içerisinde yaşıyorlar?, O ortamda canlılar dışında neler yer almakta?, Su altında yaşıyor olsaydınız, siz ne olmak isterdiniz?, Neden?, Neler yapmak isterdiniz?, Siz hayalinizde nasıl bir su altı canlandırıyoryorsunuz?, vb. sorular sorularak konuşmaları sağlanır.

2. Öğretmen ve öğrenciler tarafından getirilen şiir, şarkı, öykü, masallar okunur. Öğrencilerin okunan şiir vb. hakkında düşünceleri sorulur ve bunlar hakkında konuşmaları sağlanır.

3. Okunulan şiirler, öyküler ya da masallara göre nasıl bir deniz altı düşledikleri, denizde hangi hayvanların yaşadığı gibi sorularla öğrencilerin konuyla ilgili konuşmaları sağlanır.

4. Sınıfa getirilen eser örneklerinden birisi öğrencilerin dikkatlice incelemeleri için yeterli süre verilir. Öğrencilere eseri rahat bir şekilde inceleyebilecekleri bir ortam sağlanır.

5. Öğrencilerin görüşleri dinlenir ve daha sonra, öğretmenin sınıfa getirdiği “Kayıp Balık Nemo” filmine ait görüntüler beraber izlenir.

C. BİLGİYİ PAYLAŞMA

1. Öğrencilere eserin sanatçısının adı ve eserin adı söylenir.

2. Öğrencilerden, deniz altındaki yaşam, denizde yaşayan canlılar, okunan şiirler, öyküler, gördükleri fotoğraflar, inceledikleri eserin konusu, vb. unsurlardan yola çıkarak resim yapmaları istenir.

3. Yapılacak olan çalışmanın tekniği ve getirilen malzemelerin özellikleri hakkında gerekli rehberlik yapılır.

4. Öğrencilerin, hangi malzemeleri tercih ettikleri, bu malzemeleri çalışmanın hangi bölümlerini resimlemede kullanmayı planladıkları gibi sorularla konuşmaları sağlanır. Bu konuda öğrencilerin düşünceleri de alınarak fikir üretmelerine yardımcı olunur.

5. Öğrencilerden araç-gereçlerini hazırlamaları istenir.

D. UYGULAMA

1. Çalışma öncesinde öğrencilerin, muşamba örtülerini sıraların üzerine sermeleri sağlanır.

2. Öğrenciler, kullanacakları kağıt, boya, fırça gibi malzemelerin kullanımı konusunda yönlendirilir.

3. Öğrenciler çalışmaya başladıktan sonra, ilgilerini artırmak için sözsüz müzik dinletilebilir.

4. Uygulama süresince temizlik ve güvenlik önlemleri gözetilir.

5. Öğrenciler çalışmalarını yaparken gözlemlenerek gerekli rehberlikte bulunulur. Rehberlik yapılırken, öğrencilerin yaratıcılıklarını olumsuz etkileyen ve sınırlandıran eleştirilerde bulunulmamaya özen gösterilir.

6. Çalışmalarını tamamlayan öğrencilerden çalışmalarına bir isim vermeleri istenir.

7. Öğrencilerin malzemeleri toparlamaları söylenir, atıkları çöpe atmaları hatırlatılır. Öğrencilerin derste kullandıkları araç ve gereçleri düzenli bir şekilde toparlamaları ve sınıfı bir sonraki derse hazır hale getirmeleri sağlanır.

E. DEĞERLENDİRME

1. Çalışma süresince, öğrencilerin konuya ilgisi gözlemlenir.
2. Öğrencilerin çalışmaları önceden hazırlanmış olan değerlendirme panolarında sergilenir.
3. Öğrencilerin çalışmalarını nelerden esinlenerek ortaya çıkardıkları ve neleri yansıttıklarına ilişkin konuşarak düşüncelerini paylaşmaları sağlanır.
4. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek çalışmaları hakkında konuşmaları sağlanır:
 - a) Çalışmanızda hangi malzemeleri kullandınız? Bu malzemeleri nerelerde kullandınız?
 - b) Hepiniz, deniz altında yaşam konusunu resimlediniz, peki hepiniz aynı malzemeleri mi kullandınız?
 - c) Çalışmanızda en çok hangi malzemenin kullanımı hoşunuza gitti?
 - d) “Deniz altında yaşam” konusunu herkes aynı mı yoksa farklı farklı mı anlattı?
 - e) Konu aynı olmasına rağmen, bu konuyu birbirinden farklı açılardan anlatan, değişik görüntüler, düşünceler resimleyen arkadaşlarınızdan örnekler veriniz.
 - f) Anlatılan masallar, söylenen şarkılar, şiirler ya da gösterilen fotoğraflar ve resimlerin en çok hangilerinden etkilendiniz? Hangilerini çok beğendiniz?
 - g) Resminize ne isim verdiniz?
5. Değerlendirmede, öğrencilerin etkinliğe katılımı, coşkusu ve kendini ifade etmesi, önemli kazanımlardır.

EK 2: Davranışçı Yaklaşım Esas Alınarak Hazırlanan Ders Planı

Ders Planı

Ders : Görsel Sanatlar

Sınıf : 5

Süre : 4 ders saati

Konu: Deniz altında yaşam

Teknik: Pastel boya, kolaj, oyun hamuru

A. AMAÇLAR

- Duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleriyle ifade edebilme,
- Aynı konunun değişik teknik ve anlatım biçimleriyle ifade edilebileceğini kavrama.

B. DAVRANIŞLAR:

- Pastel boya tekniğini tanıyarak, hakkında sorulan sorulara cevap verebilme,
- Kolaj tekniğini tanıyarak, hakkında sorulan sorulara cevap verebilme,
- Pastel boya, oyun hamuru ve kolaj tekniğini bir arada kullanarak resim yapabilme.
- Deniz altında hangi canlıların yaşadığını söyleyebilme.
- Verilen konu kapsamında duygu, düşünce ve hayallerini ifade edebilme.
- Deniz altında yaşam konusunu değişik teknik ve malzemeyle ifade edebilme.

C. İŞLENİŞ

1-Deniz altında hangi canlıların yaşadığı (ıstakoz, ahtapot, köpek balığı, balina, rengârenk balıklar, palyaço balığı, mürekkep balığı, kılıç balığı, denizatı, vb.) ve bu canlılardan başka neler olduğu (mercan kayalıkları, deniz altı bitkileri, denizyıldızları, yosunlar, süngerler), anlatılır.

2-Deniz altındaki yaşamla ilgili; deniz altında hangi canlılar yaşamakta?, bu canlılar, nasıl bir ortam içerisinde yaşıyorlar? O ortamda canlılar dışında neler yer almakta?, vb. sorular sorularla konuşturulur.

3-Çalışmanın tekniğine ilişkin; kolaj tekniğinin, her türlü malzemenin bir yüzey üzerine, konuyu ifade etmek üzere yapıştırılmasıyla yapılan resim tekniği olduğu ve öğrencilerin istedikleri her türlü malzemeyi, atık renkli kağıtları, keserek ya da yırtarak, ip, kumaş, taş, yaprak ağaç kabuğu gibi malzemeleri istedikleri şeyi ifadede kullanabilecekleri anlatılır. Bütün bu malzemelerle beraber resimlerinin istediği bölümünde pastel boya ve oyun hamuruna da yer verebilecekleri, oyun hamurunu kullanmak istedikleri forma göre açarak, inceltebilecekleri açıklanır. Neyi ifadede hangi tekniği kullanacakları konusunda kendilerinin karar verebilecekleri belirtilir. Öğrenciler, pastel boya ile ilgili olarak açık renklere koyu renklere doğru çalışılması, renklerin çok fazla üst üste sürülmemesi gerektiği konusunda uyarılır.

4-Çalışmanın tekniği ve boyanın kullanımına yönelik teknik bilgi verildikten sonra uygulamaya geçilir.

5-Malzemelerin temiz kullanılmasına dikkat edilir.

6-Kâğıdın buruşturulup kirletilmemesine özen gösterilir.

7-Öğretmen sınıfta dolaşarak öğrencilerin renk karışımlarını nasıl oluşturduklarını, hangi malzemeleri kullandıklarını, çalışmalarında hangi tekniğe yer verdiklerini, çalışmalar arasında farklılık olup olmadığını, ne kadar özgün ifadelere yer verildiğini gözlemler ve güçlük çeken öğrencileri cesaretlendirir.

8-Dersin sonuna doğru boyaları ve diğer malzemeleri dikkatle toplamaları istenir.

9-Çalışmalar toplanarak değerlendirilmeye hazırlanır.

D. DEĞERLENDİRME

1-Öğrencilerin konuya ilgisi gözlemlenir.

2-Öğrencilerle beraber konuya en uygun çalışmalar seçilir.

3-Deniz altında yaşam konusunu hangi teknikle ya da tekniklerle ifade ettiniz?

4-Çalışmanızda hangi malzemeleri kullandınız?

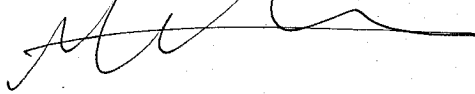
5-Çalışmalarınız arasında kullanılan malzeme ve teknik açısından farklılık var mı?
(varsa)Bu farklılıklar nelerdir?

6-En temiz çalışanlar kimler olmuş? Söyleyiniz.

**EK-3: “GÖRSEL SANATLAR DERSİ KAPSAMINDA YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM İLE DAVRANIŞCI YAKLAŞIM ETKİLERİNİN 5.SINIF ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE KARŞILAŞTIRILMASI” Konulu çalışmaya yönelik;
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ**

1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10
5.Biçim Zenginliği	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10
7. Mekan	10
8.Figürlerde Hareket	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10
Toplam	100 puan

Yrd. Doç. Dr. Meltem Demirci Katırcı

Doç. Dr. Serap Buyurgan

Yrd. Doç. Gonca Yayan

EK-4: Kontrol Grubuna Ait Son testten Alınan Puanlar

Resim No.	gruplar	yaş	cinsiyet	byt1	byt2	byt3	byt4	byt5	byt6	byt7	byt8	byt9	byt10	topl
1	kontrol	11	erkek	3	3	9	9	10	8	8	9	10	9	78
2	kontrol	11	kız	3	3	10	10	10	10	10	10	10	10	86
3	kontrol	11	kız	2	2	3	5	5	3	3	5	8	6	42
4	kontrol	11	erkek	3	3	10	10	10	10	10	10	6	10	82
5	kontrol	11	erkek	3	2	10	10	9	9	9	10	7	9	78
6	kontrol	11	kız	3	3	7	8	6	8	9	9	6	10	69
7	kontrol	11	kız	2	2	9	9	9	9	9	9	7	9	74
8	kontrol	11	erkek	2	2	10	10	10	6	9	9	4	10	72
9	kontrol	12	erkek	2	2	10	10	10	9	10	10	10	10	83
10	kontrol	11	erkek	1	1	6	5	5	4	3	5	8	10	48
11	kontrol	11	kız	2	2	10	10	10	9	9	9	9	10	80
12	kontrol	11	erkek	1	1	8	7	6	5	7	7	5	9	56
13	kontrol	11	erkek	2	1	9	9	9	7	9	9	10	10	75
14	kontrol	11	kız	1	4	5	7	8	5	10	8	10	10	68
15	kontrol	11	kız	1	1	9	8	9	9	9	9	7	10	72
16	kontrol	11	erkek	2	2	9	9	9	8	9	8	7	10	73
17	kontrol	11	kız	1	2	10	10	9	10	10	9	3	10	74
18	kontrol	11	kız	1	1	7	8	9	10	9	9	8	10	72
19	kontrol	11	kız	1	2	10	10	10	10	10	10	10	10	83
20	kontrol	11	kız	2	2	10	10	10	9	10	10	10	10	83
21	kontrol	11	erkek	9	10	9	10	9	10	10	9	9	9	94
22	kontrol	10	erkek	9	9	8	8	7	9	10	9	5	10	84
23	kontrol	11	kız	4	8	2	2	4	7	3	5	5	5	45
24	kontrol	11	kız	1	1	8	10	7	8	10	8	2	10	65
25	kontrol	11	kız	2	4	7	8	8	7	9	9	9	9	72
26	kontrol	11	erkek	1	2	8	9	8	7	10	7	3	10	65
27	kontrol	11	kız	1	1	4	5	3	7	8	6	3	10	48
28	kontrol	11	erkek	2	3	9	8	9	9	10	10	6	10	76
29	kontrol	11	kız	1	3	8	8	8	9	10	9	7	10	73
30	kontrol	11	kız	1	2	8	8	7	8	10	7	7	10	68
31	kontrol	11	kız	2	1	6	7	6	5	9	8	9	8	61
32	kontrol	11	erkek	2	2	8	8	7	10	10	7	6	9	69
33	kontrol	10	kız	1	2	5	7	7	9	9	9	6	9	64
34	kontrol	11	kız	1	2	8	8	9	9	9	7	10	10	73
35	kontrol	11	kız	2	2	9	9	9	10	10	9	10	10	80
36	kontrol	11	kız	1	2	7	8	7	8	9	8	9	10	69
37	kontrol	11	erkek	6	7	5	5	6	7	10	7	6	5	69
38	kontrol	11	kız	2	2	8	9	10	9	10	9	10	10	78
39	kontrol	11	kız	1	1	5	6	9	8	10	8	10	10	68
40	kontrol	11	erkek	1	2	8	9	9	9	9	8	10	10	75
41	kontrol	11	erkek	1	3	5	5	4	8	9	5	6	10	56
42	kontrol	11	erkek	1	1	10	9	10	7	10	9	10	10	77
43	kontrol	11	kız	1	2	6	7	7	8	9	8	10	10	68
44	kontrol	11	kız	1	1	6	6	8	10	8	6	10	10	66
45	kontrol	11	kız	1	4	6	6	8	8	7	8	10	10	68
46	kontrol	11	kız	1	1	5	5	4	5	6	7	9	10	53
47	kontrol	11	kız	1	1	7	8	9	9	9	9	10	10	73
48	kontrol	11	kız	1	2	10	7	9	8	7	7	10	10	71
49	kontrol	11	erkek	10	10	3	4	4	5	2	4	8	10	60
50	kontrol	11	kız	1	1	5	7	8	8	10	9	10	10	69
51	kontrol	11	erkek	1	2	3	4	6	7	9	4	7	9	52
52	kontrol	11	erkek	1	1	5	4	7	9	10	5	6	10	58
53	kontrol	11	erkek	1	2	6	7	7	9	9	6	3	9	59
54	kontrol	11	erkek	1	2	9	9	7	9	10	9	9	10	75
55	kontrol	11	erkek	1	1	3	4	4	10	10	6	10	10	59

EK-5: Deney Grubuna Ait Son testten Alınan Puanlar

Resim no	gruplar	yaş	cinsiyet	byt1	byt2	byt3	byt4	byt5	byt6	byt7	byt8	byt9	byt10	topl
1	deney	11	erkek	9	5	9	10	10	8	9	9	10	10	89
2	deney	11	erkek	9	7	4	8	9	7	10	10	6	8	78
3	deney	11	erkek	10	10	10	8	10	8	10	9	5	5	85
4	deney	11	erkek	9	7	5	8	8	7	4	6	10	10	74
5	deney	11	kız	10	10	10	9	10	10	10	10	10	10	99
6	deney	11	kız	10	9	8	10	10	10	10	10	10	10	97
7	deney	11	kız	1	1	10	9	9	8	8	8	10	10	74
8	deney	11	kız	6	8	5	6	5	7	9	7	10	10	73
9	deney	11	erkek	1	1	10	0	10	9	10	10	10	10	81
10	deney	11	erkek	9	9	5	5	4	7	5	7	10	9	70
11	deney	11	erkek	9	9	5	6	5	6	8	10	9	9	76
12	deney	11	kız	10	10	9	5	7	7	3	6	10	10	77
13	deney	11	erkek	10	10	8	8	10	9	9	10	10	10	94
14	deney	11	erkek	3	5	10	10	10	8	10	10	10	10	86
15	deney	11	erkek	9	9	8	6	8	7	9	8	10	10	84
16	deney	11	erkek	8	8	9	8	6	5	6	7	9	8	74
17	deney	11	erkek	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
18	deney	11	kız	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
19	deney	11		10	10	8	10	10	10	10	10	10	10	98
20	deney	11	erkek	1	3	7	7	7	7	5	8	10	10	65
21	deney	11	erkek	1	4	6	7	6	8	9	9	10	10	70
22	deney	10	kız	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
23	deney	11	kız	10	8	8	7	6	7	7	9	10	10	82
24	deney	11	kız	1	2	9	8	10	10	10	10	10	10	80
25	deney	11	kız	4	4	5	5	6	7	9	8	10	10	68
26	deney	11	erkek	3	3	10	10	10	10	10	10	10	10	86
27	deney	11	kız	1	2	10	9	9	10	6	10	10	10	77
28	deney	11	kız	10	10	10	9	10	9	9	10	10	10	97
29	deney	11	erkek	1	1	9	5	5	5	9	9	7	3	54
30	deney	11	kız	10	9	7	7	8	8	9	9	10	10	87
31	deney	11	kız	10	9	10	10	10	8	10	10	10	10	97
32	deney	12	erkek	10	8	7	8	7	10	9	10	10	10	89
33	deney	11	kız	10	10	10	8	9	7	6	7	10	10	87
34	deney	11	erkek	6	9	8	7	9	7	8	9	10	9	82
35	deney	11	kız	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
36	deney	11	erkek	8	7	8	7	7	9	10	10	10	10	86
37	deney	11	kız	10	10	10	10	10	9	10	10	10	10	99
38	deney	11	kız	6	7	5	7	6	6	5	8	10	10	70
39	deney	11	kız	10	10	10	9	10	10	10	10	10	10	99
40	deney	11	kız	9	8	8	9	9	7	7	10	10	10	87
41	deney	11	erkek	6	6	5	5	6	7	5	8	10	10	68
42	deney	11	kız	5	5	5	6	7	7	5	8	10	10	68
43	deney	11	kız	9	9	8	8	8	9	10	9	10	10	90
44	deney	11	kız	6	7	8	9	9	10	10	10	10	10	89
45	deney	11	kız	2	2	10	10	10	10	10	10	10	10	84
46	deney	10	erkek	2	2	8	8	9	10	10	10	10	10	79
47	deney	11	kız	1	1	9	9	10	9	10	10	10	10	79
48	deney	11	kız	1	2	6	8	8	8	10	9	10	10	72
49	deney	11	erkek	9	8	5	6	8	9	6	6	10	10	77
50	deney	11	kız	5	7	8	8	6	7	10	8	10	10	79
51	deney	11	kız	8	8	10	10	10	9	10	10	10	10	95
52	deney	11	erkek	1	2	10	10	10	10	10	10	10	10	83
53	deney	11	erkek	1	2	10	9	10	9	9	10	9	10	79
54	deney	11	erkek	4	3	9	9	9	9	10	8	10	10	81
55	deney	11	erkek	1	2	8	9	8	9	10	9	10	10	76

EK-6: Deney Grubu Öğrencilerinin “Deniz Altında Yaşam” Konulu Resimleri

Resim 1

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	8	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	6	4	5	5
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	9	9	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	7	8	8
7. Mekan	9	9	8	9
8.Figürlerde Hareket	10	9	8	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				89

Resimde, sulu boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Denizati, ahtapot, deniz kabukları, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Deniz kabukları ve resmin alt kısmına yerleştirilen yosunlar anlatımda ifadeyi güçlendirmiş ve mekan etkisi vermiştir. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 2

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	9	10	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	7	6	7	7
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	6	4	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	7	8
5.Biçim Zenginliği	7	8	8	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	6	7
7. Mekan	4	4	3	4
8.Figürlerde Hareket	6	6	5	6
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				74

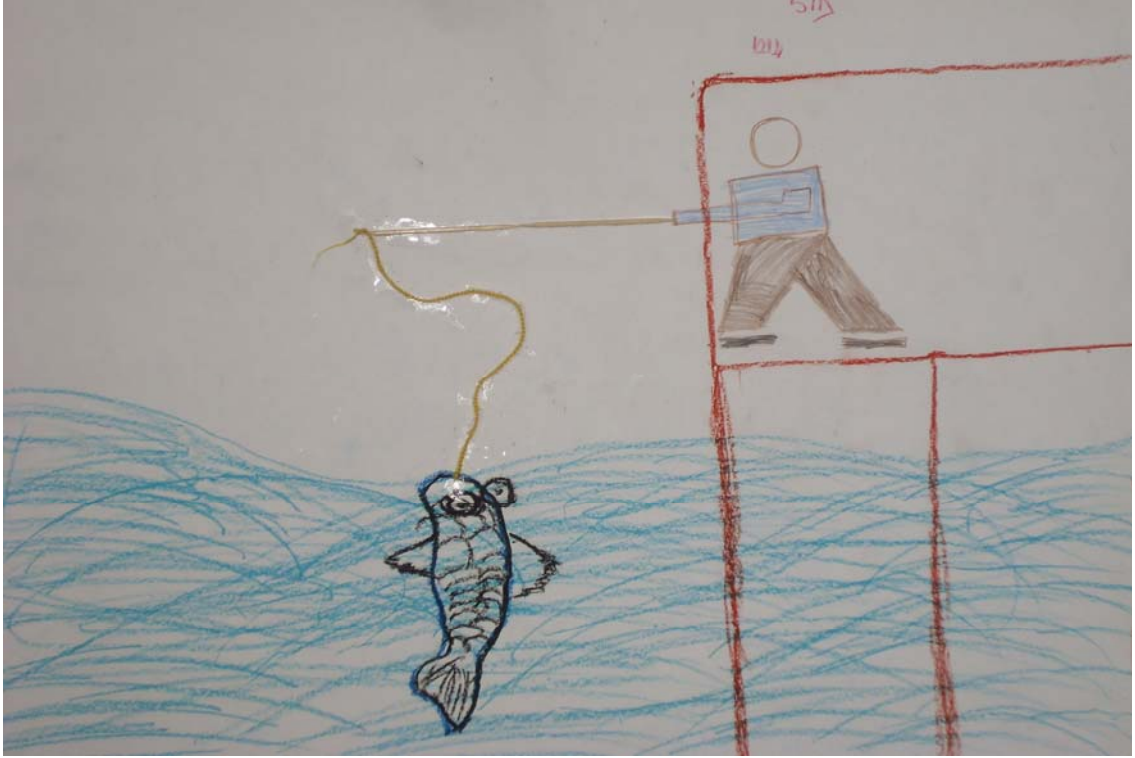
Resimde, pastel boya, oyun hamuru ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Deniz kabukları kullanımı anlatımda ifadeyi güçlendirmiştir. Çalışma biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur, fakat mekan tam olarak hissedilememektedir. Figürlerin tamamını kapsayacak hareketlilik söz konusu değildir. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 3

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	7	9	10	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	5	7	8	7
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	3	4	4	4
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	7	8	8
5.Biçim Zenginliği	9	9	10	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	6	7	7
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	8	8	8	8
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	7	8	8	8
Toplam				78

Resimde, sulu boya, oyun hamuru ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Ahtapot, deniz kabukları, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım ve renk kullanımında çeşitlilik söz konusu. Yer çizgisi ve üzerine yerleştirilmiş olan yosunlar mekan etkisi sağlamıştır. Figürlerin yönlerindeki farklılık figürlerde hareketlilik yaratmıştır. Konunun ifadesi yeterli bulunmuştur.

Resim 4

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	10	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	10	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	8	8
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	8	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	5	3	6	5
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	5	4	7	5
Toplam				85

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Ele alınan biçimlerde ayrıntılı, çizgisel bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Resmin sağ kısmına yerleştirilen iskele mekan etkisi sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik görülmektedir. Çalışma tam olarak konuya uygun bulunmamıştır. Çalışma tamamlanmamıştır.

Resim 5

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	10	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	10	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	8	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	8	10	9
5.Biçim Zenginliği	9	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	10	10	10
7. Mekan	9	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				99

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel ifadelerde keçe uçlu kalem kullanılmıştır. Denizati, ahtapot, deniz kabukları, denizyıldızı, çeşitli balıklar, mercan kayalıkları ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Zengin ve doğru bir renk kullanımı dikkati çekmektedir. Mercan kayalıkları ve yosunların mekan etkisini sağladığını görüyoruz. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 6

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	10	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	8	9	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	7	9	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	9	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	10	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				97

Resimde, guaj boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel ifadelerde keçe uçlu kalem kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Denizati, ahtapot, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Resimde mavi renk kullanımıyla beraber yapay bitkilere ve yosunlara yer vermesi anlatımda ifadeyi güçlendirmiş ve mekan etkisi vermiştir. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 7

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	2	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgili, Özgünlük)	9	8	9	9
5.Biçim Zenginliği	8	8	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	7	7	8
7. Mekan	8	10	10	9
8.Figürlerde Hareket	8	10	10	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				74

Resim, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Denizaltında yaşam ayrıntılarıyla işlenmiştir. Zengin ve özgün bir renk kullanımı söz konusu. Mekan ifade edilmiştir. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 8

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	7	5	5	6
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	7	8	8	8
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	5	3	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	5	5	6
5.Biçim Zenginliği	8	3	3	5
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	6	6	8	7
7. Mekan	9	9	8	9
8.Figürlerde Hareket	8	7	5	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				73

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Ahtapot, denizyıldızı ve çok çeşitli balıklar resmedilmiştir. Renk kullanımı ve mekan yeterli bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 9

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	2	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	9	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	8	9	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				81

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Denizaltı ve canlıları ayrıntılarıyla işlenmiştir. Yosunlar ve deniz yüzeyindeki geminin mekan etkisini verdiğini görüyoruz. Renk kullanımı, hareket ve mekan başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 10

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	8	9	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	8	9	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	3	9	3	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	4	9	2	5
5.Biçim Zenginliği	2	7	2	4
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	5	9	6	7
7. Mekan	3	6	4	5
8.Figürlerde Hareket	9	8	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	8	9
Toplam				70

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Elişi kağıtlarıyla yapılmış balıkların üzerleri iplerle ve pullarla işlenmiştir. Çalışma, duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Resimde mekan tam olarak verilememiştir. Figürlerin yönlerindeki farklılık hareketlilik yaratmıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 11

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	8	9	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	8	9	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	3	8	4	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	4	6
5.Biçim Zenginliği	7	5	3	5
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	5	7	6	6
7. Mekan	8	9	5	8
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	10	9	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	9	9
Toplam				76

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Elişi kağıtlarıyla yapılmış balıkların üzerleri iplerle ve pullarla işlenmiştir. Çalışma, duyarlılık, biçim zenginliği, renk kullanımı ve mekan bakımından yeterli bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık hareketlilik yaratmıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 12

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	9	8	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	7	3	5
5.Biçim Zenginliği	6	9	5	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	7	6	7
7. Mekan	2	5	2	3
8.Figürlerde Hareket	5	8	4	6
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				77

Resimde, pastel boya, oyun hamuru ve kolaj tekniği uygulanmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Konuyu ifade edebilecek biçimlere yer verilmiş fakat detaylara inilmemiştir. Deniz kabuğu ve süngerlerin resmedilmesi anlatımda ifadeyi güçlendirmiştir. Mekan kavramı tam olarak oturmamıştır. Figürlerin tamamını içeren bir hareketlilik söz konusu değildir. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 13

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	7	8
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	8	9
7. Mekan	9	9	8	9
8.Figürlerde Hareket	10	10	9	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				94

Resimde, pastel boya, kuru boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel ifadelerde keçe uçlu kalem kullanılmıştır. Denizati, ahtapot, deniz kabukları, denizyıldızı, mağara, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Zemine yosunların yerleştirilmesi ve mağaranın resmedilmesi mekan etkisi sağlamıştır. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi figürlerde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 14

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	3	2	3	3
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	5	4	5	5
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	8	8	8
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				86

Resimde, sulu boya ve kuru boya tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel ifadelerde keçe uçlu kalem kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Figürlerdeki çeşitlilik ile zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Yosunlar, zemindeki kayalıklar ve deniz yüzeyinin sınırlandırılması mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 15

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	8	9	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	8	9	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	6	7	5	6
5.Biçim Zenginliği	8	8	7	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	6	7
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	8	8	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				84

Resimde, pastel boya, ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Balıkların üzeri pullarla işlenmiştir. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Denizatında yaşam detaylı olarak işlenmemiştir. Kayalıkların mekan etkisini sağladığını görüyoruz. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi figürlerde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 16

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	8	7	8	8
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	7	8	8
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	9	9	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	7	8	8
5.Biçim Zenginliği	5	6	6	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	5	5	4	5
7. Mekan	6	5	6	6
8.Figürlerde Hareket	7	6	7	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	8	9	9	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	8	7	8
Toplam				74

Resimde, oyun hamuru ve parmak boya tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel ifadelerde keçe uçlu kalem kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından çeşitlilik yoktur. Özgün bir renk kullanımı söz konusudur. Yeryüzü ve deniz altının birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 17

Kriterler	1.Uzmn	2.Uzmn	3.Uzmn	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				100

Resimde, pastel boya, oyun hamuru ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Denizati, ahtapot, deniz kabukları, denizyıldızları, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan kavramı yeterli bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi figürlerde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 18

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				100

Resimde, pastel boya, kuru boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel ifadelerde renkli boya kalemleri kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Deniz altı yaşamı tüm detaylarıyla işlenmiştir. Renk kullanımı ve duyarlılığı ile özgün bir çalışmadır. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan ve hareket kavramı başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 19

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	8	7	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	9	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	9	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	9	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				98

Resimde, pastel boya, oyun hamuru ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel ifadelerde keçe uçlu kalem kullanılmıştır. Denizatı, ahtapot, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı ve figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Zeminde mekan çizgisi yerleştirilmiştir. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 20

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	4	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	7	6	7
4.Kompozisyonunda Duyarlılık ((Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	6	7
5.Biçim Zenginliği	6	8	6	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	6	7
7. Mekan	4	6	5	5
8.Figürlerde Hareket	8	7	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				65

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çizgisel ifadelerde kurşun kalem kullanılmıştır. Konuyu ifade edecek biçimlere yer verilmiştir fakat detaylı bir anlatım söz konusu değildir. Renk kullanımında renk arayışlarına başlandığını görüyoruz. Mekan iyi bir şekilde hissedilememektedir. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 21

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	4	3	4	4
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	6	6	6
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	6	7	7	7
5.Biçim Zenginliği	6	5	6	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	8	7	8
7. Mekan	9	8	9	9
8.Figürlerde Hareket	10	9	8	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				70

Resim, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme açısından yetersiz bulunmuştur. Özgün bir kompozisyon söz konusu fakat gerekli detaylar verilememiştir. Resimde yosunlara yer verilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 22

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				100

Resimde, oyun hamuru, pastel boya, kuru boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Denizati, ahtapot, deniz kabukları, yılan, denizyıldızı, çeşitli balıklar, mağara ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Zemine yerleştirilen yosunlar mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 23

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	7	8	8
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	7	9	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	6	7	7
5.Biçim Zenginliği	5	6	6	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	6	7	7
7. Mekan	7	8	6	7
8.Figürlerde Hareket	9	9	8	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	9	10
Toplam				82

Resimde, kuru boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Biçimlerin soyut bir görünüm kazandığı özgün bir çalışmadır. Deniz altında yaşam detaylı bir şekilde ifade edilmemiştir. Biçimlerde çeşitlilik yoktur. Fakat konuyu ifade edecek biçimlere yer verilmiştir. Renk kullanımı, mekan, hareket ve duyarlılık yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 24

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	9	8	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	7	8	8
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	9	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	9	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				80

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından kaynaklı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı ve biçim zenginliği bakımından başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmiş olması mekan etkisini sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 25

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	4	5	4
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	4	5	4
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	4	6	4	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	4	6	5	5
5.Biçim Zenginliği	5	7	6	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	8	6	7
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	8	8	7	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				68

Resimde, sulu boya ve pastel boya tekniği bir arada kullanılmıştır. Konuyu ifade edecek gerekli biçimler kullanılmış fakat ayrıntılara yer verilmemiştir. Renk kullanımı ve figürlerde hareket bakımından yeterli bulunmuştur. Zemine yerleştirilen kayalıklar mekan etkisini sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 26

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	2	4	3
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	2	4	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				86

Resimde, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknikte yetersiz bulunmuştur. Hayal gücüne yer verilmiş, hem renkleriyle hem de konusu ile özgün bir çalışmadır. Denizati, ahtapot, deniz kabukları, denizyıldızı, yılan, çeşitli balıklar ve yosunlar, denizkızı, sarayın yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Mekan ve hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 27

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	9	8	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	3	7	7	6
8.Figürlerde Hareket	10	10	9	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				77

Resimde, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekanın ifade edilişi yeterli bulunmamıştır. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 28

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	8	9
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	8	9
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				97

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Konuyu ifade için çok farklı malzemelere yer verilmiştir. Denizati, ahtapot, deniz kabukları, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan çizgisi yerleştirilmiştir. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 29

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	2	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	8	9	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	6	4	5
5.Biçim Zenginliği	4	6	3	5
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	4	5	5	5
7. Mekan	9	8	9	9
8.Figürlerde Hareket	9	8	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	6	7	7
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	3	3	2	3
Toplam				54

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Öğrencinin, balıkların gemisi, ismini verdiği resimde gemi dışında farklı detaylara girilmemiştir. Renk kullanımı ve biçim zenginliği bakımından yeterli bulunmuştur. Deniz yüzeyinin sınırlandırılması mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerde hareketlilik bakımından başarılı bulunmuştur. Resim tam olarak konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmamış bir çalışmadır.

Resim 30

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	9	8	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	7	7	7
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	7	7
5.Biçim Zenginliği	9	7	6	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	9	8
7. Mekan	9	8	9	9
8.Figürlerde Hareket	9	8	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				87

Resimde, pastel boya, oyun hamuru ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışma, hayal gücüne yer verme, duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Yapay bitkiler ve resmin alt kısmına çakılların yerleştirilmesi mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük, küçük figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 31

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	10	9	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	7	8
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				97

Resimde, sulu boya, oyun hamuru ve karakalem tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Deniz altında yaşam bütün detayları ile resmedilmiştir. Mekan, hareket ve renk kullanımı bakımından başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 32

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	8	8	8
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	7	6	7
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	7	8
5.Biçim Zenginliği	7	7	7	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	9	9	10	9
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				89

Resimde, sulu boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Elişi kağıdı, pamuk, renkli pullar gibi çeşitli malzemelerle kolaj tekniği uygulanmıştır. Denizaltı, ahtapot, denizyıldızı, mercan kayalıkları, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Yosunların ve mercan kayalıklarının mekan etkisini sağladığını görüyoruz. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük, küçük figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 33

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	10	8	8	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	6	8	6	7
7. Mekan	4	6	6	6
8.Figürlerde Hareket	6	8	7	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				87

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ahtapotlar, denizyıldızı, çeşitli balıklar, mağara ve kayalıkların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı ve mekan bakımından yeterli bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük, küçük figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 34

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	7	6	5	6
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	8	9	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	8	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	7	7
5.Biçim Zenginliği	9	9	8	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	8	6	7
7. Mekan	9	8	7	8
8.Figürlerde Hareket	9	8	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	9	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	9	9
Toplam				82

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel detaylarda renkli kalem kullanılmıştır. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Resmin alt kısmına yerleştirilen kayalıklar mekan etkisini sağlamıştır. Renk kullanımı ve figürlerde hareketlilik bakımından yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 35

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				100

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Kürdan, ip, renkli pullarla kolaj tekniği uygulanmıştır. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Deniz altı yaşamı ayrıntılarıyla resmedilmiştir. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 36

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	8	6	9	8
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	6	7	7
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	7	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	8	6	7
5.Biçim Zenginliği	6	8	6	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	8	9
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	9	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				86

Resimde, pastel boya, oyun hamuru ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışma, hayal gücüne yer verme, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Resmin alt kısmında kullanılan kumlar ve yosunlar mekan etkisi sağlamıştır. Figürler hareketlilik bakımından yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 37

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				99

Resimde, sulu boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. İp, deniz kabukları, çakıl taşları ve renkli kağıtlarla kolaj tekniği uygulanmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Deniz altı yaşamını ifade edecek tüm detaylar işlenmiştir. Renk kullanımı ve figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 38

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	5	6	7	6
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	7	6	7	7
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	5	4	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	6	7	7
5.Biçim Zenginliği	7	6	5	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	5	6	6	6
7. Mekan	5	4	5	5
8.Figürlerde Hareket	8	8	7	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	9	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	10	10
Toplam				70

Resimde, sulu boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel detaylar keçe uçlu kalemlerle yapılmıştır. Çalışma, hayal gücüne yer verme, duyarlılık, biçim zenginliği, renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük, küçük figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 39

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	9	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	9	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	9	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				99

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Ahtapot, yılan, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Resmin alt kısmında mekan çizgisini görüyoruz. Figürler hareketlilik bakımından yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 40

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	9	9	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	7	8	8
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	9	7	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	8	9
5.Biçim Zenginliği	9	9	8	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	8	5	7
7. Mekan	8	6	7	7
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				87

Resimde, sulu boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel detaylarda keçe uçlu kalemler kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Resimde mekan hissedilmektedir. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük, küçük figürlerin bir arada resmedilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 41

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	7	6	5	6
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	6	6	5	6
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	7	3	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	4	7	3	5
5.Biçim Zenginliği	5	8	4	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	7	7
7. Mekan	5	5	4	5
8.Figürlerde Hareket	9	7	6	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	9	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				68

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel detaylarda kara kalem tekniği kullanılmıştır. Konuyu ifade edecek biçimlere yer verilmiş, detaylara inilmemiştir. Renk kullanımı ve figürlerde hareketlilik bakımından yeterli bulunmuştur. Mekan kavramı tam olarak oturmamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 42

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	5	4	5	5
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	5	7	3	5
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	4	5	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	6	7	6
5.Biçim Zenginliği	7	7	6	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	6	7	8	7
7. Mekan	6	4	5	5
8.Figürlerde Hareket	9	7	7	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				68

Resimde, kolaj ve pastel boya tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışmada, denizati, ahtapotlar, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunlara yer verilmiş. Renk kullanımı, biçim zenginliği ve duyarlılık bakımından yeterli bulunmuştur. Mekan hissedilmektedir. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 43

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	8	9	9	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	9	9	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	9	7	8	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	8	9	9
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	8	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				90

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Resimde deniz kabukları, mağara ve kayalıklara yer verilmesi, anlatımda ifadeyi güçlendirmiş ve mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 44

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	6	5	6	6
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	7	6	7	7
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	7	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	8	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	10	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				89

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Anlatımda çizgisel detaylar dikkati çekmektedir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Resmin alt kısmına mekan çizgisi yerleştirilmiştir. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 45

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				84

Resim, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Deniz altında yaşam detaylarıyla işlenmiştir. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan ve hareket bakımından yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 46

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	9	7	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	8	9	8
5.Biçim Zenginliği	8	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	10	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				79

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Biçim zenginliği ve duyarlılık bakımından yeterli bulunmuştur. Renk karışımları, renk geçişleri, mekan ve hareketlilik bakımından başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 47

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	2	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	8	9	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgili, Özgünlük)	9	8	9	9
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	8	9	9
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				79

Resim, yalnızca kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım ve duyarlılık söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük, küçük figürlerin bir arada resmedilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 48

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemedede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	8	4	6
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	7	9	7	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	8	8	8
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				72

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çizgisel detaylarda kara kalem tekniği kullanılmıştır. Renk kullanımında, zenginlik, renk karışımları ve geçişleri dikkati çekmekte. Mekan ve hareketlilik bakımından başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 49

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	9	8	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	8	8	8
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	4	4	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	5	5	6
5.Biçim Zenginliği	8	8	7	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	8	9
7. Mekan	6	5	6	6
8.Figürlerde Hareket	4	9	5	6
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	9	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	9	10
Toplam				77

Resimde, pastel boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışma, hayal gücüne yer verme, duyarlılık, biçim zenginliği bakımından yeterli bulunmuştur. Mekan etkisi hissedilmektedir. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 50

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	6	5	4	5
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	7	7	6	7
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	7	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	7	8
5.Biçim Zenginliği	6	5	6	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	8	5	7
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	8	8	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	9	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				79

Resimde, pastel boya tekniği uygulanmıştır. Çizgisel detaylarda kara kalem tekniği kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Çalışma, duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Mekan ve figürlerde hareketlilik bakımından başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 51

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	7	7	9	8
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	7	9	8
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	9	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	9	9	9
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				95

Resimde, pastel boya ve oyun hamuru tekniği bir arada kullanılmıştır. Çizgisel detaylarda, kara kalem tekniği kullanılmıştır. Çalışmada, denizkızları, denizaltılar ve denizkızı sarayları ile geniş bir hayal gücüne yer verilmiştir. Deniz altında yaşam detaylarıyla resmedilmiştir. Renk kullanımı, mekan ve hareketlilik bakımından başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 52

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	9	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgili, Özgünlük)	10	9	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	9	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				83

Resim, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada geniş bir hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından duyarlı ve zengin bir anlatım söz konusu. Deniz altı ve yeryüzünün bir arada resmedilmesi mekan etkisi kazandırmıştır. Çalışma, renk kullanımı ve figürlerde hareketlilik bakımından başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 53

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	9	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	9	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	10	8	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				79

Resim, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz altı ve yeryüzünün bir arada resmedilmesi mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerde hareketlilik bakımından yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 54

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	4	5	2	4
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	3	3	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	9	8	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	9	9	8	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	9	9	9
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	9	7	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				81

Resimde, yalnızca pastel boya tekniği uygulanmıştır. Çizgisel detaylarda kara kalem tekniği kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Çalışma, duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Deniz altı ve yeryüzünün bir arada resmedilmesi mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 55

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	9	7	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	7	9	8	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	9	10	9
7. Mekan	9	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	8	9	10	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				76

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı ve biçim zenginliği bakımından başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün bir arada resmedilmesi mekan etkisi kazandırmıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

EK-7: Kontrol Grubu Öğrencilerinin “Deniz Altında Yaşam” Konulu Resimleri

Resim 1

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	3	3	3	3
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	3	3	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	10	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgili, Özgünlük)	8	9	10	9
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	8	8	8
7. Mekan	8	8	7	8
8.Figürlerde Hareket	9	8	10	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	8	8	10	9
Toplam				78

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Ahtapotlar, deniz kabukları, yılan, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı ve biçim zenginliği bakımından başarılı bulunmuştur. Resmin alt kısmına yerleştirilen süngerler mekan etkisi sağlamıştır. Konuya uygun bir çalışmadır.

Resim 2

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	3	3	3	3
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	3	3	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	9	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				86

Resimde, sulu boya tekniği uygulanmıştır. Deniz altı yaşamı ve yeryüzünün birlikte resmedildiği zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim3

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	3	3	1	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	3	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	3	3	2	3
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	6	4	5
5.Biçim Zenginliği	6	5	3	5
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	3	3	2	3
7. Mekan	3	2	4	3
8.Figürlerde Hareket	5	5	5	5
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	6	8	8
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	6	5	7	6
Toplam				42

Resim, yalnızca kolaj tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çizgisel detaylar kara kalem tekniği ile işlenmiştir. Konuyu ifade edebilecek belli biçimler tekrarlanmış, bunun dışında detaylara girilmemiştir. Renk kullanımı zayıftır. Mekan tam olarak algılanamamaktadır. Çalışma, konuya uygun bulunmuştur fakat tamamlanmamıştır.

Resim4

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	3	3	2	3
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	3	2	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	6	6	7	6
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				82

Resim, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Deniz altında yaşamın ve yeryüzünün de detaylı olarak anlatıldığı zengin bir resim. Deniz altı ve yeryüzü birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük, küçük figürlerin birlikte resmedilmesi hareketliliği sağlamıştır. Resimde konu dışında detaylara yer verilmiştir. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim5

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	3	3	2	3
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	9	10	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	8	9
7. Mekan	9	9	10	9
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	7	8	7
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	8	10	9	9
Toplam				78

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı ve biçim zenginliği bakımından başarılı bulunmuştur. Çalışma tam olarak konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim6

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	3	3	2	3
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	3	2	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	7	7	7
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	7	6	5	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	7	8	8
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	9	9	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	6	4	6
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				69

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışma, hayal gücüne yerme, kompozisyonda duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Resim tam olarak konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim7

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	3	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	3	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	9	9	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	9	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	9	9	10	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	7	8	8
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	9	9
Toplam				74

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı ve biçim zenginliği bakımından başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Çalışma tam olarak konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim8

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	3	1	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	3	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgili, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	9	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	6	8	5	6
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	10	9	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	4	3	4	4
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	10	10
Toplam				72

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün bir arada resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Resim tam olarak konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim9

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemedeki Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	3	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				83

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı ve biçim zenginliği bakımından başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim10

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	6	7	6
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	5	5	5
5.Biçim Zenginliği	5	5	6	5
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	5	4	3	4
7. Mekan	3	3	2	3
8.Figürlerde Hareket	5	6	4	5
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	8	8	9	8
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				48

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Ahtapot, kaplumbağa ve balıkların yer aldığı sınırlı biçimlere yer verilmiştir. Renk kullanımı zayıftır. Resimde mekan algılanamamaktadır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 1

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	9	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	9	8	10	9
8.Figürlerde Hareket	9	10	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	9	10	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				80

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Çalışma, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün bir arada resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik sağlanmıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim12

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	9	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	7	7
5.Biçim Zenginliği	6	5	6	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	5	5	5	5
7. Mekan	7	6	7	7
8.Figürlerde Hareket	7	7	7	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	5	4	7	5
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	7	10	9	9
Toplam				56

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışma, hayal gücüne yer verme, kompozisyonda duyarlılık ve biçim zenginliği bakımından yeterli bulunmuştur. Renk kullanımında çeşitlilik yoktur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Resimde konu dışında detaylara yer verilmiştir. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim13

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	3	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	2	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	10	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	10	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	8	7
7. Mekan	9	9	10	9
8.Figürlerde Hareket	9	8	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				75

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Deniz alanının sınırlandırılması mekan etkisini sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim14

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	5	4	4
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	6	5	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	8	7
5.Biçim Zenginliği	8	7	10	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	3	7	6	5
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	8	8	9	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	9	10
Toplam				68

Resim, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çizgisel detaylar kara kalem tekniği ile çalışılmıştır. Çalışma, hayal gücüne yer verme, kompozisyonda duyarlılık ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Deniz yüzeyinin sınırlandırılması resme mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim15

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	9	8	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	9	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	10	9
7. Mekan	9	9	8	9
8.Figürlerde Hareket	9	9	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	7	7	7
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	10	10
Toplam				72

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı bakımından başarılı bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Resim tam olarak konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim16

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	3	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	8	10	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	8	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	8	8	8
7. Mekan	9	9	10	9
8.Figürlerde Hareket	8	8	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	6	7	7
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				73

Resim, yalnızca pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı ve figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Resim tam olarak konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim17

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	3	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	10	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	3	3	3	3
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				74

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Pastel boya üzerinde silme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Resim konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim18

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	8	7	7
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgili, Özgünlük)	9	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	9	8	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	9	10	10
7. Mekan	9	8	9	9
8.Figürlerde Hareket	9	9	8	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	8	8	9	8
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				72

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Ahtapot, deniz kabukları, denizkızı, kayık, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz yüzeyinin sınırlandırılması ve yeryüzü ile birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Resim konuya tam olarak uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim19

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	2	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	3	3	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				83

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Denizati, ahtapot, deniz kabukları, denizyıldızı, yılan, denizkızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı ve figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Zemine yerleştirilen yosunlar mekan etkisi kazandırmıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim20

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	3	1	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	3	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	7	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				83

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan tam olarak algılanabilmektedir. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim21

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	9	9	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	10	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	10	9	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	9	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	8	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	10	9	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	9	9
Toplam				94

Resimde, oyun hamuru ve pastel boya tekniği bir arada kullanılmıştır. Evlerin, ağaçların, ahtapot, kayık, deniz altında insanların ve çeşitli balıkların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim22

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	9	9	9	9
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	9	9	10	9
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	6	10	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgili, Özgünlük)	8	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	7	6	8	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	10	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	8	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	3	6	5
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				84

Resimde, pastel boya, guaj boya ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Resimde gerekli detaylar işlenmiştir. Biçimlerin ifade edilişi resme soyut bir ifade kazandırmıştır. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır fakat konu dışında detaylara girilmiştir.

Resim23

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	6	1	6	4
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	8	8	8	8
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	3	1	3	2
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	1	1	3	2
5.Biçim Zenginliği	5	3	4	4
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	7	7
7. Mekan	1	5	3	3
8.Figürlerde Hareket	5	5	4	5
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	5	5	5	5
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	5	5	5	5
Toplam				45

Resimde, oyun hamuru ve guaj boya tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışmada hayal gücüne yer verilmemiştir. Konuyu ifadeye ayrıntılara inilmemiş, yalnız bir balık işlenmiştir. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Mekanı yeterince algılayamıyoruz. Resim tamamlanmamıştır ve konuyu tam olarak ifade edememektedir.

Resim24

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	9	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	10	10	10	10
5.Biçim Zenginliği	6	7	7	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	9	8
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	8	8	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	1	1	3	2
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				65

Resim, yalnızca sulu boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Mekan etkisi başarılı bulunmuştur. Resim konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim25

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	3	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	3	6	4
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	6	7	7	7
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	8	8	8
5.Biçim Zenginliği	7	8	9	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	8	7
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	9	9	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	8	9	9	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	9	9	9
Toplam				72

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Çalışma, kompozisyonda duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim26

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	8	9	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	8	8	9	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	7	7
7. Mekan	10	10	9	10
8.Figürlerde Hareket	7	7	7	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	3	3	3	3
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				65

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Kompozisyonda duyarlılık söz konusudur. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Resim konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim27

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	2	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	3	5	3	4
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	6	6	4	5
5.Biçim Zenginliği	3	2	3	3
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	6	8	7	7
7. Mekan	9	9	6	8
8.Figürlerde Hareket	6	8	5	6
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	3	3	2	3
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				48

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Konu tam olarak ifade edilememiştir. Renk kullanımı ve figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Resim konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim28

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	3	1	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	4	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	9	9	10	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	8	10	8
5.Biçim Zenginliği	8	9	10	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	10	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	5	6	8	6
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				76

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı, mekan ve hareket kavramı başarılı bulunmuştur. Konu dışında ayrıntılara girilmiştir. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim29

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	3	3	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	9	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	8	7	8
5.Biçim Zenginliği	9	8	8	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	8	9	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	7	7	7
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				73

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Özgün bir çalışmadır. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konu dışında ayrıntılara yer verilmiş, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim30

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	3	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	9	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	9	8
5.Biçim Zenginliği	7	7	8	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	9	8	8
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	7	7	7	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	7	8	7
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				68

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Konu sade bir şekilde anlatılmış, detaylara girilmemiştir. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz yüzeyinin sınırlandırılması ve yeryüzü ile birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Hareket kavramı tam olarak oturmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim31

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	3	8	6	6
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	6	8	7	7
5.Biçim Zenginliği	6	7	5	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	5	7	3	5
7. Mekan	8	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	8	7	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	9	9	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	6	8
Toplam				61

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışma, hayal gücüne yer verme, duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Mekan kavramı ve figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun bir çalışmadır.

Resim32

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	1	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	9	7	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	7	8	8
5.Biçim Zenginliği	7	6	7	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	10	10	9	10
8.Figürlerde Hareket	7	8	7	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	6	5	6	6
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	9	10	9
Toplam				69

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Konu sade bir şekilde anlatılmış, detaylara girilmemiştir. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Denizaltı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisi sağlamıştır. Hareketlilik yeterli bulunmamıştır. Resimde konu dışı detaylara yer verilmiştir. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim33

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	6	5	4	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	7	7
5.Biçim Zenginliği	6	8	7	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	9	8	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	5	6	6
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	9	9
Toplam				64

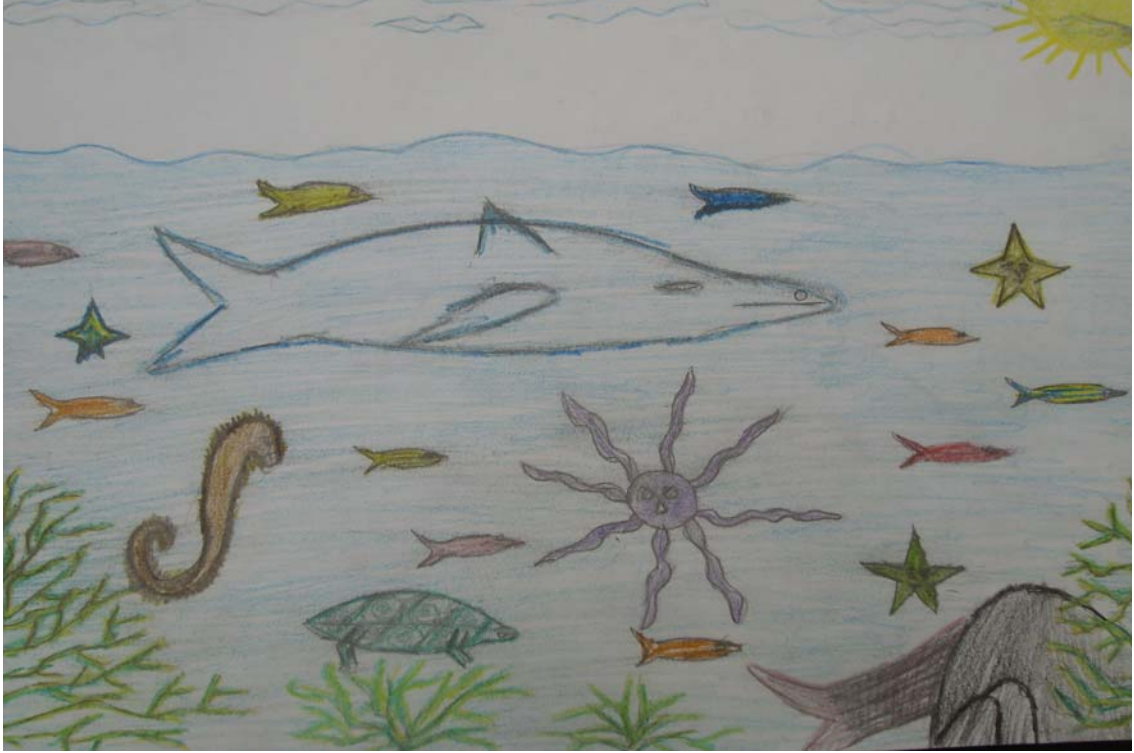
Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Konu sade bir şekilde anlatılmış, detaylara girilmemiştir. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz altı ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisi kazandırmıştır. Resimde konu dışına taşılmıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim34

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	8	8	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	8	9	8
5.Biçim Zenginliği	8	8	9	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	9	8	10	9
8.Figürlerde Hareket	9	8	10	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	7	7	7	7
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				73

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan kavramı ve figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim35

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	8	7	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	10	9
5.Biçim Zenginliği	9	10	9	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	10	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				80

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çizgisel detaylarda kara kalem tekniği kullanılmıştır. Denizatı, ahtapot, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve bitkilerin yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan etkisini zemine yerleştirilen yosunlar ve gökyüzü ile deniz altının birlikte resmedilmesi sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim36

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	7	7	7
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	9	8	8
5.Biçim Zenginliği	8	7	7	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	8	9	8
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	8	8	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	9	9	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				69

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çizgisel detaylar görülmektedir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Zemine yerleştirilen kayalıklar ve deniz yüzeyinin sınırlandırılması mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim37

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	6	6	7	6
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	7	7	6	7
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	6	5	4	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgili, Özgünlük)	6	4	5	5
5.Biçim Zenginliği	6	7	6	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	7	7	8	7
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	7	8	6	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	5	5	7	6
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				69

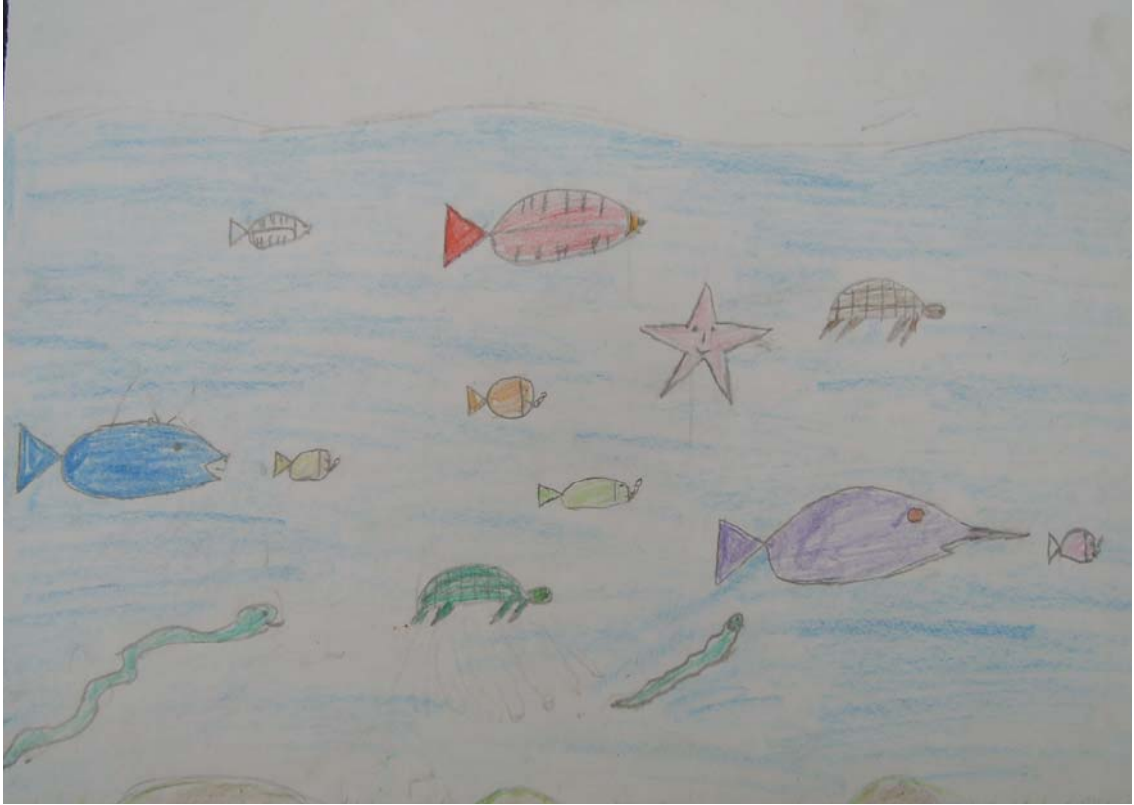
Resimde, kuru boya ve oyun hamuru tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışma, hayal gücüne yer verme, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Mekan kavramı başarılı bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük, küçük figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Resimde konu dışında ayrıntılara yer verilmiştir. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim38

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	2	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	8	9	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	10	9
5.Biçim Zenginliği	10	9	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	9	10	9
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	8	10	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				79

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Ahtapot, çeşitli balıklar ve bitkilerin yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Deniz yüzeyinin sınırlandırılması mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim39

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	6	5	3	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	6	7	6	6
5.Biçim Zenginliği	9	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	8	8
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	8	7	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				68

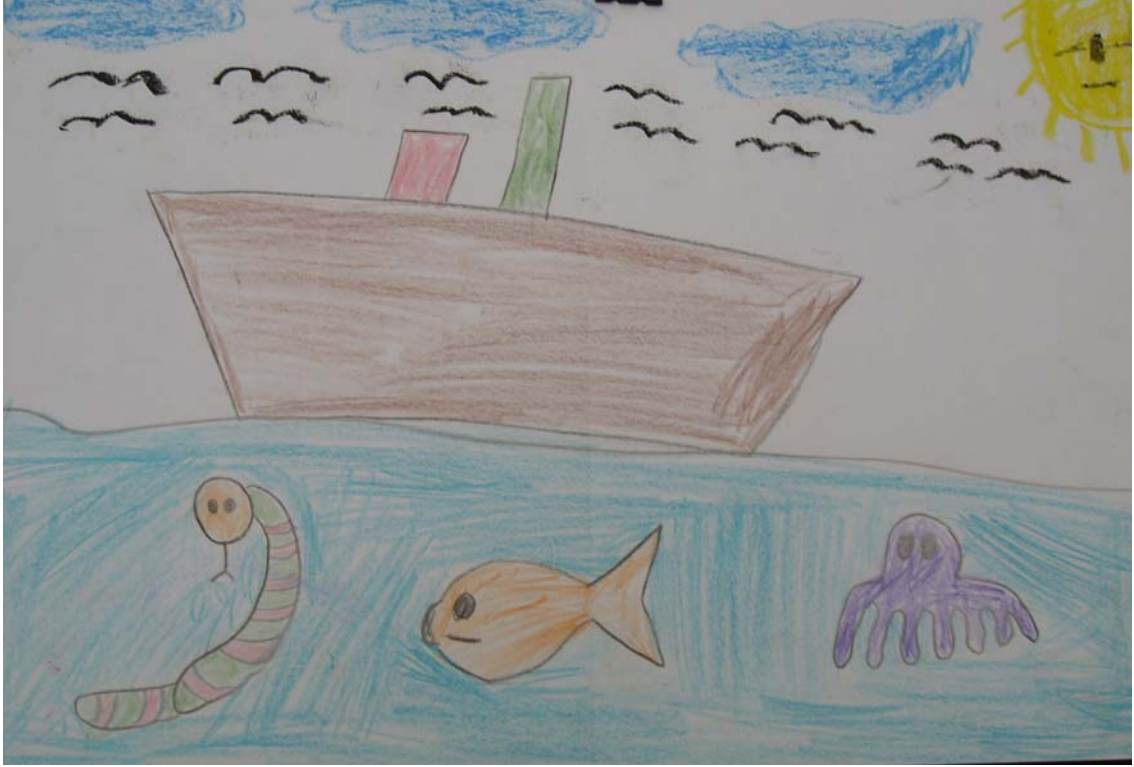
Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Ahtapot, yılan, denizyıldızı, kaplumbağa ve çeşitli balıkların resmedildiği zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı ve mekan bakımından yeterli bulunmuştur. Farklı büyüklükteki figürlere yer verilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim40

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	3	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	9	7	8
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	9	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	10	9
7. Mekan	9	10	9	9
8.Figürlerde Hareket	8	8	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				75

Resim, yalnızca kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ahtapot ve çok çeşitli balıkların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan kavramı başarılı bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve büyük-küçük figürlerin resmedilmesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim41

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	4	4	3
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	4	4	3	4
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	5	5	5
5.Biçim Zenginliği	5	3	4	4
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	8	8
7. Mekan	9	9	8	9
8.Figürlerde Hareket	5	4	5	5
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	6	6	6	6
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				56

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Konu sade bir şekilde anlatılmış, detaylara girilmemiştir. Ele alınan biçimler bakımından zenginlik söz konusu değildir. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Deniz ve gökyüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisi kazandırmıştır. Hareketlilik başarılı bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim42

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	9	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	9	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	10	10	10	10
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	7	7	7
7. Mekan	9	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	9	8	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				77

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Denizati, ahtapot, denizaltı, batık bir gemi ve çeşitli balıkların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Deniz alanının sınırlandırılması ve gökyüzü ile birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim43

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	6	6	6	6
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	8	7
5.Biçim Zenginliği	7	7	7	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	8	8
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	8	8	8	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				68

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışma, duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından yeterli bulunmuştur. Yosunlar mekan etkisi kazandırmıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim44

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	2	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	6	6	6	6
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	6	6	7	6
5.Biçim Zenginliği	8	8	9	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	10	10	10	10
7. Mekan	8	8	9	8
8.Figürlerde Hareket	6	5	7	6
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				66

Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Denizati, ahtapot, yılan, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Resmin alt kısmına yerleştirilen yosunlar mekan etkisi sağlamıştır. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Mekan ve figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim45

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	3	4	4	4
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	5	7	6
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	6	5	6	6
5.Biçim Zenginliği	7	7	10	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	8	8	8
7. Mekan	8	6	7	7
8.Figürlerde Hareket	8	8	9	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				68

Resimde, yalnızca pastel boya tekniği kullanılmıştır. Malzemede çeşitlilik bakımından yetersiz bulunmuştur. Pastel boya ile birlikte pastel boya üzerinde silme yöntemi kullanılmıştır. Denizatı, ahtapot, kaplumbağa, kurbağa, yılan, istiridye, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Figürlerde hareketlilik, renk kullanımı ve mekan yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim46

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	4	6	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	4	5	5
5.Biçim Zenginliği	4	3	6	4
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	5	5	5	5
7. Mekan	6	6	7	6
8.Figürlerde Hareket	8	6	7	7
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	9	9	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				53

Resim, sadece sulu boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışma, hayal gücüne yer verme, kompozisyonda duyarlılık, biçim zenginliği ve renk kullanımı bakımından başarılı bulunmamıştır. Mekan ve hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim47

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	6	7	8	7
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	8	9	8
5.Biçim Zenginliği	9	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	9	9
7. Mekan	9	9	10	9
8.Figürlerde Hareket	10	10	10	10
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				73

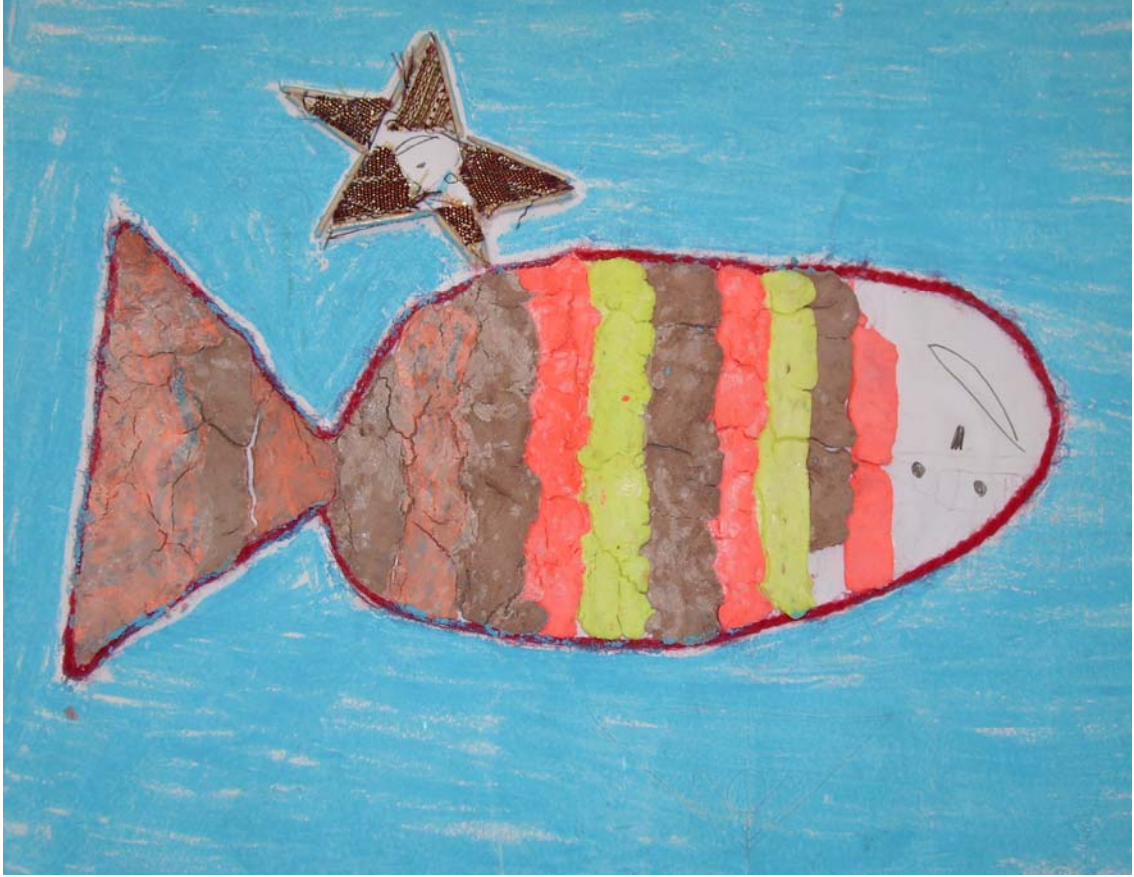
Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Denizatları, ahtapot, kurbağalar, denizyıldızı, çeşitli balıklar ve yosunların yer aldığı zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Yosunların zemine yerleştirilmesi mekan etkisi sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim48

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	10	10	10	10
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	8	7
5.Biçim Zenginliği	9	9	9	9
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	9	8
7. Mekan	7	7	8	7
8.Figürlerde Hareket	8	8	7	8
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				71

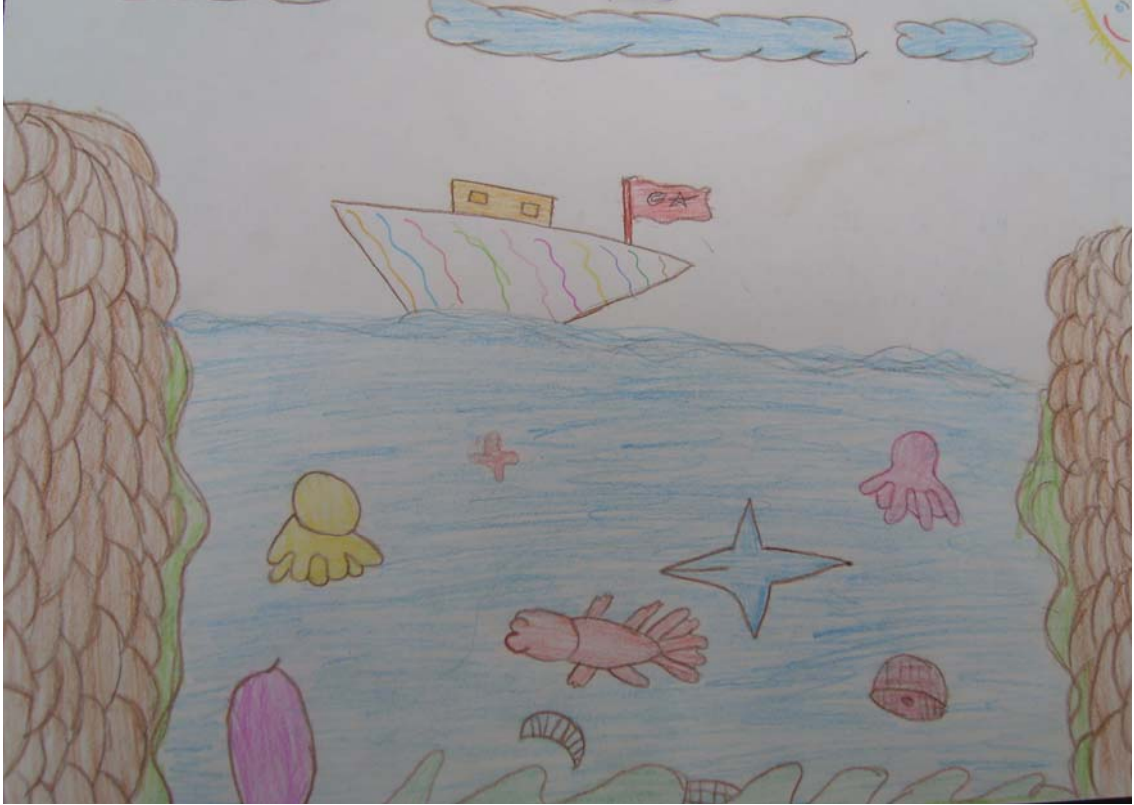
Resim, sadece kuru boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Ele alınan biçimler bakımından zengin bir anlatım söz konusu. Renk kullanımı yeterli bulunmuştur. Figürlerin yönlerindeki farklılık ve farklı büyüklükteki figürlere yer vermesi resimde hareketliliği sağlamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim49

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	10	10	10	10
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	10	10	10	10
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	4	3	3	3
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	6	3	3	4
5.Biçim Zenginliği	5	4	4	4
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	6	5	5	5
7. Mekan	2	2	2	2
8.Figürlerde Hareket	4	4	4	4
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	8	8	8	8
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				60

Resimde, pastel boya, oyun hamuru ve kolaj tekniği bir arada kullanılmıştır. Çalışmada sadece bir balık, detayları ile işlenmiş olduğu için duyarlılık ve biçim zenginliği açısından başarılı bulunmamıştır. Mekan hissedilememektedir ve hareketlilik yeterli bulunmamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim50

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	1	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	5	5	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	8	7
5.Biçim Zenginliği	8	8	8	8
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	8	9	8
7. Mekan	10	10	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	9	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	10	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				69

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Konuyu ifade edebilecek biçimlere yer verilmiştir. Renk kullanımı, mekan ve figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 51

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	3	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	4	3	3	3
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	5	3	4
5.Biçim Zenginliği	7	5	5	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	7	7	7
7. Mekan	9	9	9	9
8.Figürlerde Hareket	6	3	3	4
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	8	7	7	7
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	10	9	9
Toplam				52

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Konu sade bir şekilde anlatılmış, detaylara girilmemiştir. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini vermiştir. Hareket kavramı tam olarak oturmamıştır. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 52

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	1	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	5	5	5	5
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	4	4	5	4
5.Biçim Zenginliği	6	7	7	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	9	10	9
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	6	5	4	5
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	6	6	5	6
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				58

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Konu sade bir şekilde anlatılmış, detaylara girilmemiştir. Çalışmada hayal gücü, hareketlilik ve duyarlılık yetersiz bulunmuştur. Renk kullanımı ve mekan başarılı bulunmuştur. Resimde konu dışı detaylara yer verilmiştir. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 53

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	2	2	1	2
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	7	6	6	6
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	7	7	7	7
5.Biçim Zenginliği	8	5	6	6
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	9	10	9
7. Mekan	10	9	8	9
8.Figürlerde Hareket	7	6	6	6
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	4	2	3	3
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	9	8	10	9
Toplam				59

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışma, hayal gücüne yer verme, duyarlılık ve biçim zenginliği bakımından yeterli bulunmuştur. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisi sağlamıştır. Hareket kavramı tam olarak oturmamıştır. Konuya uygun bulunmamıştır. Tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 54

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	1	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	2	2	2	2
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	8	9	10	9
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	8	9	9	9
5.Biçim Zenginliği	7	7	7	7
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	8	9	10	9
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	9	9	9	9
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	10	9	9
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				75

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Çalışmada hayal gücüne yer verilmiştir. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün bir arada resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Figürlerde hareketlilik başarılı bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.

Resim 55

Kriterler	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	Ort
1.Malzemede Çeşitlilik Ve Yeniden Yorumlama	1	2	1	1
2.Yöntem Ve Teknikte Çeşitlilik	1	2	1	1
3.Çalışmada Hayal Gücüne Yer Verme	4	3	3	3
4.Kompozisyonda Duyarlılık (Ayrıntılara İlgi, Özgünlük)	5	5	4	5
5.Biçim Zenginliği	3	4	3	3
6.Renk Kullanımı (Renk Kullanımındaki Özgünlük, Zenginlik, Renk Geçişleri, Renk Karışımları)	9	10	10	10
7. Mekan	10	9	10	10
8.Figürlerde Hareket	6	5	7	6
9.Çalışmanın Konuya Uygun Olması	9	10	10	10
10.Çalışmanın Tamamlanmış Olması	10	10	10	10
Toplam				59

Resim, sadece pastel boya tekniğinin kullanımından dolayı malzeme ve teknik açısından yetersiz bulunmuştur. Konu belli biçimlerin tekrarıyla anlatılmış, detaylara girilmemiştir. Renk kullanımı başarılı bulunmuştur. Deniz ve yeryüzünün birlikte resmedilmesi mekan etkisini sağlamıştır. Hareketlilik yeterli bulunmuştur. Konuya uygun, tamamlanmış bir çalışmadır.